L. 10. Kraków, dnia 30. sierpnia 1908. Rocznik XXIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Budżet wydatków i dochodów gminy miasta Krakowa

na rok 1908,

ułożony przez Komisyę budżetową na zasadzie przedłożeń Magistratu, wniosków Sekcyj i uchwał Rady miejskiej, a uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 20., 21., 22. i 23. stycznia roku 1908.

DZIAŁ I.

Zarząd główny.

Wydatki zwyczajne.

	Pensye	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Trzechlecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Reprezentacya miasta.**										
a) Dotacya Prezydenta									18000	
b) Dotacya I. Wiceprezydenta									8000	
c) Na wybory do Rady miejskiej									6500	32500
2. **Pensye urzędników.**										
a) Personal konceptowy:										
Dyrektor Magistratu	6400	1472	—	—	—	2400	—	10272		
1 Starszy Radca	6400	1472	—	—	—	—	—	7872		
5 Radców po 4800 i 1288 kor.	24000	6440	—	2400	400	—	—	33240		
1 Radca po 4800 i 1288 kor. (płatny z funduszu interkalarnego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Radca po 4800 i 1288 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Sekretarzy po 3600 i 1104 kor.	21600	6624	400	800	—	—	—	29424		
1 Sekretarz po 3600 i 1104 kor. (płatny z fundnszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
8 Wicesekretarzy po 2800 i 960 kor.	22400	7680	—	—	1350	—	—	31430		
1 Wicesekretarz (płatny z Biura statystycznego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Wicesekretarz (płatny z Biura pośrednictwa w pracy)	—	—	—	—	—	—	—	—		
8 Koncepistów po 2200 i 768 kor.	17600	6144	—	—	942	—	—	24686		
1 Koncepista (płatny z fund wodociągowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Praktykantów koncept. po 1600 kor.	9600	—	300	—	600	600	—	11100		
1 Prakt. koncept. 1600 kor. (płatny z Biura statystycznego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 Praktykantów koncept. po 1400 kor.	2800	—	—	—	—	—	—	2800	151824	
b) Personal manipulacyjny:										
Dyrektor ekspedytu	3600	1104	—	—	—	—	—	4704		
Archiwista	2800	960	128	—	200	—	—	4088		

	Pensye	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Trzechlecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Dziennikarz	2800	960	128	—	200	—	—	4088		
8 Oficyałów po 2200 i 768 kor.	17600	6144	—	—	3383	560	—	27687		
2 Oficyałów „ „ „ „ (płatni z Działu II. — Ekonomat)	—	—	—	—	—	—	—	—		
9 Kancelistów po 1600 i 576 kor.	14400	5184	—	—	1983	400	—	21967		
1 Kancelista „ 1600 i 576 „ (płatny z Działu II. — Ekonomat)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Kancelista po 1600 i 576 kor. (płatny z Biura pośrednictwa w pracy)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Praktykantów manipulacyj. po 1200 i 384 kor.	7200	2304	—	—	888	—	—	10392	72926	
c) Personal egzekucyjny:										
1 Kontrolor	2800	960	328	—	—	240	—	4328		
5 Oficyałów starszych po 2200 i 768 kor.	11000	3840	—	—	1400	1280	—	17520		
1 Oficyał star. po 2200 i 768 kor. i 240 (płatny z funduszu wodociągowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
5 Oficyał. młod. po 1600 i 576 kor. i 240	8000	2880	—	—	489	1200	—	12569		
1 „ „ „ 1600 i 576 „ i 240 (płatny z funduszu wodociągowego)	—	—	—	—	—	—	—	—	34417	
d) Personal Budownictwa:										
Dyrektor	6400	1472	—	—	—	—	1000	8872		
2 Radców po 4800 i 1288 kor.	9600	2576	800	—	—	—	1600	14576		
1 Radca budowniczy	3600	1104	1280	400	—	—	600	6984		
Inżynier starszy 3600 i 1104 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 Inspektorów starsz. po 3600 i 1104 kor.	7200	2208	—	—	—	—	1200	10608		
1 Inżynier	2800	960	—	—	—	—	400	4160		
2 Inspektorów po 2800 i 960 kor.	5600	1920	—	—	—	—	800	8320		
2 Adjunktów po 2200 i 768 kor.	4400	1536	—	—	—	—	800	6736		
2 Praktykantów po 1600 kor.	3200	—	—	—	—	—	—	3200	63456	
e) Personal Wydziału obrach.:										
Oddział rewizyjny i likwidacyjny:										
Dyrektor	4800	1288	—	—	—	—	—	6088		
Rewident techniczno-rachunkowy	3600	1104	—	800	400	400	—	6304		
Rewident rachunkowy 3600 i 1104 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
Likwidator	3600	1104	—	—	—	—	—	4704		
3 Adjunktów st. po 2800 i 960 kor.	8400	2880	780	—	800	—	—	12860		
3 Adjunktów mł. po 2200 i 768 kor.	6600	2304	—	—	—	—	—	8904		
1 Adjunkt młodszy po 2200 i 768 kor. (płatny z funduszu wodociągowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
5 Asystentów po 1600 i 576 kor.	8000	2880	—	—	1000	—	—	11880		
5 Praktykantów po 1200 i 384 kor.	6000	1920	—	—	338	—	—	8258	58998	
f) Personal Kasy miejskiej:										
Kontrolor	3600	1104	—	258	—	—	—	4962		
Kasyer	3600	1104	—	400	—	300	—	5404	10366	
g) Opłata podatku osobisto-dochodowego od pensyi urzędników, pobierających po 2000 kor.									600	391587

3. **Pomocnicy biurowi.**

a) Płace dzienne personalu egzekucyjnego	6400	
b) Płace dzienne dla innych pomocników	80000	86400

4. Płace służby.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2 woźnych I. klasy po kor. 950 i 350	2600	
1 woźny I. klasy po kor. 1000 i dod. osob. kor. 200 . .	1200	
8 woźnych II. klasy po kor. 800 i 300, pięciolecia kor. 600 .	9400	
29 pachołków po kor. 650 i 250, pięciolecia kor. 1690 . . .	27540	
Umundurowanie ich	3800	44540

5. Biuro statystyczne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Kierownik biura (Wicesekretarz Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Praktykant konceptowy . . .	1600	
c) Praktykant manipulacyjny z tytułem bibliotekarza	1584	
d) Pomocnicy nieetatowi . . .	5198	
e) Lokal (czynsz)	1042	
f) Biblioteka	300	
g) Druki i portorya	1000	
h) Na wydawanie publikacyi biura	2000	
i) Na opał	235	
k) Płaca pachołka kor. 650 i 250, umundurowanie 152	1052	
l) Na statystykę hipoteczną . .	240	
m) Ryczałt na koszta większych opracowań i rzeczowe potrzeby biura	500	18511

6. Biuro pośrednictwa w pracy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płaca kierownika (Wicesekretarza Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Płaca kancelisty XI. rangi kor. 1600 i 576	2176	
c) Płaca 3 sił pomocniczych . .	3600	
d) Płaca 2 pachołków po kor. 650 i 250 i umundurowanie 38 .	1838	
e) Na koszta podróży członków Wydziału zawiadowczego . .	75	
f) Czynsz za lokal	4000	
g) Utrzymanie budynku	100	
h) Opał i oświetlenie	726	
i) Abonament telefoniczny . . .	85	
k) Uzupełnienie inwentarza i druków	400	
l) Biblioteka	150	
m) Na publikacye i sprawozdania Urzędu	300	
n) Ogłoszenia	450	
o) Opłaty pocztowe	600	
p) Wkładka do państw. związku biur pośred. w pracy	100	
r) Inne wydatki kancelaryjne . .	200	18560

7. Dyety, koszta podróży i komisyjne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Koszta podróży i dyety . . .	4000	
b) Na podróże informacyjne dla urzędników	1000	5000

8. Wynagrodzenia.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Syndykowi miejskiemu . .	4000	
b) Urzędnikom i służbie za roboty pozaurzędowe . . . kor. 3200; Za redakcyę „Dziennika rozporządzeń“ „ 500	3700	
c) Za prowadzenie protokołów w sekcyach i komisyach . .	1400	
d) Sekretarzowi prezydyalnemu .	1200	10300

9 Zapomogi.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Urzędnikom i służbie etatowej	5000	
b) Dyetaryuszom i służbie nieetatowej	1500	6500

10. Koszta kancelaryjne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Papier i potrzeby piśmienne .	9200	
b) Oświetlenie biur i 3 latarń całonocnych przed mieszkaniami komisarzy	3608	
c) α) Opał i pomoc do opalania biur przez 7 miesięcy . . .	10000	
β) 8 palaczy przez 8 miesięcy po kor 2 dziennie . . . kor. 3840; γ) Nowy palacz do kaloryferów . . „ 720	4560	
d) Sprzęty kancelaryjne	4000	
e) Prenumerata dzienników i różnych dzieł	2000	
f) Druki	9500	
g) Roboty introligatorskie . . .	3500	
h) Portorya	1200	
i) Inseraty	700	
k) Materyały, rys. i instrum. techn.	1000	
l) Utrzymanie czystości i porządku w biurach	2500	
m) Roboty autograficzne	5000	
n) Na zakupno dzieł technicznych	300	
o) Opłata za użycie telefonów i ewentualne przebudowy . .	2200	
p) Drobne wydatki	200	59468

11. Emerytury.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dotacya dożywotnia dla byłego prezydenta miasta	8000	
b) Urzędnikom	40016	
c) Wdowom i sierotom po urzędnikach	58439	
d) Żonom i dzieciom byłych urzędników	867	
e) Sługom miejskim, wdowom i sierotom	28465	135787

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
12. Zaopatrzenia i dary z łaski.		
a) Dary z łaski		19500
13 Koszta prawne w interesach Gminy		1500
14. Najem lokali na biura Magistratu.		4900
Razem wydatki zwyczajne . . .		**835053**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na maszynę do pisania		600
2. Na sprzęty do urządzenia nowych biur		2000
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**2600**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Pensye urzędników.		
Personal egzekucyjny:		
a) Egzekutne od podatków i należytości gminnych	9000	
b) Egzekutne od podatków i należytości państwowych . . .	26000	35000
2. Emerytury.		
Odsetki od funduszu emerytalnego		20817
3. Biuro pośrednictwa w pracy.		
a) Ryczałt Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej po kor. 1500	3000	
b) Opłaty od pracodawców . .	1900	
c) Spodziewane subwencye od Wydziału krajowego i c. k. Ministerstwa handlu	500	5400
Razem dochody zwyczajne . . .		**61217**

DZIAŁ II.

Zarząd majątku miejskiego

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Personal Ekonomatu miejskiego.		
a) Inspektor 3600 i 1104 kor. .	4704	
b) Na doróżki dla niego . . .	1000	
c) Podinspektor 2200 i 768 kor.	2968	
d) 2 oficyałów po 2200 i 768 kor.	5936	
e) 1 kancelista 1600 i 576 kor. .	2176	
f) Magazynier woźny I. kl. 950 i 350 kor.	1300	
Umundurowanie jego	130	
g) Inkasent do ściągania czynszów miejskich	480	18694
2. Utrzymanie gruntów miejskich.		
a) Dozorcy łąk i wikla w Dąbiu wynagrodzenie	600	
b) 3 polowych po 650 i 250 kor.	2750	
c) Umundurowanie.	844	
d) Na pomiary gruntów	300	
e) Na utrzymanie Błonia i brzegów Rudawy za obrębem miasta .	510	
f) Na utrzymanie wikla i uprawę łąk	3200	
g) Na oparkanienie gruntów miej.	500	
h) Nieprzewidziane wydatki . .	150	
i) Na utrzymanie brzegów Młynówki królewskiej i na wyrazisko Młynówki	1500	10354
3 Utrzymanie budynków miejskich.		
a) 5 stróżów po 650 kor. . . .	3250	
b) 2 woźnych II kl. (cieśla i murarz) po 800 i 300 kor. i pięciolecia	2400	
c) Umundurowanie ich	1030	
d) Naprawy i przeistoczenia . .	10000	
e) Na utrzymanie porządku i czystości w budynkach	1000	
f) Czyszczenie kominów	1000	
g) Zabezpieczenie budynków od ognia i wypadków przy wodociągach	2000	
h) Oświetlenie	2368	23048
4 Utrzymanie Sukiennic.		
a) Zasługa 4 stróżów po 650 i 250 kor.	4025	
b) Umundurowanie ich	270	
c) Oświetlenie	6400	
d) Opał	2408	
e) Zabezpieczenie budynku od ognia i wypadku przy wodociągach .	400	
f) Czyszczenie kominów	40	
g) Podatki i ekwiwalent	14000	
h) Utrzymanie i naprawy budynku	2000	
i) Drobne wydatki	200	29743
5. Utrzymanie gmachu poteatralnego.		
a) Wynagrodzenie inspektora teatru	600	
b) Dozorca gmachu, woźny I. klasy	1350	
c) Palacz i stróż, pachołek 650 kor. i dodatek osobisty 70 kor. . .	720	
d) Umundurowanie jego	180	
e) Naprawa budynku	400	
f) Czyszczenie kominów	50	
g) Zabezpieczenie budynku od ognia	300	
h) Oświetlenie budynku	3074	
i) Opał	6500	
k) Za wodę do restauracyi i drobne wydatki	950	
l) Podatki	3000	
m) Utrzymanie porządku i czystości	600	
n) Opłata telefonu	100	
o) Utrzymanie garderoby . . .	2500	
p) Służba (bileterzy)	2000	22324
6. Utrzymanie zegarów.		
a) Za nakręcanie i regulowanie zegarów	532	
b) Za naprawę i czyszczenie tychże	50	582
7. Podatki i opłaty skarbowe.		
a) Podatek gruntowy i domowoczynszowy	10000	
b) Ekwiwalent od majątku miejskiego	2000	
c) Stemple i należytości	2000	14000
Razem wydatki zwyczajne . . .		**118745**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na pomiar miasta z 10 rat 8. rata	4900	
2. Gminie Grzegórzki tyt. bonifikacyi za ubytek w dochodach z terytoryum, przydz. do miasta . .	500	
3. Na urządzenie oświetlenia elektrycznego w hali Sukiennic . .	3070	
4. Na reprodukcye fotogr. szkiców polowych pomiaru miasta, I. rata	2300	
5. Uzupełnienie sprzętów kuchennych dla starego teatru	2500	
6. Na sporządzenie inwentarza majątku miejskiego	2000	15270
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**15270**

Dochody zwyczajne.

1. Z gruntów miejskich.

Poza obrębem rogatek:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z Błonia miejskiego:			
czynsz dzierżawny od Skarbu wojskowego .	kor. 410		
ze zbioru trawy i wikliny . .	„ 100		
za paszenie bydła	„ 700		
za tor wyścigowy	„ 4000	5210	
b) Dochód z folwarku w Dąbiu:			
α) ze sprzedaży wikla	kor. 3500		
β) „ „ siana	„ 8000		
γ) dochód z gruntów w Grzegórzkach (stare wiślisko) .	„ 800	12300	
c) Dochód z dzierżawy innych gruntów		200	
d) Różne drobne czynsze . . .		702	

W obrębie rogatek:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Różne drobne czynsze . . .	4000	
f) Opłaty od gablotek i wystaw sklepowych	900	
g) Czynsze ziemne, zahipotekowane na realnościach	200	
h) Czynsze ziemne skapitalizowane	50	23562

2. Z domów i innych objektów miejskich.

a) Czynsze z domu:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
L. 405 Dz. I. ul. Szpitalna L. 21	kor. 3800		
L. 422 Dz. I. (altana na plantach)	„ 600		
L. 4 Dz. III. po Schneidrze, ul. Podzamcze L. 30 . .	„ 125		
L. 508 Dz. I. ul. Podzamcze L. 12 (Komenda art.) .	„ 3165		
z piwnic pod Magistratem .	„ 300		
z hali licytacyjnej	kor. 10		
z nowych koszar obrony krajowej, ul. Siemiradzkiego	„ 15524		
z odwachu wojskowego . .	„ 1055		
z domu L. 1 Dz. III., ul. Podzamcze L. 5 i 7 (Biuro wodociągowe)	„ 2000		
z domu L. 111 Dz. I., ul. św. Idziego L. 12 (pustka) .	„ —		
z real. L 239/8 Dz. IV., ul. Krupnicza L. 25 . . .	„ 1050		
z domu L. 49 Dz. IV., ul. Karmelicka	„ 3000		
z domu L. 4 ul. Zyblikiewicza (płaci akcyza) . . .	„ 1200		
z domu L. 98 Dz. IV. (Górne młyny)	„ 1400		
z domu L 28 Dz. VIII. (Birnbaumów)	„ 5876		
z domu w Dębnikach L. 22 (areszta)	„ 480	39585	

b) Wartość czynszów w budynkach, użytych na szkoły oraz na inne cele:

Szkoła I. im. św. Wojciecha, barak przy ul. Biskupiej . . .	kor. 6800
„ III. im. św. Mikołaja, barak przy ul. Lubomirskich . . .	„ 13000
„ IV. im. św. Jana Kantego, barak przy ul. Smoleńsk . . .	„ 7000
„ V. im. Kazimierza Wielkiego, Ratusz, pl. Wolnicy . . .	„ 14000
„ VI. i XXII. (sz. VI.) im. Czackiego (nowa szk. przy ul. św. Wawrzyńca)	„ 15000
„ VII. im. św. Floryana, pl. Matejki .	„ 10000
„ VIII. im. św. Szczepana, ul. Rajska .	„ 7000
„ IX. im. Konarskiego, przy ul Bernardyńskiej	„ 15000
„ X. im. św. Jadwigi, przy ul. Krupniczej	„ 10000
„ XI. im. Dietla, barak przy ul. Miodowej .	„ 7000
„ XII. im. Piramowicza, przy ul. Miodowej	„ 6200
„ XIII. im. Mickiewicza, przy ul. Studenckiej	„ 11000
„ XIV. i XIX. im. św. Salomei i Tad. Kościuszki, przy ul. Krupniczej . . .	„ 6500

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Szkoła XV. im. Klem. Tańskiej, przy ul. Miodowej	kor. 9000		
„ XVI. im. Ces. Franciszka Józefa I., przy ul. Dietla	„ 9800		
„ XVII. im. Cesarz. Elżbiety, przy ulicy Dietla	„ 9200		
„ XVIII. im. św. Anny, przy ul. Topolowej	„ 13000		
„ XX. im. Zbigniewa Oleśnickiego, na Kleparzu	„ 11900		
„ XXI. im. Władysława Jagiełły, przy ul. św. Marka . . .	„ 4000		
„ wydziałowa im. św. Scholastyki . . .	„ 10000		
„ XXV. im. św. Krzyża	„ 5000		
„ XXIV. im. Kochanowskiego, przy ul. Kapucyńskiej . .	„ 20000		
„ Sztuk pięknych . .	„ 20000		
„ handlowa	„ 20000		
Filia XVII. szkoły barakowej nowej w ulicy Dietla	„ 5200		
„ IV. szkoły barakowej nowej w ul. Wygoda	„ 5200		
Szkoła XXVI. w domu po akcyzie	„ 6000		
Dom L. 468 Dz. I. Archiwum aktów dawnych	„ 7000		
„ przy ul. Jabłonowskich (Biuro pośrednictwa w pracy)	„ 4000		
„ L. 47 ul. Krakowska, po Helclowej . . .	„ 2480		
„ L. 52 Dz. VIII. Kaukusarnia	„ 720		
„ L. 45 Dz. VIII. ul. Krakowska	„ 1400		
„ L. 32 Dz. VI. i połowa baraku po szkole III. i XVIII. na filię Zakładu kalek . . .	„ 6080		
Zakład kalek	„ 4000		
Wartość $^1/_2$ baraku po szkole III. i XVIII. na dom izolacyjny . .	„ 2600		
„ czynszowa magazynu teatralnego . .	„ 10000		
„ czynszowa domu po Schneidrze, ul. Podzamcze L. 30 . .	„ 1500		
„ czynszowa lokalu w Ogrodzie Angielskim, przeznaczonego na mieszkanie dla personalu ogrodniczego i szklarni .	„ 4000	320580	360165

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. Ze Sukiennic.		
a) Wartość czynszu Muzeum Narodowego	30000	
b) Czynsze za 30 sklepów . . .	54000	
c) „ „ 60 kramów . . .	24000	
d) „ „ stałe tablice ogłoszeń firm	576	108576
4. Z gmachu poteatralnego.		
a) Czynsz z restauracyi i sal oraz zwrot za opał i światło podczas koncertów	13500	
b) Dochód z garderoby	8500	
c) Czynsze z 3 sklepów oraz zwrot za opał	9200	
d) Za lokal dla Towarzystwa muzycznego i zwrot za opał . .	6500	
e) Za używanie inwentarza (mebli i naczyń)	6700	44400
5. Z zakładów miejskich.		
a) Dochód z Gazowni	206000	
b) Zwrot zysku na oświetleniu gazowem miasta	18155	
c) Zwrot zysku na urządzeniach gazowych	5000	
d) Dochód z Elektrowni . . .	20000	249155
6. Od kapitałów lokowanych.		
a) Inżynierya wojskowa od kaucyi 800 kor. 4%	32	
b) Odsetki od kapitałów, ulokowanych w miejscowych instytucyach kredytowych	3000	3032
7. Ze sprzedaży starego materyału .		1100
Razem dochody zwyczajne . . .		**789990**

Dochody nadzwyczajne.

1. Subwencya rządowa, jako odszkodowanie za kontumacyę, z kwoty 360000 koron 5. rata (ostatnia)	72000
2. Za częściowe zużycie budynku kontumacyi „Związek hodowców i handlarzy bydła we Lwowie"	10000
3. Zwrot od najmobiorców kramów w Sukiennicach za urządzenie oświetlenia elektr.	6547
4. Reszta kasowa z r. 1906	1788
5. Ze sprzedaży gruntów miejskich .	50000
6. Za grunta w Dąbiu, wywłaszczone pod wał wiślany	20000
Razem dochody nadzwyczajne . . .	**160335**

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Wydatki z powodu opodatkowania psów.		
a) Na marki dla psów	260	
b) Na zestawienie rejestrów podatkowych	160	420
2 Wydatki na zestawienie rejestru biórczego $5^0/_0$ dodatku czynszowego		200
Razem wydatki zwyczajne . . .		**620**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Podatki bezpośrednie.		
a) $10^0/_0$ dodatek gminny od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodowego, na potrzeby gminne	245000	
b) $5^0/_0$ podatek gminny od czynszów z mieszkań	435000	
c) Podatek od psów	10000	690000
2. Podatki pośrednie konsumcyjne .		1071212
3. Opłaty.		
a) Myto rogatkowe	220000	
b) Taksy za konsensa	48000	
c) Taksy za przyjęcie do Gminy .	400	268400
4. Podatek tramwajowy		72000
Razem dochody zwyczajne . . .		**2101612**

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

	Na kapitał		Na procent		Resztujący kapitał z d. $^{31}/_{12}$ 1907		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Spłata kapitału i procentów.								
a) 1100000 kor. $5^0/_0$ pożyczki z r. 1886, zaciągniętej na kupno gazowni, spłacalnej w 50 latach . . .	—	—	—	—	913840	92	—	
b) 400000 kor. pożyczki na rozszerzenie gazowni . .	—	—	—	—	400000	—	—	
c) 2000000 kor. na elektrownię miejską	—	—	—	—	2000000	—	—	
d) 3000000 kor. $4^1/_4{}^0/_0$ poż. inwest. z r. 1892, zaciągn. w czeskiej Kasie oszcz., spłacalnej w 50 lat., r. 31 i 32.	29568	84	112931	16	2683535	90	142500	
e) 3600000 kor. $4^0/_0$ pożyczki wodociągowej, spłacalnej w 44 latach w półrocznych ratach	—	—	—	—	3358498	91	—	
f) 300000 kor. $^1/_2{}^0/_0$ pożyczki z r. 1894 na budowę teatru, zaciągniętej w Kasie Oszcz. m. Krakowa, rata 25. i 26.	2804	80	12195	20	273099	48	15000	
g) 204110 kor. pożyczki, zaciągniętej z funduszu emerytalnego na pokrycie niedoboru z r. 1904 (na 4 lata), płatnej z subwencyi państwowej w 4 równych ratach po 51026 kor., rata 4. ostatnia	51026	—	—	—	51026	—	51026	
h) 176000 kor. $4^1/_2{}^0/_0$ pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na zakupno realności L. 155 Dz. III. Muzeum Czapskiego, spłacalnej w 51 lat., r. 9 i 10.	1092	45	7707	55	172095	12	8800	
i) 180000 kor. $4^1/_2{}^0/_0$ pożyczki z Kasy Oszczędności na zakupno realn. 147 i 157 Dz. I. (dom Larysza)	1082	85	7917	15	176745	61	9000	
k) 142230 kor. $4^0/_0$ pożyczki Banku kraj., ciężącej na realności 147 i 157 Dz. I. (dom Larysza) . . .	2888	48	5511	52	131841	15	8400	
l) 3600000 kor. pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na inwestycye, za oprocentowaniem z góry po $4{\cdot}25^0/_0$, spłacalnej w 105 półrocznych ratach annuitet., raty płatne 1/3 i 1/9 każdego roku . .	—	—	153000	—	3600000	—	153000	
m) 4000000 kor. pożyczki w Centr. Banku dla czeskich kas oszczęd. w Pradze, spłacalnej w 50 latach, w półroczn. ratach annuitet., płatnych 31/3 i 30/9 każdego roku	28571	55	167463	34	3933331	26	196035	
n) 1200000 kor. $5^1/_4{}^0/_0$ pożyczki krótkoterm., spłacalnej z zaciągnąć się mającej poż. 24000000 ($^0/_0$ za 6 miesięcy)	—	—	—	—	—	—	31500	
o) 107000 kor. $4^0/_0$ krótkoterminowej pożyczki z funduszu emerytaln. miejsk. na zakupno realności Birnbaumów z zaciągnąć się mającej pożyczki 24000000	—	—	—	—	107000	—	4280	
p) 30759·07 kor. pożyczki, zaciągniętej w Kasie Oszcz. m. Krakowa na zak. realn. Birnbaumów L 28 Dz. VIII., spłacalnej w ratach półroczn. 1/1 i 1/7 po 960 kor	—	—	—		30759	07	1920	
Razem wydatki zwyczajne . . .	117034	97	466725	92	17831773	42		**621461**

Dochody zwyczajne.

1. Spłata kapitałów i procentów.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Fundusz krajowy na umorzenie pożyczki 3000000, zaciągniętej w Kasie Oszczędności miasta Krakowa tytułem subwencyi, udzielonej przez Sejm na budowę teatru, po 5% przez lat 51, 14. rata	15000	
b) Wodociągi miejskie tytułem raty i procentów od pożyczki 850000 kor., w stosunku do pożyczki, zaciągniętej w czeskim Banku centr., na kapitał . kor. 6071 na procent . . . „ 35586	41657	56657
Razem dochody zwyczajne . . .		**56657**

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Straż pożarna.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Pensye i żołdy:		
Naczelnik straży kor. 3600 i 1104 i na umundurowanie 300 .	5004	
3 starszych brandmistrzów po 2200 i pięciolecia 1000 . .	7600	
1 młodszy brandmistrz w XI. randze	1600	
2 sierżantów jako telegrafistów starszych po kor. 1200 . .	2400	
Mieszkanie dla nich	800	
4 sierżantów po kor. 1200 . .	4800	
8 starszych pompierów po kor. 960	7680	
3 trębaczy na wieży Maryackiej po kor. 960	2880	
12 pompierów I. klasy po kor. 840	10080	
12 pompierów II. klasy po kor. 720	8640	
10 praktykantów po kor. 600	6000	
1 woźny	720	
1 ordynans pogotowia . . .	600	
1 stróż koszarowy	600	
b) Umundurowanie	4250	
c) Utrzymanie łóżek i pościeli .	600	
d) Koszta leczenia pompierów . .	400	
e) Opał koszar	1340	
f) Oświetlenie gazowe i elektryczne	3143	
g) Uzupełnienie i utrzymanie przyrządów ogniowych	4000	
h) Utrzymanie telegrafu i telefonów pożarnych	2000	
i) Opłata telefonu	200	
k) Utrzymanie budynków . . .	400	
l) Drobne wydatki	200	75937

2. Zaprzęgi miejskie.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 12 fornali po kor. 720 . . .	8640	
b) Mieszkanie dla nich	1440	
c) Umundurowanie dla nich . .	840	
d) Pasza dla koni	16200	
e) Kucie koni	960	
f) Naprawa uprzęży, wozów i smarowidło	1000	
g) Na drobne wydatki	60	
h) Na lekarstwa i sól dla koni .	150	
i) Na zakupno pary koni . . .	1800	31090

3. Areszta miejskie, detencya policyjna i stacya szupasowa.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zarządca 1600, 576 i 600 kor.	2776	
b) Kluczny 800 i 300 kor. . . .	1100	
c) 2 konwojentów po 650 i 250 kor. i pięciolecia 150 kor. . .	1950	
d) Umundurowanie klucznego i konwojentów	350	
e) Czynsz za lokal z domu L. 38/39 Dz. VIII. i zwrot 4% pod. wodoc. . . . . . kor. 4160 utrzymanie budynku „ 500	4660	
f) Żywność aresztantów	4800	
g) Opał aresztów i strażnicy policyjnej	840	
h) Światło aresztów i strażnicy policyjnej	420	
i) Na słomę, pościel, sprzęty i odzież aresztantów	600	
k) Zwrot kosztów szupasowych Wydziału kraj. za przynależnych do Krakowa	100	
l) Na drobne wydatki	100	
ł) Wynagrodzenie za kontrolę aresztów miejskich	400	
m) Na koszta leczenia detencyonistów	50	
n) Opłata od telefonu	85	18231

4. Dodatek na utrzymanie policyi państwowej.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) W służbie czynnej	67789	
b) Dla emerytów	300	68089

5. Utrzymanie strażnicy policyjnej w Magistracie.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opał	70	
b) Światło	40	110

6. Strażnica policyjna w dzielnicy III.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz i zwrot dodatku gminnego	1400	
b) Opał	175	
c) Światło	60	
d) Obsługa	120	
e) Telefon	85	
f) Drobne wydatki (miotły i szczotki)	50	1890

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
7 Stacya ratunkowa na Wiśle.			
a) 4 strażników, czuwających nad kąpiącymi się		1400	
b) Umundurowanie ich		100	
c) Tablice ostrzeżeń		40	
d) Na łodzie i drobne wydatki		50	1590
8. Oświetlenie miasta.			
a) Gazem śródmieścia i przedmieść		122581	
b) Naftą w ulicach, nieoświetlonych gazem:			
Nafta do 20 latarń całonocnych i 7 północnych	kor. 1297		
Knoty, szkła, zapałki i oszklenie	„ 80		
Naprawa latarń i naczyń	„ 90		
Obsługa	„ 320		
Drobne wydatki	„ 10	1797	124378
Razem wydatki zwyczajne			**321315**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Zwrot właścicielom realności L. 38 i 39 Dz. VIII.	500	
2. Zwrot właścicielom realności L. 38 i 39 Dz. VIII. podatku wodociągowego za czas od 15/2 1902 do 31/12 1907	1038	
3. Zakupno wozów pożarnych	8000	
4. Zakupno pościeli i koców	1200	
5. Sprawienie 20 pasów bezpieczeństwa	800	
6. Na zaległe opłaty za straż pożarną (z 3 rat ratę I-szą dla Zakładu ubezpieczeń od wypadków za lata 1895 do 1905 kor. 6000 i za rok 1906 i 1907 resztę kor. 1379·09)	7380	18918
Razem wydatki nadzwyczajne		**18918**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Straż pożarna.		
a) Dotacya Tow. Ubezpieczeń na straż pożarną miejską	4000	
b) Za roboty, wykonane przez straż pożarną	50	4050
2. Zaprzęgi miejskie.		
Za nawóz ze stajen		400
3. Areszta miejskie.		
Zwroty za utrzymanie szupaśników		1000
Razem dochody zwyczajne		**5450**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Ze sprzedaży koni		200

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Wydatki zwyczajne.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Urzymanie dróg.			
a) 1 drogomistrz rangi XI. kor. 1600, 576, 200 i 400	kor. 2776		
1 drogomistrz kor. 1200 i 480	„ 1680	4456	
b) Maszynista I. klasy do walca parowego kor. 1800, 600 i 720		3120	
c) Woźny II. klasy jako palacz walca parowego kor. 800 i 300		1100	
d) 12 dróżników, płaca po 650 kwat. 250, dodatek funkc. 120 i pięciol. 650	kor. 12890		
Umundurowanie dla nich i palacza	„ 1632	14522	
e) Płaca fornala 720, mieszkanie 240, umundurowanie 100		1060	
f) Pasza dla jednego konia		700	
g) Ryczałt na uprząż, podkowy i inne		250	
h) Remuneracya dla wypłacającego listy robotników drogowych		240	
i) Konserwa na szosy		55000	
k) Narzędzia dla dróżników		1500	
l) Piasek do walcowania konserwy		5000	
m) Robocizna przy utrzymaniu dróg		10000	
n) Utrzymanie walca parowego w ruchu		6000	
o) Naprawa poręczy przy drogach		2000	104948
2. Na bruki, chodniki i fabrykę betonów			75000
3. Utrzymanie mostów			2000
4. Utrzymanie brzegów Wisły i Rudawy w obrębie Krakowa			1500
5. Na naprawy bruków i chodników (z powodu prywatnych budowli)			10000
6. Koszta, połączone z ewidencyą i kontrolą opłaty składowego, oraz utrzymanie porządków na placach składowych			2000
Razem wydatki zwyczajne			**195468**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Zakupno jednego roweru dla drogomistrza		250

Dochody zwyczajne.

1. Utrzymanie bruków i chodników.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Towarzystwo kolei elektrycznej za konserwacyę bruków . .		6000
b) Opłaty za składanie materyałów budowlanych		5000
c) Opłaty placowego od cyrków, menażeryi etc.		4000
d) Opłaty placowego od doróżkarzy		1500
e) Zwroty za naprawę bruków z powodu prywatnych budowli . .		10000
f) Gazownia zwrot za naprawę i utrzymanie bruków		57000
g) Fundusz wodociągowy zwrot za naprawę i utrzymanie bruków		30000
h) Fundusz Elektrowni zwrot za naprawę i utrzymanie bruków		11000
Razem dochody zwyczajne . . .		**124500**

DZIAŁ VII.

Upiększenie miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. Koszta zarządu i utrzymanie inwentarza.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Inspektor ogrodów miejskich 2800, 960, 200, i trzechlecie od 1/10 1908 kor. 50	4010	
b) Ryczałt inspektorowi na doróżki	100	
c) Adjunkt kor. 1600, 288 i 300 dod. osob.	2188	
d) Ogrodnik woźny I. klasy kor. 950, 350, 200, 60 dod. i 2 pięciolecia 100	1660	
e) Umundurowanie ogrodnika, roczny ryczałt	76	
f) Fornala płaca i umundurowanie	830	
g) Opał dla inspektora i pomocników	686	
h) Wydatki kancelaryjne . . .	20	
i) Pasza dla pary koni	1200	
k) Kucie i leczenie koni . . .	100	
l) Naprawa uprzęży, wozów i beczkowozów	600	
m) Kupno narzędzi i naprawa starych	300	
n) Opłata od telefonu	85	
o) Opłata za 2 bilety roczne kolei elektrycznej	170	12025

2. Ogród miejski i szkółki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu lokalu w ogrodzie angielskim (przeznaczonego na mieszkanie dla personalu ogrodniczego i szklarnie) . .	4000	
b) Na ogrzewanie 12 szklarń . .	2655	
c) Obsługa szklarń i zakładanie inspektów	2572	
d) Wazony drewniane i gliniane .	500	
e) Nawozy	400	
f) Naprawa okien inspektowych i na szklarniach	500	
g) Utrzymanie szkółki	500	
h) Utrzymanie budynków w ogrodzie miejskim i wodociągu .	500	11627

3. Utrzymanie plantacyi naokoło miasta.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 2 pomocników ogrodowych .	1875	
b) 4 dozorców etatowych po 650 i 250 i pięciolecia 225 kor. .	3825	
i remuneracya dla trzech à 120 kor.	360	
c) Umundurowanie dla nich . .	305	
d) 5 dozorców prowizorycznych przez cały rok	3640	
e) Umundurowanie dla nich . .	330	
f) Płace robotników dziennych i stróżów nocnych	8745	
g) Na krzewy ozdobne	300	
h) Na róże z zapisu ś. p. Kremera	40	
i) Na nasiona traw i roślin ozdobnych	450	
k) Na nowe żywopłoty i utrzymanie starych	200	
l) Na sprawienie ogrodzeń . .	3000	
m) Na nowe ławki i naprawę starych	800	
n) Na zukupno żwiru i utrzymanie ścieżek	4000	
o) Na żerdzie i pale do drzew i róż	320	
p) Na słomę do okrycia krzewów i na maty	350	
r) Na 25 kóp mioteł	135	
s) Na ubezpieczenie robotników w Kasie chorych	150	
t) Na konserwacyę pomników i wazonów na plantacyach . . .	100	
u) Na konserwacyę ogrodzeń żelaznych wewnątrz i zewnątrz plantacyi	300	
w) Czynsz za kram Nr. 49 w jatkach poddomin. na narzędzia robocze	80	29305

4. Utrzymanie skwerów w ulicy Dietla.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dozorca kor. 650 i 250 . .	900	
b) „ przez miesiące letnie	490	
c) Umundurowanie dozorcy . .	130	
d) Robotnicy	1730	
e) Na zakupno żwiru	300	
f) Na utrzymanie baryer . . .	450	4000

5. Utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Upiększenie placów przed Magistratem, Teatrem, „Sokołem“, Hotelem krakowskim i lasku na błoniach	.1500	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Na wysadzenie ulic i placów drzewami, oraz na sprawienie koszów żelaznych	4500	
c) Dozorca prowizoryczny . . .	728	
d) Umundurowanie tegoż . . .	100	6828

6. **Utrzymanie Parku Dra Jordana.**

A) Pod względem gospodarczym:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płaca dozorcy parku (woźny II. klasy) .	kor. 850		
b) Umundurowanie jego	„ 75		
c) Opał dla niego . .	„ 70		
d) 2 pomocników dozorcy przez 5 miesięcy letnich . . .	„ 490		
e) Na utrzymanie budynków i wodociągu	„ 500		
f) Asekuracya budynków	„ 200		
g) Opłata od telefonu	„ 85		
h) Robocizna . . .	„ 1600	3870	

B) Zabawy i ćwiczenia:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płaca dyrektora .	kor. 1000		
b) Przewodnicy dla uczniów szkół ludowych i średnich .	„ 1300		
c) Przewodnicy dla rzemieślników . . .	„ 160		
d) Przewodnicy dla sierót Zakładu św. Józefa	„ 50		
e) Przewodnicy dla uczenic	„ 480		
f) Uzupełnienie i naprawa przyrządów .	„ 600		
g) Inne drobne wydatki	„ 100	3690	7560

Razem wydatki zwyczajne . . . 71345

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na przemianę baryer koło plant .	7500	
2. Naprawa przyrządów meteorologicznych	150	
3. Ogrodzenie i uporządkowanie około pomnika Rejtana	2300	
4. Zakupno tabliczek z nazwami roślin	250	
5. Na zakupno skrzynek do śmieci .	1000	
6. Na blaszanki na śmieci	200	
7. Za grunt na Krowodrzy pod nową szkółkę	12500	
8. Na nową szkółkę w Krowodrzy I. rata	5850	
9. Na wychodek w Parku Dra Jordana	3500	33250

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 33250

Dochody zwyczajne.

1. **Dotacye i zapisy na utrzymanie plant.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Procent od kapitału 3000 dukatów ś. p. Straszewskiego Floryana, na dobrach Tenczyńskich ubezpieczonego	1645	
b) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Dra Kremera na róże .	40	
c) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Jakubowskiego Łukasza .	40	
d) Procent od kapitału 2000 kor. ś. p. Rzewuskiego Walerego na skwery	80	1805

2. **Własne dochody.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z dzierżawy parcel na plantach	4902	
b) Za drzewka	300	
c) Za kasztany	30	
d) Za szkody i kary	20	5252

3. **Utrzymanie Parku Dra Jordana.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłaty szkół średnich . . .	1540	
b) Dochód opłat z festynów i koncertów	2000	
c) Z dzierżawy mleczarni w parku	400	
d) Z dzierżawy paszy w parku .	50	3990

Razem dochody zwyczajne . . . 11047

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Wydatki zwyczajne.

1. **Na dozór targowy.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Komisarz kor. 2200, 768 i 400	3368	
b) Dozorca targu rybnego . . .	150	
c) 2 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor. i 2 pachołków po 650 kor. i 250 kor. i pięciolecie 50 kor.	4050	
d) Umundurowanie	475	
e) Prowizoryczna służba . . .	1460	
f) Umundurowanie	240	9743

2. **Wydatki targowe.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Sprawienie i naprawa straganów	300	
b) Za mycie stołów miejskich pod sprzedaż mleka	300	
c) Sprawienie 750 tabliczek dla przekupniów	200	
d) Utrzymanie wagi miejskiej . .	10	
e) Na druki kontrolne	600	1410

3. **Jatki rzeźnicze poddominikańskie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Stróż jatek 650 i 150 pięc. .	800	
b) Umundurowanie	110	
c) Opał	60	
d) Pomocnik (w zimie przez 8 miesięcy)	480	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Wywóz śniegu i drobne wydatki	250	
f) Utrzymanie budynków i konserwacya wodociągu	500	
g) Światło	300	2500

4. Kramy i place targowe.

a) Utrzymanie kramów w ulicy Mostowej	50	
b) Utrzymanie hali na Placu Nowym:		
α) Pachołek 650, 50, 250 i 38 kor.	988	
β) Umundurowanie i opał .	240	
γ) Naprawy	500	
δ) Węże gumowe, miotły i drobne	160	
c) Na wodę i na potrzeby przemysłowe	200	2138

5. Targowisko końskie na Groblach.

a) Stróż targowiska	511	
b) Utrzymanie targowiska . . .	200	
c) Opał kancelaryi	70	781

6. Jarmarki końskie.

a) Wydatki insercyjne	250	
b) Remuneracya za dozór nad jarmarkami	240	
c) Drobne wydatki, t. j. szuter, piasek, robotnicy i nadzór . .	100	590

7. Centralna targowica na bydło.

a) Płaca weterynarza starszego i połowa płacy weterynarza pomocniczego	5494	
b) Płaca agenta komercyalnego .	1800	
c) Tantyema dla niego	1520	
d) Remuneracye funkcyonaryuszom targowicy	1480	
e) Płaca pomocnika manipulacyjnego	960	
f) Płaca 3 stróżów z umundurowaniem	2600	
g) Druki i potrzeby kancelaryjne	550	
h) Opał i światło	500	
i) Utrzymanie budynków . . .	500	
k) Ubezpieczenie od ognia . . .	276	
l) Woda i dezynfekcye	1500	
m) Podatek domowo-czynszowy .	216	
n) Wydatki nieprzewidziane . .	2000	19396

8. Dawny zakład kontumacyjny.

Podatki		1200
Razem wydatki zwyczajne . . .		**37758**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Rozszerzenie targowicy (subwencya Wydziału krajowego)	20000	
2. Zaprowadzenie światła do jatek poddominikańskich	500	
3 Na studzienkę wodociągową w jatkach poddominikańskich . .	360	20860
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**20860**

Dochody zwyczajne.

1. Kramy i place targowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłaty od przekupniów za stragany i placowe	21000	
b) Opłaty targowe za kramy przy ulicy Mostowej	1300	
c) Opłaty targowe za kramy w hali targowej na placu Nowym . .	4400	
d) Opłaty targowe z placów na Błoniach	100	26800

2. Jatki poddominikańskie.

a) Opłaty targowe za 38 jatek rzeźniczych większych	10000	
b) Opłaty targowe za 20 jatek rzeźniczych mniejszych	3300	
c) Opłaty targowe za 10 kramów	745	
d) Opłaty targowe za 23 podcieni kramarskich	1385	
e) Opłaty targowe za 3 sklepy .	2390	
f) Wartość czynszu kramu Nr. 44 (vide Dział VII wyd. poz. 3 *w*)	80	
g) Kram przy placu św Ducha .	300	
h) Kram przy placu Wolnica . .	240	18440

3. Targowisko końskie na Groblach.

a) Taksy 20-halerzowe od wprowadzonych koni i wózków na targ		2000

4 Waga miejska.

a) Opłaty za ważenie przedmiotów		150

5. Dochód z centralnej targowicy na bydło

a) Dochód z najmu stajen . . .	3500	
b) Z najmu lokali na kancelarye komisyonerom	400	
c) Z dzierżawy kantyny i bufetu	1500	
d) Za pozwolenie prowadzenia kasy targowej (Bank żywnościowy)	4000	
e) Z najmu lokalu dla kasy targowej	1200	
f) Z opłat targowych	30000	
g) Z wagi	2000	
h) Z innych źródeł	400	43000

6. Dawny Zakład kontumacyjny.

a) Czynsz najmu Zakładu . . .		7000
Razem dochody zwyczajne . . .		**97390**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Dochody nadzwyczajne.		
1. Subwencya Wydziału krajow. 200000 na rozszerzenie targowicy, z 10 rat rata 3.		20000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**20000**

DZIAŁ IX.

Zdrowotność miasta.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Służba zdrowia.		
a) Fizyk kor. 4800, 1288 i 600 pięciolecia	6688	
b) 3 lekarzy po kor. 2000, 960 i trzechlecia kor. 1200 . . .	10080	
c) Weterynarz kor. 1600, 40, 576 i 400 trzechlecia	2616	
d) Akuszerka kor. 240 i 160 . .	400	
e) Płaca pachołka kor. 650, 250 i pięciolecia kor. 150. . . .	1050	
f) Umundurowanie	180	
g) Oprawca miejski kor. 1000, ryczałt na pomocnika i żywienie psów kor. 1300	2300	
h) Utrzymanie budynku i stajni oprawcy	500	
i) Na naprawę wozów do wożenia psów i padliny	200	
k) Na sanitarno-policyjne obdukcye i spisywanie protokołów. . .	500	
l) Na krowiankę do szczepienia ospy	300	
m) Oświetlenie 9 latarń całonocnych przed fizykiem, lekarzami i akuszerką	300	
n) Ryczałt na reorganizacyę służby sanitarnej	2600	
o) Koszta podróży dla urzędników sanitarnych	500	28214
2. Utrzymanie szpitala epidemicznego.		
a) Czynsz za szpital u Braci Miłosierdzia	2000	
b) Na koszta tłumienia epidemii .	2000	
c) Wartość czynszu na dom izolacyjny (1/2 baraku po szkole III. i XVIII.)	2600	6600
3. Na utrzymanie stacyi ratunkowej.		
a) Subwencya roczna	2000	
b) Wynagrodzenie 3 fornali po 720 i 240 kor. i 3 pomocników po 720 kor.	5040	
c) Umundurowanie	470	
d) Pasza dla dwóch par koni . .	2700	
e) Utrzymanie uprzęży	100	
f) Kucie koni	160	
g) Lekarstwo i sól	26	
h) Na drobne wydatki	30	10526
4. Utrzymanie cmentarza.		
a) Płaca zarządcy cmentarza kor. 1000 i 200 i pięciolecia 300 .	1500	
b) Dotacya kapelana	1200	
c) 7 grabarzy po kor. 650 i pięciolecia 477	5027	
d) Umundurowanie ich	586	
e) Opał domu administracyjnego zarządcy i kapelana kor. 280 Opał dla 7 grabarzy po kor. 40 . . „ 280	560	
f) Światło dla budynku administracyjnego	80	
g) Na mieszkanie dla 3 grabarzy po 250 kor. . . . . . . , .	750	
h) Na narzędzia dla 7 grabarzy po kor. 20	140	
i) Na wydatki ogrodnicze i szuter	2000	
k) Na utrzymanie budynku . .	400	
l) Na straż cmentarną, wykonywaną przez 6 weteranów przez 8 miesięcy letnich	600	12843
5. Utrzymanie laboratoryum chemicznego.		
a) Chemik kor. 2400, 960 i pięciolecia 400	3760	
b) Asystent	1440	
c) Laborant: płaca . . kor. 800 kwaterowe . . „ 300 pięciolecia . . „ 100 umundurowanie . „ 56	1256	
d) Chemikalia	500	
e) Oświetlenie gazem	320	
f) Różne drobne wydatki . . .	50	7326
6. Utrzymanie zakładu dezynfekcyjnego.		
a) Woźny I. klasy 950 i 350 kor.	1300	
b) 2 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor.	2200	
c) Pomocnik dezynfekcyonaryusza	803	
d) Umundurowanie	500	
e) Ubezpieczenie służby w Kasie chorych	100	
f) Wydatki, t. j. reparacya maszyny etc.	400	
g) Opał dla kotła i ogrzewanie podczas zimy	100	
h) Na środki dezynfekcyjne . .	2000	7403
7. Utrzymanie kanałów.		
a) Naprawy kanałów		7000

8. Zakład czyszczenia miasta.

A) Zarząd.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie kierownika . .	2400	
b) Płaca adjunkta kor. 2200 i 400	2600	
c) „ zarządcy kor. 1600 i 360	1960	
d) „ 3 kontrolorów po k. 1600	4800	
e) „ manipulanta	1200	
f) Pomoc kancelaryjna	2640	
g) Płaca woźnego i mieszkanie w naturze	800	
h) Umundurowanie zarządcy, 3 kontrolorów i woźnego	700	
i) Remuneracya weterynarza . .	600	
k) Remuneracya za wymierzanie należytości za czyszczenie dołów .	600	
l) Wydatki kancelaryjne . . .	1200	19500

B) Personal pomocniczy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Magazynier kor. 1200 i mieszkanie w naturze	1200	
b) 6 dozorców po kor 950 i na mieszkanie po kor. 300 (albo mieszkanie w naturze) . . .	7500	
c) 24 pomocników po kor. 900 .	21600	
d) 24 „ „ „ 840 .	20160	
e) 24 „ „ „ 780 .	18720	
f) 24 „ „ „ 720 .	17280	
g) 2 maszynistów II. klasy po kor. 1200 i na mieszkanie po kor. 480 (albo mieszkanie w naturze)	3360	
h) 1 maszynista II. klasy kor. 1200 i 480	1680	
i) 3 palaczy po kor. 840 i 240 .	3240	
k) 4 obsługaczy maszyn po kor. 720 i 240	3840	
l) 3 przodowników kanałowych po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze) .	3240	
m) 15 kanalarzy po kor. 720 i 240	14400	
n) 2 stróżów przy leju w Dąbiu po kor. 840 i 240	2160	
o) 2 stróżów nocnych po kor. 600 i 240 w Zakładzie na Dajworze	1680	
p) 1 dróżnik do leja kor. 600 i 240	840	
r) 1 odźwierny kor. 650 i 250 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze)	900	
s) 2 kowali, 1 ślusarz i 1 rymarz po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze) . .	4320	
t) Donajęcie sił roboczych, ubezpieczenie, kontrola przez straż pożarną i roboty nocne . . .	14000	
u) Nagrody pilności dla personalu	600	
w) Herbata dla funkcyonaryuszy Zakładu czyszczenia miasta podczas zimy	500	141220

C) Zaprzęgi.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 34 fornali po kor. 720 i 240 i 6 stajennych po kor. 600 i 120 .	36960	
b) Pasza dla 36 par koni po kor. 1350 za parę	48600	
c) Lekarstwa i sól	720	
d) Żelazo na podkowy po kor. 30	1440	
e) Na naprawę uprzęży	1080	
f) Drobne wydatki	300	89100

D) Umundurowanie

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Umundurowanie funkcyonaryuszy	8500	
b) Umundurowanie przyjętych robotników	1500	10000

E) Utrzymanie zakładu.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Konserwacya budynków i ubezpieczenie od ognia	1000	
b) Opłata telefonów	200	
c) Opał zakładu	1000	
d) Oświetlenie elektryczne . . .	472	
e) Opał maszyn	1200	
f) α) Uzupełnienie i utrzymanie maszyn, wozów, beczek i narzędzi rob. . . kor. 10000 β) Miotły i styliska „ 2000	12000	
g) Smary, oliwa, knoty i drobne przyrządy	1800	
h) Zakupno i utrzymanie węży do skrapiania ulic i do maszyn Tallarda	3600	
i) Piasek do posypywania ulic .	600	
k) Utrzymanie śmietnisk publicznych, oraz środki odkażające .	1000	
l) Utrzymanie drogi do leja . .	1200	
ł) Na nieprzewidziane wydatki .	1000	
m) Drobne wydatki	300	25372

9. Utrzymanie rzeźni miejskiej.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płaca dyrektora zakładu kor. 3600 i 1104	4704	
b) Połowa płacy weterynarza pomocniczego (X rangi) . .	1484	
c) Utrzymanie zaprzęgu	1350	
d) Utrzymanie budynków . . .	1600	
e) Naprawy i utrzymanie maszyn w rzeźni	2000	
f) Opał	6500	
g) Światło	600	
h) Woda	4000	
i) Sprawienie i naprawa przyrządów	3100	25338

10. Utrzymanie wychodków.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie 10 stróżów przez 4 miesiące zimowe, 4 stróży przez cały rok	752	
b) Utrzymanie wychodków . . .	360	
c) Naprawy	300	
d) Oświetlenie gazowe i naftą .	800	2212

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
11. Koszta budowy.		
a) Na budowę kollektora lewobrzeżnego i regulacyę Wisły 100.000 kor. płatne w 40 ratach, I. rata		2500
Razem wydatki zwyczajne . . .		**395154**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na zakupno przyborów kościelnych do kaplicy cmentarnej rata IV. i ostatnia	500	
2. Na sprowadzenie wody z rzeźni miejskiej do oprawiska	1300	
3. Na zakupno wózka dla oprawcy .	750	
4. Zakupno przyrządów do pracowni chemicznej	500	
5. Na urządzenie gabinetu weterynaryjnego I. rata (z dwóch rat) .	1000	
6. Na zaprowadzenie światła elektrycznego w miejsce gazowego w stacyi ratunkowej	200	4250
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**4250**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Cmentarz.		
a) Na utrzymanie kapelana z zapisu ś. p. Helclowej	800	
b) Za grunta pod wieczyste groby	25000	
c) Pokładne	2500	
d) Kopanie grobów	5000	
e) Opłata od nagrobków na utrzymanie ścieżek	1700	
f) Zbiór trawy	450	
g) Opłaty za rekwizyta pogrzebowe	100	35550
2. Laboratoryum chemiczne.		
a) Opłaty za rozbiory chemiczne		120
3. Aparat dezynfekcyjny.		
a) Opłata za dezynfekcye . . .		200
4. Zakład czyszczenia miasta.		
a) Za czyszczenie dołów od nieopłacających 2% dodatku czynszowego	16000	
b) Za wywóz cieczy z dołów kloacznych	16000	
c) Za napełnianie i wypożyczanie beczkowozów	5000	
d) Za nawóz ze stajen zakładu .	4000	41000
5. Z rzeźni miejskiej.		
a) Z opłat oględzinowych od bydła	9000	
b) „ rzezalnianych	114500	
c) „ wagowych	3500	
d) „ stajennych	3000	
e) Z innych źródeł	4000	
f) Z opłat oględzinowych od mięsa	5000	
g) Ze sterylizatora i wolnej jatki	1000	140000
Razem dochody zwyczajne . . .		**216870**

DZIAŁ X.

Dobroczynność.

Wydatki zwyczajne.

A) Opieka wolna.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Odsetki od zapisów i fundacyi na specyalne cele, wolą fundatorów wskazane.		
a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna	1324	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Hanowiczowej	183	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera	1827	
d) Od fundacyi Grzegorza Gaffenki	2461	
e) „ „ Kaspra Zubowskiego	100	
f) „ „ Karola Czarneckiego	24	
g) „ „ Dra Józefa Dietla .	88	
h) „ „ Ludwika Helcla . .	84	
i) „ „ Gal. Banku hipotecz.	335	
k) „ „ Anton. Marfiewicza .	88	
l) „ „ Cesarzowej Elżbiety	15	
m) „ „ Salomona Wechslera	420	
n) „ „ Hieronima Ślęczka .	3	
o) „ „ Ignacego Matyasika	46	6998
2. Wsparcia dla ubogich.		
a) Taryfowe stałe i jednorazowe dla ubogich miejscowych i zamiejscowych	80000	
b) Zwrot gminom obcym wsparć, udzielonych ubogim tutejszym	500	
c) Zwrot gminom obcym kosztów utrzymania ubogich tutej. do pracy niezdolnych	200	
d) Wydatki administracyjne, połączone z wykonywaniem opieki nad ubogimi	300	81000
3. Leczenie ubogich chorych.		
a) Na lekarstwa, okulary, opatrunki i przyrządy chirurgiczne . .	2500	
b) Koszta leczenia ubogich przynależnych w szpitalach obcych	2000	
c) Koszta przewozu chorych . .	200	4700
4. Koszta pogrzebu ubogich, zmarłych poza obrębem szpitali lub zakładów dobroczynnych . . .		1000
5. Utrzymanie osieroconych lub opuszczonych dzieci.		
a) W zakładach dobroczynnych .	3000	
b) U osób prywatnych	3500	
c) Zakładowi wychowawczemu dla opuszczonej młodzieży w Pawlikowicach	1000	
d) Matkom Miłosierdzia na Kazimierzu na opał	200	7700

6. **Miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zasiłek na utrzymanie oddziału mężczyzn	2000	
b) Zasiłek na utrzymanie oddziału kobiet	2800	
c) Wartość lokalu w kaukusarni . . . . . kor. 720 Wartość w domu po Helclowej . . . . . „ 2480 Wartość lokalu pod L. 45 Dz. VIII. na Kaźmierzu . . . . . . „ 1400	4600	
d) Utrzymanie budynków i konserwacya wodociągu	400	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków . . .	80	
g) Opłata za wodę	300	
h) „ „ telefon	85	10365

7. **Utrzymanie herbaciarni.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Najem lokalu	576	
b) Na częściowe pokrycie kosztów opału, światła i obsługi . . .	424	1000

B) Opieka przytułkowa.

8. **Miejski dom kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny** (dom główny w ogrodzie angielskim, filia w realności miejskiej pod L. 18 przy ulicy Kopernika).

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Koszta zarządu: α) ryczałt dla 12 Sióstr Albertanek (na osobiste potrzeby, polepszenie wiktu dla nich i zapłatę służby) kor. 3880 β) remuneracya za nadzór . . . . „ 400 γ) wydatki kancelaryjne . . . . „ 240 δ) za telefon . . . „ 85	4565	
b) Wartość lokalu w realn. pod L. 18/32 Dz. VI. i wartość czynszu połowy baraku po szkole III. i XIII.	10080	
c) Stróż budynku (woźny II. kl.)	800	
d) Utrzymanie budynków . . .	1000	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków . . .	100	
g) Opłata za wodę	200	
h) Światło elektryczne w baraku poszkolnym	500	
i) Na żywność i obuwie, pranie bielizny, opał, światło i drobne wydatki	36000	
k) Odzież, bielizna i pościel . .	6000	
l) Uzupełnienie inwentarza . .	600	
m) Na lekarstwa, przyrządy chirurgiczne i okulary	700	
n) Dorożki: α) dla lekarza kor. 100 β) „ księdza „ 50	150	
o) Koszta pogrzebu	200	
p) Przywóz chorych	300	61295

C) Subwencye.

9. **Towarzystwom, zakładom i instytucyom dobroczynnym prywatnym:**

Chrześcijańskim:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Komitetowi ochrony małych dzieci	3000	
b) Zakładowi osieroconych chłopców (Józefitów) na opał . . .	200	
c) Towarzystwu ubogich uczniów szkół ludowych krakowskich .	1000	
d) Towarzystwu wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców	600	
e) Szpitalowi dzieci św Ludwika	600	
f) Towarzystwu opieki nad uwolnionymi więźniami	200	
g) Towarzystwu męskiemu św. Wincentego à Paulo . . .	300	
h) Zakładowi św. Jadwigi . . .	600	
i) Krakowskiemu Towarz Dobroczynności	1500	
k) Towarzystwu kolonii wakacyjn.	1000	
l) Na leczenie dzieci skrofulicznych w Rabce	300	
m) Zakładowi ciemnych we Lwowie	200	
n) Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	
o) Radzie bractwa N. P. Maryi, Królowej korony Polskiej . .	300	
p) Zakładowi głuchoniemych we Lwowie	300	
r) Przytulisku weteranów 1863 r.	650	
s) Zgromadzeniu Sióstr Felicyanek na bezpłatne obiady dla ubogich uczniów	1200	
t) Towarzystwu kolonii wakacyjnych dla uczniów szkół średn	300	
u) Towarzystwu żeńsk. św. Wincentego à Paulo	200	
v) Zgromadzeniu OO Bonifratrów	2000	
w) Instytucyi dobroczynnej „Kropla mleka“	1000	
x) Subwencya dla Towarzystwa Rady opiekuńczej	500	
y) Subwencya dla Zakładu p. Żurowskiej	100	
z) Subwencya dla Towarzystwa wzajemnej pomocy weteranów z r. 1863/4	300	17550

Izraelickim:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Stowarzyszeniu utrzymania sierót	1200	
b) Zakład zaniedbanych chłopców	1000	
c) Stowarzyszeniu utrzymującemu dom schronienia dla biednych starców (Asyfas Skenim) . .	1000	
d) Towarzystwu wsparcia ubogich uczniów	600	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Stowarzyszeniu zaopatrującemu ubogie uczenice w odzież i obuwie	100	
f) Towarzystwu wsparcia rękodzielników	300	
g) Towarzystwu opieki chorych .	400	
h) Towarzystwu zaopatrującemu ubogich w odzież (Malbusz Erunim)	300	
i) Towarzystwu kolonii wakacyjnych w Rabce	400	
k) Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	
l) Komitetowi taniej kuchni izraelickiej	800	
m) Towarzystwu rozdającemu węgle	300	
n) Stowarzyszeniu ku niesieniu pomocy biednym chorym . . .	100	
o) Szpitalowi żydowskiemu . .	1500	
p) Stowarzyszeniu dla leczenia gruźlicy u chorej młodzieży izraelickiej	100	9300
Razem wydatki zwyczajne . . .		**200908**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya dla Stowarzyszenia biednych starców (Asyfas Skenim) na budowę własnego domu z 20000 K w 10 ratach rata 7-ma	2000	
2. Budowa wychodku w domu kalek	4400	6400
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**6400**

Dochody zwyczajne.

1. Datki dobrowolne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dary od obywateli	600	
b) Od instytucyi publicznych . .	100	
c) Noworoczne	2200	2900

2. Zapisy i fundacye.

A) Odsetki na ogólne cele.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu ś. p. Elżbiety Pozowskiej 4% od kor. 176 . .	7	
b) Od zapisu ś. p. Anny Steskal 4% od kor. 179	7	
c) Od zapisu ś. p. Feliksa Madejewskiego 3¾% od kor. 1777·46	67	81

B) Odsetki na specyalne cele.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna na budowę domu kalek 4% od kor. 34350	1374	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Hanowiczowej na wsparcia rzemieślników 4% od kor. 4983	200	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera na wsparcia dla rzemieślników 4% od kor. 46000	1840	
d) Od zapisu ś. p. Grzegorza Gaffenki dla ubogich 4% od kor. 62500	2500	
e) Od fundacyi Zubowskiego na jałmużny roczny datek od zapisu	100	
f) Od fundacyi Czarneckiego na wsparcia ubogich 4% od k. 600	24	
g) Od fundacyi dra Dietla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2200	88	
h) Od fundacyi Ludwika Helcla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2297	92	
i) Od fundacyi Galic. Banku hip na zapomogi dla rękodzielników bez różnicy wyznań 4% od kor. 7900	316	
k) Od fundacyi Antoniego Marfiewicza dla rękodzielników 4% od kor. 2447	97	
l) Od fundacyi Cesarzowej Elżbiety na wsparcie biednej położnicy 4% od kor. 395 . .	19	
m) Od fundacyi Salomona Wechslera na opał dla ubogich 4% od renty kor. 10000	400	
n) Od fundacyi Hieronima Ślęczka dla sierót 4% od kor. 75 . .	3	
o) Od fundacyi Ign. Matyasika na wsparcie dla małoletnich sierót 4% od kor. 1203	48	7101

C) Odsetki na utrzymanie miejskiego domu kalek i nieuleczalnych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu Aleksandra Brześciańskiego	244	
b) Od zapisu Jana Smoniewskiego	86	
c) Od zapisu Stanisława hr. Małachowskiego	174	
d) Od funduszu pozostałego po rozwiązanym domu przytułku i pracy	110	614

3. Trzecina spadku po księżach bez testamentu zmarłych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Odsetki od spadku po ś. p. Kardynale Dunajewskim	1000	
b) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Ignacym Polkowskim	128	
c) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Piotrze Strzelichowskim . .	100	1228

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
4. 1% ceny kupna przy licytacyach dobrowolnych i spadkowych .		30

5. Grzywny.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Administracyjne	5000	
b) Policyjne	1800	
c) Skarbowe	600	
d) Sądowe	10000	
e) Handlowe	100	
f) Z sądu przemysłowego . . .	20	17520

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
6. **Ze sprzedaży rzeczy uznanych z urzędu za przepadłe**		500
7. **Taksy.**		
a) Za otwarcie szynków, restauracyi i kawiarń po godzinie policyjnej	8000	
b) Za pozwolenie na muzykę z tańcami w lokalach publicznych .	1000	9000
8. **Opłaty policyjne.**		
a) Od balów, przedstawień teatralnych obcych, koncertów, menażeryi etc.		10000
9. **2½% opłata gminna od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych**		2500
10. **Zwroty od gmin przynależności.**		
a) Wsparć doraźnych udzielonych ubogim nieprzynależnym . . .	2000	
b) Wsparć nadrożnych udzielonych ubogim nieprzynależnym . . .	2000	
c) Kosztów utrzymania ubogich nieprzynależnych	6500	10500
11. **Zwroty kosztów utrzymania w domu kalek za osoby przynależne do gminy miasta Krakowa z ich majątku lub od krewnych** .		500
Razem dochody zwyczajne . . .		**62474**

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Utrzymanie teatru miejskiego.**		
a) Płace i zasługi:		
Maszynisty teatralnego . . .	2920	
Elektromontera kor. 1440 i dodatek na mieszkanie kor. 360	2080	
Manipulanta	1680	
Dozorcy budynku	1150	
Umundurowanie dozorcy . .	53	
1 pompier I. klasy à 840 kor. i 2 pompierów II. klasy à kor. 720	2280	
Umundurowanie strażaków .	150	
b) Naprawy budynku i utrzymanie czystości	3000	
c) Oświetlenie tarasy przed teatrem i motor	100	
d) Subwencya Gminy na fundusz emerytalny artystów	500	
e) Remuneracya inspektora . .	1440	
Na kancelaryę	60	
f) Za magazyn dekoracyi teatraln.	10000	
g) Ubezpieczenie teatru	8500	33913
2. **Muzeum Narodowe i Muzeum Czapskiego.**		
1) Dyrektor 2400, dodatek osobisty 1600, kwater. 1104 i pięciolecia 400 kor.	5504	
2) Kustosz 1200, dodatek osobisty 800, kwater. 576 i pięciolecia 200 kor.	2776	
3) Adjunkt 1600 adjutum . . .	1600	
4) Dyetaryusz	1000	
5) 2 woźnych I. klasy, płaca po kor. 950, jeden kwater. 350 i 1 mieszk. w naturze	2250	
6) Woźny I kl płaca kor. 950, kwater 350 i mieszk w naturze (nadetat. posada)	1300	
7) 2 woźnych II. klasy, płaca po kor. 800, jeden kwater. 300 i 1 mieszk. w naturze	1900	
8) Palacz Muzeum Narodowego .	730	
9) Robotnik	700	
10) Umundurowanie całej służby .	800	
11) Straż w Muzeum Narodowem i Muzeum Czapskiego . . .	1770	
12) Wartość czynszu za lokale Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego	30000	
13) Opał w Sukiennicach . . .	3900	
14) Zakupno dzieł sztuki . . .	3000	
15) Konserwacya dzieł sztuki . .	2000	
16) Asekuracya dzieł sztuki .	500	
17) Biblioteka, utrzymanie i uporządkowanie	2000	
18) Porto i transport	800	
19) Wydatki kancelaryjne i ryczałt na reprezentacyę	800	
20) Wydatki gospodarcze w Muzeum Narodowem i Muzeum Czapskiego	2300	
21) 3 telefony	200	
22) Pracownia fotograficzna . . .	600	
23) Wynagrodzenie służby za nadzwyczajne roboty	300	
24) Wynagrodzenie sprzedającego bilety	800	
25) Druk katalogów, albumu i t. d.	3000	
26) Urządzenie stałej wystawy graficznej	100	
27) Podróże	1000	
28) Oświetlenie elektryczne . . .	208	
29) Drowi Wacławowi Lasockiemu 7% od 3000 rubli	532	
30) Opłata za wentylacyę elektr. .	100	
31) Utrzymanie budynku Muzeum Czapskiego	600	
32) Oprawa książek i rycin . . .	600	
33) Introligator	740	74410
3. **Dom imienia Jana Matejki.**		
1) Płaca kustosza (adjunkta Muzeum)	1600	
2) Płaca odźwiernego	800	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3) Straż pilnująca zbiorów . . .	650	
4) Umundurowanie odźwiernego i strażników	200	
5) Ubezpieczenie	100	
6) Utrzymanie porządku i wydatki gospodarcze	650	
7) Opał i oświetlenie	670	
8) Telefon	85	
9) Kancelarya	100	
10) Katalogi i druki	400	
11) Procenta od długów i podatki	3140	
12) Naprawy	200	
13) Nabytki i urządzenia	275	
14) Portorya	30	
15) Drobne wydatki	100	9000

4. Archiwum aktów dawnych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość lokalu	7000	
b) Dyrektora remuneracya . . .	2400	
c) Archiwaryusz 2800, 960, 600 i trzechlecia 200	4760	
d) Asystenta remuneracya . . .	1800	
e) Woźny II. klasy	800	
f) Umundurowanie	38	
g) Pomocnik biurowy	900	
h) Opał i pomoc w opalaniu przez 6 miesięcy	855	
i) Wydatki kancelaryjne . . .	200	
k) Powiększenie biblioteki . . .	400	
l) Na dalsze urządzenie archiwum	1100	
m) Na muzeum historyczne miejskie	600	
n) Na wydawnictwo źródeł dziejowych Krakowa	1000	21853
Razem wydatki zwyczajne . . .		**139176**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya dla kościoła św. Katarzyny z kwoty 20000, z 10 rat 7-ma rata	2000	
2. Subwencya na restauracyę kościoła św. Piotra	2000	
3. Sporządzenie inwentarza Muzeum Narodowego i katalogu . . .	1000	
4. Przerobienie inwentarza Muzeum Czapskiego i sporządzenie inwentarza zbiorów ś. p. Umińskiego	1000	
5. Szafy i gabloty na niewystaw. zabytki	2000	
6. Teki i oprawa rysunków	600	
7. Ogród i lapidaryum.	500	
8. Urządzenie pracowni introligatorsk.	250	
9. Odnowienie fasady w pałacyku Muzeum Czapskiego	800	
10. Na jubileusz Muzeum Narodowego	3000	
11. Na roboty adaptacyjne w barbakanie i Muzeum Czapskiego . .	500	
12. Okratowanie okien w klatce schodowej Muzeum Czapskiego .	500	
13. Zaprowadzenie światła elektrycznego do garderoby i kasy Muzeum Narodowego	300	
14. Zabezpieczenie 4 okien od strony tarasów w Muzeum Narodowem	250	
15. Przerobienie schowków na węże hydr.	460	
16. Zasłona pod górne światło w sali Matejki	500	
17. Adaptacya oficyn i podwórza w domu Matejki	1000	
18. Założenie hydrantów, klozetów i zlewu w domu Matejki	1160	
19. Doprowadzenie klatki schodowej do stanu pierwotnego w domu Matejki	800	
20. Automat pożarny w domu Matejki	600	
21. Dzwonki elektryczne w Muzeum Czapskiego	1200	
22. Za gaz do motoru w teatrze miejskim za r. 1906 i 1907 . . .	3200	
23. Za naprawę i asfaltowanie tarasów w teatrze miejskim	546	
24. Na odnowienie fasady teatru miejskiego	1500	
25. Na pokrycie rachunku za wykonane roboty instalac. wodociąg. w teatrze w r. 1907	900	
26. Pokostowanie okien i drzwi . .	300	
27. Za naprawę pieców	980	
28. Za roboty i materyały elektrowni .	1190	
29. Przerobienie windy wentylac. . .	480	
30. Uporządkowanie kurtyny Siemiradzkiego	300	
31. Naprawa szczytu magazynu dekoracyi teatraln.	400	
32. Nowe wyloty hydrantów w widowni i na nowe węże	1000	
33. Sprawienie półek, szaf do Archiwum Senatu Rzpltej 4000 kor., rata 2.	1000	
34. Na odnowienie fasady i wprawienie nowych okien w budynku Archiwum	3000	
35. Subwencya dla nieustającej wystawy przemysłu budowlanego . . .	1000	
36. Subwencya dla Towarzystwa „Polska sztuka stosowana“ . . .	300	36516
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**36516**

Dochody zwyczajne.

1. Z teatru miejskiego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz dzierżawny	2400	
b) Na płace dla personalu . . .	6000	
c) Za używanie inwentarza . . .	2000	10400

2. Z Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Subwencya krajowa	10000	
b) Subwencya rządowa	6000	
c) Za bilety wstępów	10800	
d) Garderoba	700	
e) Ze sprzedaży katalogów . . .	2500	
f) Z atelier fotograficznego . .	200	30200

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. Dom im. Jana Matejki.		
a) Subwencya krajowa	1000	
b) Subwencya m. Lwowa . . .	200	
c) Katalogi i druki	600	
d) Za czynsze z realności . . .	3000	
e) Wstępy do Muzeum	1800	
f) Garderoba	100	6700
Razem dochody zwyczajne . . .		**47300**

Dochody nadzwyczajne.

1. Subwencya krajowa 15000 kor. na cele rozszerzenia i adaptacyi Muzeum Narodowego w Krakowie w 5-ciu ratach. I-sza rata	3000	3000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**3000**

DZIAŁ XII.

Oświata.

Wydatki zwyczajne.

1. A. Szkoły ludowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na zaległą prestacyę za lata 1895 do 1898 z 15 rat rata 10-ta . . . . . kor. 12237		
b) na zaległą prestacyę za lata 1883—1894 z 20 rat rata 9-ta „ 7537	19774	
c) Czynsze za wynajęte lokale szkolne	6016	
d) Wartość lokali szkolnych we własnych budynkach z przeprowadzenia rachunkowego . .	236800	
e) Utrzymanie budynków szkolnych własnych i wynajętych i konserwacya wodociągu . . .	17250	
f) Asekuracya	1600	
g) Czyszczenie kominów . . .	1000	
h) Ryczałt na wydatki gospodarcze dla wszystkich szkół po 20 kor. od klasy	6480	
i) Opał dla wszystkich szkół ludowych . . . . kor. 35297 Pomoc w opalaniu szkół . . . . „ 6360	41657	
k) Płaca 30 tercyanów po kor. 650 . . . kor. 19500 Pięciolecia . . . „ 1396 Płaca 4 zastępców „ 2920 Pomoc w obsłudze „ 2000	25816	
l) Umundurowanie tercyanów . .	3540	
m) Ryczałt na mieszkanie: Dla 11 kierowników i kierowniczek szkół pospolitych po kor. 800 . . . kor. 8800 Dla 7 dyrektorów i dyrektorek szkół wydz. po kor. 900 „ 6300 Dla 1 kierowniczki dopłata kor. 320 i 1 kierownika dopłata kor. 278 kor. 598 Dla 1 tercyana dopłata kor. 288 . „ 288	15986	
n) Na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych	6200	
o) Zakupno książek na nagrody .	1800	
p) Dostarczenie kwater dla młodzieży przybywającej do Krakowa	2000	
r) Utrzymanie biura Rady szkolnej okręgowej: płaca 2 woźnych II. klasy po kor. 800 . . kor. 1600 kwaterowe po k. 300 „ 600 pięciolecia . . . „ 167 remuneracya za prowadzenie biura . „ 400 potrzeby kancelaryjne . . . . „ 560 opał . . . . . . „ 172 naprawy lokalu . . „ 50 oświetlenie lokalu . „ 60 na druk sprawozdań Rady szkolnej okręgowej . . . „ 300	3909	389828

B. Szkoły przemysłowe i handlowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2. Szkoła robót kobiecych.		
a) Czynsz za lokal	6000	
b) Dotacya dyrektora	800	
c) Płaca starszej nauczycielki wraz z kwaterowem, 3 pięcioleciami, dodatkiem osobistym . . .	3550	
d) Płaca nauczyciela rysunków .	1400	
e) Płaca 5 nauczycielek z kwaterowem i pięcioleciami . . .	14650	
f) Płaca młodszej nauczycielki wraz z kwaterowem	1392	
g) Remuneracya pomocnicy nauczycielki	300	
h) Na przybory naukowe . . .	400	
i) Na wydatki szkolne i kancelaryjne	150	
k) Na wydatki drobne gospodarcze	300	
l) Płaca pachołka i mieszkanie w naturze	650	
m) Umundurowanie	152	
n) Płaca nauczyciela towaroznawstwa	320	
o) Płaca pomocnicy nauczycielki haftu	400	
p) Wynagrodzenie katechety . .	320	
r) Wynagrodzenie 2 pomocnic .	1440	
s) Opał	854	33078
3. Kursa handlowe przy szkole św. Scholastyki.		
a) Remuneracya dyrektora . . .	400	
b) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących	6400	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Wynagrodzenie dla dwóch gospodyń klasowych	160	
d) Na przybory naukowe . . .	100	
e) Na wydatki szkolne i kancelaryjne	60	
f) Na drobne potrzeby gospodarcze	40	7160

4. **Wyższa i uzupełniająca szkoła handlowa.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu za lokal . .	20000	
b) Wynagrodzenie tercyana . . .	650	
c) Umundurowanie	152	
d) Wynagrodzenie prowizorycznego tercyana à 2 kor. dziennie . .	730	
e) Wynagrodzenie palacza . . .	480	
f) Opał	2802	
g) Światło gazowe i elektryczne .	637	
h) Na honorarya nauczycielskie, wydatki szkolne i gospodarcze	8000	
i) Na utrzymanie budynku i czyszczenie kominów	300	33751

5. **Szkoła artystycznego przemysłu przy państwowej szkole przemysłowej** 6000

6. **Szkoły przemysłowe i uzupełniające.**

DZIAŁ I.

obejmujący wydatki, do opędzenia których według reskryptu Wydziału krajowego z dnia 2/4 1898 L. 19931 przyczyniają się w równej części po $^1/_3$ Gmina, fundusz krajowy i fundusz państwowy.

		Szczegółowo Kor.
a) Remuneracye:		
α) za kierownictwo	kor. 2800	
β) za naukę . . .	„ 20830	23630
b) Na sprawienie pomocniczych środków naukowych		1400
c) Na uzupełnienie przyborów szkolnych		750
d) koszta zarządu:		
α) ryczałt na potrzeby szkolne, kancelaryjne i gospodarcze	kor. 584	
β) ryczałt na przybory szkolne dla biednych uczniów .	„ 642	
γ) na druki i roboty introligatorskie .	„ 286	1512
e) Na druk sprawozdań o stanie i działalności szkół		200

DZIAŁ II.

obejmujący wydatki, które w myśl powołanego reskryptu Wydziału krajowego mają być opędzane wyłącznie z funduszów gminy m. Krakowa.

		Szczegółowo Kor.
a) Światło	kor. 1810	
b) Opał	„ 966	
c) Obsługa	„ 788	3564

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Wynagrodzenie dla nauczycieli za nadzór młodzieży podczas nabożeństw	500	31556

C. Inne szkoły.

7. **Szkoła wydziałowa żeńska.**

Nauczycielki utrzymywane przez Gminę:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Do języka francuskiego . . .	3100	
b) Ochmistrzyni	1752	
c) Na przybory naukowe dla 4 klas wyższych	80	
d) Wynagrodzenie nauczycieli . .	2000	
e) Nauczycielki tymczasowe . .	4840	11772

8. **IV. klasa szkoły wydziałowej im. Konarskiego** 1560

9 **Kursa żeńskie Dra Baranieckiego.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz za lokal	5300	
b) Remuneracya dyrektora . . .	800	
c) Sekretarka	1600	
d) Czesne profesorów	18438	
e) Służący i usługa w pracowniach	950	
f) Opał i światło	787	
g) Sprzęty i utrzymanie porządku	1200	
h) Wydatki kancelaryjne . . .	240	
i) Modele	810	
k) Ogłoszenia	260	
l) Nagrody na wydziale artystycznym	200	
m) Druk sprawozdania	80	
n) Aparat naukowy	1600	32265

10. **Akademia sztuk pięknych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu za lokal . .	20000	
b) Opał	1940	
c) Oświetlenie gazem	720	
d) Utrzymanie budynku	700	
e) Ubezpieczenie	115	23475

D. Zakłady naukowe.

11. **Muzeum techniczno-przemysłowe, oraz Instytut dla popierania drobnego przemysłu.**

		Szczegółowo Kor.
a) Dyrektor Muzeum		6000
b) Inżynier techniczny kor. 2800 i 960		3760
c) Asystent (jako bibliotekarz) .		1800
d) Manipulantka		720
e) Pomoc biurowa		1500
f) Służba: Woźny I. kl. kor. 950 i 350 i woźny II. kl. kor. 800 300 i 62 pięciol		2462
g) Umundurowanie		130
h) Lokal	kor. 4860	
naprawy . . .	„ 170	5030

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
i) Opał	1013	
k) Światło . . . . . kor. 60		
Koszta kancelaryjne „ 260		
Szafy i sprzęty . . „ 400		
Oprawa książek i rysunków . . . . „ 430		
Drobne wydatki . „ 300		
Ubezpieczenie zbiorów . . . . . „ 720	2170	
l) Na cele muzealne ze subwencyi krajowej	6000	
m) Na cele muzealne ze subwencyi państwowej	7000	
n) Na cele Instytutu dla popierania drobnego przemysłu (z subwencyi państwowej, krajowej i Izby handlowo-przemysłowej vide Dochody Dz. XII. poz. V.)	14000	51585

12. **Warsztat uczniów szkół średnich.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszowa lokalu . .	1500	
b) Płaca kierownika i pomocnika	1800	
c) Narzędzia i przybory	150	
d) Materyały	250	
e) Obsługa	100	
f) Opał i światło	330	
g) Drobne wydatki	50	4180

13. **Różne.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na urządzenie i utrzymanie ogródków szkolnych	1500	
b) Nieprzewidziane wydatki wszystkich szkół ludowych	1800	
c) Wywóz śniegu albo przewóz sprzętów	800	4100

14. **Dotacye szkołom i zakładom naukowym.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1) Szkole żeńskiej przy klasztorze św. Tomasza	2400	
2) Szkole żeńskiej przy klasztorze PP. Augustyanek	2400	
3) Szkole żeńskiej u Sióstr Miłosierdzia	1500	
4) Towarzystwu muzycznemu . .	500	
5) Szkole muzycznej	3200	
6) Towarzystwu Oświaty ludowej	500	
7) Towarzystwu „Szkoły ludowej“ udział	20	
8) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“	1500	
9) Akademii umiejętności . . .	1000	
10) Fundacyi im. Kopernika . .	200	
11) Nauczycielowi szkół ludowych emerytura	800	
12) Szkole sług na Smoleńsku . .	500	
13) Nagrody dla sług uczących się tamże	100	
14) Dla Towarzystwa dziennikarzy	400	
15) Dla internatu żeńskiego . . .	600	
16) Dla Towarzystwa muzyki „Harmonia“	3000	
17) Na szkołę prania i prasowania dla Sióstr Miłosierdzia i dom pracy	2000	
18) *a)* Dla gimnazyum żeńskiego I . . kor. 2000		
b) Dla gimnazyum żeńskiego II. . „ 1500	3500	
19) Towarzystwu Tatrzańskiemu .	200	
20) Towarzystwu „Szkoły ludowej“ I. Koła męskiego	1000	
21) Dla Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia“	400	
22) Towarzystwu miłośników zabytków historycznych m. Krakowa	1200	
23) Zapomogi dla nauczycieli . .	5000	
24) Na subwencyę dla III. Koła „Szkoły ludowej“ na 2 bezpłatne wypożyczalnie	1200	
25) Na subwencyę dla III. Koła „Szkoły ludowej“ zamiast lokalu	200	
26) Towarzystwu ogrodniczemu .	200	
27) Szkole analfabetów wyznania mojżeszowego	200	
28) Szkole sług żeńskich wyznania mojżeszowego	200	
29) Kościołom i konwentom liturgiczne	460	
30) Subwencya dla Uniwersytetu ludowego	1000	
31) Komitetowi urządzającemu wykłady powszech. uniwersyteckie	500	
32) Subwencya dla internatu uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego	500	
33) Bursie nauczycielskiej . .	500	
34) Towarzystwu Eleuterya w Krakowie	200	37080
Razem wydatki zwyczajne . . .		**667390**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Wynagrodzenie „Sokołowi“ za naukę gimnastyki	1000	
2. Subwencya dla prywatnego Seminaryum żeńskiego	800	
3. Subwencya dla Związku turystycznego	1000	
4. Pomoc szkolna dla dziewcząt wyznania mojżeszowego	100	
5. Towarzystwu dla upiększenia m. Krakowa	500	
6. Subwencya PP. Augustyankom 4000 kor. na budowę własnego budynku szkolnego, rata II-ga i ostatnia	2000	
7. Koszta urządzenia oświetlenia gazowego w szkołach na Kleparzu, Wolnicy, przy ulicy Lubicz i Miodowej	4914	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
8. Subwencya dla komitetu urządzającego uroczystość 3-go Maja .	300	
9. Na prace pozabiurowe przy spisach parafian etc, połączone z przeprowadzeniem rozprawy konkurencyjnej w parafii N. M. Panny w Krakowie	500	
10. Na adaptacyę w szkole XV. ul. Miodowa, t. j. na urządzenie wodociągów	2100	
11. Na adaptacyę w szkole XII. ul Miodowa na urządzenie wodociągów	2100	
12. Na adaptacyę w szkole XIII. ul. Studencka na urządzenie wychodków	11000	
13. Na przybory naukowe w nowej szkole	548	
14. Na sprawienie instrumentów muzycznych dla „Harmonii" z 5-ciu rat rata I.	500	
15. Na stypendya dla Seminaryum nauczycielskiego w Białej jednorazowo	300	
16. Na pomnik dla poległych w r. 1848	100	
17. Na Macierz szkolną w Cieszynie .	100	
18. Na główną składnicę Zarządu Szkoły ludowej	200	
19. Na „Pomoc bratnią" w Zakopanem	200	
20. Stowarzyszeniu cukierniczemu na szkołę zawodową	200	
21. Stowarzyszeniu gospodnio-szynkarskiemu na szkołę zawodową .	200	
22. Związkowi katolickich uczniów rękodzielniczych na szkołę zawodową	100	28762
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**28762**

Dochody zwyczajne.

Subwencye na oświatę:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Państwowe:**		
a) Na szkoły przemysłowe . . .	9097	
b) Na kursa robót kobiecych i handlowe	2400	
c) Na kursa handlowe	1000	
d) Na kursa Baranieckiego . . .	1000	13497
2. **Krajowe:**		
a) Na kursa robót kobiecych i handlowe	5000	
b) Na szkoły przemysłowe . . .	9097	
c) Na szkołę wydziałową żeńską	5000	
d) Na kursa Baranieckiego . . .	2000	21097
3. **Wpisowe i opłaty szkolne:**		
a) Z kursów robót kobiecych i handlowego	3000	
b) Z 3 klas wyższych wydziałowych	2500	
c) Z kursów Baranieckiego . . .	21708	
d) Z IV. klasy wydziałowej szkoły Konarskiego	1760	28968
4. **Dochody na szkoły przemysłowe:**		
a) Procent od kapitału przez Gminę złożonego na utrzymanie szkoły rzemieślniczej	530	
b) Procent od kapitału Dra Dietla	81	611
5. **Muzeum techniczno-przemysłowe i Instytut dla popierania drobnego przemysłu.**		
a) Subwencya państwowa na Muzeum techniczno-przemysłowe .	7000	
b) Subwencya krajowa na Muzeum techniczno-przemysłowe . . .	6000	
c) Subwencya państwowa, krajowa, Izby handlowo-przemysłowej na cele Instytutu dla popierania drobnego przemysłu (vide Wydatki Dział XII, poz. 11) . .	14000	
d) Dochód z biletów wstępu do Muzeum techniczno-przemysłowego i opłat za salę	1000	
e) Dochód z realności L. 59 i 60 Dz III. ul. Smoleńsk . . .	1540	29540
6. **Warsztat uczniów szkół średnich.**		
a) Subwencya państwowa na warsztat	1500	
b) Subwencya krajowa na warsztat	1000	
c) Opłaty uczniów	350	2850
Razem dochody zwyczajne . . .		**96563**

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	55000	
2. Wydatki na kwatery chwilowe dla oficerów w przechodzie . . .	23000	
3. Najem mebli	160	
4. Na utrzymanie kwater wojskowych podczas ćwiczeń	120	
5. Wydatki z powodu poboru wojskowego	1300	
6. Na utrzymanie ewidencyi pospolitego ruszenia	876	
7. Wydatki na spisy egzekucyi taks wojskowych	300	
8. Naprawy i przeistoczenia w m. budynku koszarowym przy ul. Siemiradzkiego (ryczałt) . . .	800	
9. Na utrzymanie czystości w budynku odwachu głównego (ryczałt komendzie wojsk.)	100	
10. Zwrot należytości fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku koszar	340	
11. Zwrot należytości fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku odwachu główn. . . .	400	82396
Razem wydatki zwyczajne . . .		**82396**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Wydatki nadzwyczajne.		
1. Na ogrodzenie trawnika przed koszarami obrony krajowej . .		300
Dochody zwyczajne.		
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	55000	
2. Należytość taryfowa za chwilowe kwatery przechodowe oficerów	5500	
3. Wynagrodzenie za nadwyżkę zużytej wody przez załogę w budynku koszar przy ul Siemiradzkiego	170	60670
Razem dochody zwyczajne . . .		**60670**

DZIAŁ XIV.

Różne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Wydatki zwyczajne.		
1. Dotacya na lokal dla Izby handlowo-przemysłowej	2000	
2. Dotacya dla Izby rękodzielniczej .	1500	
3. Premia dla Towarzystwa wyścigowego	2000	
4 Na uroczystości i nabożeństwa . .	1000	
5. Przygodne wydatki	6000	
6. Tabliczki oryentacyjne	300	
7. Na nieprzewidziane wydatki . . .	10211	
8 Na wybory komisyi szacunkowej powszechnego podatku zarobkowego i osob.-doch..	400	
9. Utrzymanie Sądu przemysłowego:		
a) Woźny II. kl. 800, 300 i 100 pięc.. . kor. 1200		
b) Umundurowanie tegoż . . . . . . „ 72		
c) Na lokal . . . . kor. 2600		
d) Opał . . . . . „ 502		
e) Światło . . . . „ 50	4424	
10. Na operat listy sędziów przysięgłych	350	
11. Na dyety dla urzędników Mgtu, spełniających czynności nadzoru stowarzyszeń przemysłowych, względnie Kas chorych przy stowarzyszeniach	2000	30185
Razem wydatki zwyczajne . . .		**30185**
Wydatki nadzwyczajne.		
1. III. rata miejskiej Kasie chorych na zapłacenie wkładek od nieetatowych funkcyonaryuszy gminy	2000	
2 Na wybory do Sejmu krajowego .	12000	
3 Na wybory do Sądu przemysłowego	2000	
4. Na ochronę interesów miasta w sprawie zabezpieczenia miasta od powodzi, oraz w sprawie przyłączenia gmin	15000	
5. Na tabliczki porządkowe	400	
6. Na sprawienie tabliczek oryentacyjnych z nazwami ulic i placów	2625	
7 Subwencya dla stowarzyszenia kupców Hali targowej	1000	35025
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**35025**
Dochody zwyczajne.		
1. Przygodne dochody	3000	
2. Tabliczki oryentacyjne	300	
3. Częściowy zwrot kosztów utrzymania Sądu przemysłowego od gmin powiatu krakowskiego . . .	800	4100
Razem dochody zwyczajne . . .		**4100**

Zestawienie ogólne.

Dział	Wyszczególnienie	Wydatki			Dochody			Nadwyżka Kor.	Niedobór Kor.
		zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	razem		
I.	Zarząd główny	835053	2600	837653	61217	—	61217	—	776436
II.	Zarząd majątku miejskiego . .	118745	15270	134015	789990	160335	950325	816310	—
III.	Podatki i opłaty gminne . . .	620	—	620	2101612	—	2101612	2100992	—
IV.	Zarząd długu miejskiego . . .	621461	—	621461	56657	—	56657	—	564804
V.	Bezpieczeństwo publiczne . . .	321315	18918	340233	5450	200	5650	—	334583
VI.	Budowy i roboty publiczne . .	195468	250	195718	124500	—	124500	—	71218
VII	Upiększenie miasta	71345	33250	104595	11047	—	11047	—	93548
VIII	Zarząd targowy	37758	20860	58618	97390	20000	117390	58772	—
IX	Zdrowotność miasta	395154	4250	399404	216870	—	216870	—	182534
X	Dobroczynność	200908	6400	207308	62474	—	62474	—	144834
XI	Sztuka i zabytki historyczne .	139176	36516	175692	47300	3000	50300	—	125392
XII.	Oświata	667390	28762	696152	96563	—	96563	—	599589
XIII	Sprawy wojskowe	82396	300	82696	60670	—	60670	—	22026
XIV.	Różne	30185	35025	65210	4100	—	4100	—	61110
	Razem . . .	3716974	202401	3919375	3735840	183535	3919375	2976074	2976074

BILANS OGÓLNY.

Wydatki zwyczajne	kor.	3716974		
„ nadzwyczajne	„	202401	kor.	3919375
Dochody zwyczajne	kor.	3735840		
„ nadzwyczajne	„	183535	„	3919375
Niedobór . . .			kor.	—

Budżet 3-milionowej pożyczki z roku 1892 na rok 1908.

Rozchody.

Na 31. i 32. ratę amortyzacyjną od 3,000.000 $^1/_2$% na kapitał . . . . . . kor. 29568 hal. 84
$4^1/_4$% na procent . . . . . „ 112931 „ 16 kor. 142500

Dochody.

Z funduszu Gazowni miejskiej . . . . kor. 57000 hal. —
„ obrotowego miejskiego . . . . „ 85500 „ — kor. 142500

BUDŻET FUNDUSZU WODOCIĄGOWEGO
NA ROK 1908.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
I. **Zarząd główny.**		
Wydatki zwyczajne.		
1. **Pensye urzędników.**		
Urzędnicy techniczni:		
Dyrektor VII kl. r.	6688	
Starszy inspektor VIII kl. r. .	5104	
Inspektor IX. kl. r.	3960	
Adjunkt budowy X. kl. r. . .	3168	
Asystent techniczny XI. kl. r. .	2376	
Urzędnicy rachunkowi:		
Rachmistrz X. kl. r.	3168	
Asystent rachunkowy XI. kl. r.	2176	
Urzędnicy manipulacyjni:		
Oficyał X. kl. r.	2968	
Kancelista XI. kl. r.	2176	31784
2. **Płace dyetaryuszy**		5880
3. **Woźny biura** — płaca 800 kor. — pięciolecie 10	810	
Umundurowanie	139	949
4. **Czynsz z lokalu**	2000	
Konserwacya budynku . . .	500	2500
5. **Wydatki kancelaryjne:**		
Opał	550	
Gaz do oświetlenia	450	
Opłata telefonów i konserwacya linii wodowskazowej . . .	721	
Papier, druki, portorya . . .	2000	
Drobne wydatki	300	
Sprzęty do biura	200	
Druk sprawozdania o wodociągu miejskim	500	4721
6. Koszta podróży i dyety		1342
II. **Utrzymanie zakładu pomp na Bielanach.**		
1. Pensye mechaników i maszynistów:		
Starszy mechanik	3200	
Mechanik	2639	
Maszynista	1639	
Maszynista	1600	9078
2 **Stróż w Bielanach:** płaca	650	
Umundurowanie	109	759
3. **Materyały, węgiel, smary i t. p.** .		35954
4. Robocizna		23262
III. **Utrzymanie zbiornika:**		
1. Dozorca zbiornika: płaca kor. 650, dodatek za nocne sł. 100, p. 10	760	
Umundurowanie.	109	
Opał	185	1054
2 Materyały	73	
3 Robocizna	500	573
IV. **Utrzymanie sieci rur w mieście:**		
1. Rurmistrz: płaca 1200 kor., dodatek służbowy 200, pięciolecie 39 .	1439	
Umundurowanie	90	1529
2. **Płace służby niższej:**		
2 rurników	2810	
Dozorca wodomierzy	1200	
4 dozorców sieci rur	4040	
Umundurowanie	716	8766
3. Materyały	3500	
4. Robocizna	2250	5750
V. **Podatki, asekuracya i ubezpieczenie robotników**		2824
VI. **Utrzymanie gruntów**		1600
VII **Badanie wody**		1000
VIII. **Funduszom gminnym:**		
1. Udział w Zarządzie centralnym:		
Koncepista X kl. r.	3168	
Adjunkt Wydz. obr. X kl. r.	3368	
Starszy oficyał egzek. X. kl. r.	3208	
Oficyał egzek.	2616	
Pachołek	910	
Umundurowanie pachołka . .	46	
2. Na naprawę bruków	30000	43316
IX. **Nieprzewidziane.**		
1. Remuneracye i zapomogi urzędnikom i służbie i drobne wydatki. .		6380

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
X. **Spłata pożyczek.**		
Bankowi krajowemu od pożyczki 3,600 000	180001	
Od pożyczki zaciągniętej z funduszu inwestycyjnego . . .	41657	221658
XI Rata amortyzacyjna urządzeń wodociągowych		26290
XII. Utrzymanie studzien kopanych		2000
Razem wydatki zwyczajne . . .		438969

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
XIII. **Inwestycye.**		
1. Maszyna do pompowania wody . .	75000	
Wiertarka dla warsztatu w m biurze wodociągowem . . .	700	75700
2. Przełożenie strumienia w Bielanach		3500
3. Rozszerzenie rurociągu 100 m/m:		
w ulicy obok Wenecyi . . .	1500	
„ Augustyańskiej i Dietla	4000	
„ Podgórskiej	7000	
„ Kilińskiego	12000	
na gruntach Żeglikowskiego .	3800	28300
4. Połączenia		8000
5 Zakupno wodomierzy		25000
6. Budowa domu administracyjnego i magazynu		129000
7. Budowa 4 studzień na Bielanach .		24000
XIV. **Poszukiwania za wodą i badanie terenu — reszta z kredytu 90000 kor.**		6000
XV. **Roboty na obcy rachunek** . .		30000
XVI. **Rata nieprzelanej do funduszu amortyzacyjnego urządzeń wodociągowych kwoty 68461 K z lat 1901/4**		4631
XVII. 2 przyrządy sygnałowe ze zbiornika do Bielan i Krakowa . .		2500
XVIII. Biblioteka		500
Razem wydatki nadzwyczajne . .		**337131**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
I. 4% podatek wodociągowy . .		348000
II. Opłata za wodę bez wodomierzy		1000
III. Opłata za wodę podług wodomierzy:		
1. Na potrzeby domowe . .		50000
2. Na cele przemysłowe . .		45000
IV. Dochód z wody poza obrębem m. Krakowa		14000
V. Opłata za wodomierze . . .		12000
VI Dochód z gruntów.		1000
VII. Zwrot z fundacyi ś. p. Dra M. Zieleniewskiego		6000
VIII. Drobne przychody		1600
Razem dochody zwyczajne . . .		**478600**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
IX. 1. Nadobowiązkowe połączenia i rewizye urządzeń wodaciąg.		2000
2. Zwrot za wykonać się mające roboty na obcy rachunek . . . = kor. 30000 Zysk 10% = „ 3000		33000
3 Egzekutne		200
4 Z pożyczki konwersyjno-inwestycyjnej kor. 850000 na budowę domu administracyjnego i magazynu		129000
5. Z kredytu kor. 90000 na badanie terenu		6000
6. Z funduszu amortyzacyjnego urządzeń wodociągowych tytułem pożyczki na zakupno maszyny parowej	75000	
na 4 studnie na Bielanach .	24000	
na rozszerzenie sieci wodoc.	28300	127300
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**297500**

B I L A N S.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 438969	
„ nadzwyczajne . .	„ 337131	kor. 776100
Dochody zwyczajne . . .	kor. 478600	
„ nadzwyczajne . .	„ 297500	„ 776100

Budżet Gazowni miejskiej w Krakowie na rok 1908.

Wydatki.

	Koron
1. Węgle gazowe	325000·—
2. Olej błękitny	12600·—
3. Podpał retort	60000·—
4. Utrzymanie pieców	26000·—
5. Utrzymanie maszyn	6700·—
6. Sprzęty i koszta fabryczne	20000·—
7. Materyał czyszczący	5500·—
8. Wypłata robotnikom od wyrobu gazu	32000·—
9. Naprawy	77000·—
10. Ruchomości	2100·—
11. Płace urzędników	61052·—
12. Płace emerytów	2500·—
13. Wsparcia	7000·—
14. Koszta ogólne	125000·—
15. Odpisy na straty	10000·—
16. Utrzymanie urządzeń gazowych	7200·—
17. Wynajęte urządzenia gazowe	1100·—
18. Wynajęte przybory gazowe	100·—
19. Odsetki od pożyczki amortyzacyjnej	45506·94
20. Odsetki	20000·—
21. Sklep	2000·—
22. Utrzymanie strażnicy	8000·—
23. Wypłata lampiarzy	21000·—
24. Odpisy amortyzacyjne	76485·99
25. Kasa miejska	229155·07
Czysty zysk	—
Razem wydatki	**1183000·—**

Dochody.

	Koron
1. Gaz	873000·—
2. Koks	225000·—
3. Smoła	30000·—
4. Amoniak	20000·—
5. Magazyn	30000·—
6. Wynajęte gazomierze	5000·—
7. Skonto	—
8. Ażio	—
9. Realność lk. 328/VIII.	—
Razem dochody	**1183000·—**

Budżet Elektrowni miejskiej w Krakowie na rok 1908.

Wydatki.

	Koron
1. Paliwo	50000·—
2. Utrzymanie maszyn	—
3. Oleje i smary	7500·—
4. Woda	9500·—
5. Ruch	135000·—
6. Naprawy	24000·—
7. Elektromierze	300·—
8. Koszta ogólne	45000·—
9. Płace urzędników	21000·—
10. Wsparcia	500·—
11. Ruchomości	850·—
12. Odbiorcy prądu	1000·—
13. Urządzenia domowe	2000·—
14. Sklep	1000·—
15. Odsetki	99750·—
16. Odpisy amortyzacyjne	84500·—
17. Kasa miejska	20000·—
Czysty zysk	—
Razem wydatki	**501900·—**

Dochody.

	Koron
1. Prąd	465000·—
2. Magazyn	36900·—
3. Ażjo	—
Razem dochody	**501900·—**

Budżet inwestycyjny na rok 1908.

Wydatki.

	Razem Kor.
1. Wodociąg miejski na budowę własnego domu i magazynów	129463·57
2. Budowa szkół	26087·56
3. Adaptacye Magistratu i przebudowa oficyn	—
4 Budowa chłodni i rozszerzenie rzeźni miejskiej	694402·14
5 Rozszerzenie centralnej targowicy miejsk.	—
6. Rozszerzenie elektrowni miejskiej . .	100000 —
7. Uporządkowanie ulic i placów . . .	56686 52
8. Budowa hali targowej	100000 —
9. Rozszerzenie strażnicy pożarnej . . .	150000·—
10. Rozszerzenie i ulepszenie sieci kanałowej	11942 31
11. Budowa domów robotniczych	150000·—
12. Rezerwa z uchw. Rady miejskiej z 8. listopada 1904	17015·47
13. Inwestycye gazowni miejskiej	121000·—
14. Rezerwa z uchw. Rady miejskiej z 21. listopada 1904	6662 86
Razem wydatki . . .	**1563260·43**

Dochody.

	Razem Kor.
1. Dochód z realizacyi pożyczki K 8,100.000 tudzież zwroty zaliczek	1295655·55
2. Reszta kasowa z końcem roku 1907 .	267604 88
Razem dochody . . .	**1563260·43**

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (69. w kad. XIV.) **z dnia 20. stycznia 1908 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.
Radców miejskich obecnych **57.**

Radcy miejscy: dr. Domański, dr. Fierich, dr. Gross, Maciołowski, Nowak Stanisław, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Szatkowski, dr. Tilles **(10)** usprawiedliwili nieobecność.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 30 wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Ustąpienie Fizyka miejskiego.

Przed rozpoczęciem obrad nad sprawami, umieszczonemi na porządku dziennym, Sekretarz prezydyalny dr. Sikorski odczytał prośbę Fizyka miejskiego dra Wilkosza o przeniesienie go w stan spoczynku z powodu nadwątlonego zdrowia.

Pismo dra Wilkosza odesłano do Sekcyi III. —

Wniosek odroczenia rozprawy budżetowej.

Następnie zabrał głos r. m. dr. Ulanowski, który wykazuje, że ze strony Zarządu miejskiego zaszło przekroczenie statutu, albowiem we właściwym czasie nie przedłożono Radzie zamknięć rachunkowych za rok 1906; dalej, że budżet na rok 1908 wystawiono bez referatu generalnego sprawozdawcy. Mowca ubolewa, że przed obradami nad budżetem nie powołano trzech radców na opróżnione mandaty.

Mowca wnosi odroczenie dyskusyi budżetowej do chwili, gdy zamknięcie rachunkowe za rok 1906 będzie Radzie przedłożone jako substrat do rozpatrzenia gospodarki gminnej w czasie poprzednim.

Prezydent dr. Leo odpowiada, iż zadanie swoje spełnił w chwili, gdy sprawy, o których mówi Interpelant, oddał Sekcyi, względnie Komisyi. Na tok czynności w sekcyach i komisyach Prezydent nie wywiera wpływu; raczy więc Interpelant zwrócić się do Przewodniczącego Sekcyi skarbowej. — Co do postępowania w sprawie budżetu, to p. Interpelant sam tolerował przez szereg lat, że przez dni 14 wykładany był w Prezydyum Magistratu sam budżet bez wywodu referenta generalnego. Tak zresztą postępowano od początku ery autonomicznej i nie widziano w tem pogwałcenia statutu, co i teraz, bez względu na kierunki polityczne miasta, nie ma miejsca. — Razem z temi sprawami połączył r. m. dr. Ulanowski kwestyę powołania zastępców w miejsce ś. p. Wyspiańskiego i Kwiatkowskiego. Powoływanie zastępców w praktyce Rady miasta Krakowa trwało zawsze od sześciu do kilkunastu tygodni. Obecnie rzecz pójdzie prędzej, bo Magistrat wygotował już w tej sprawie wnioski, które znajdą się na najbliższem posiedzeniu Sekcyi prawniczej, a w lutym na porządku dziennym posiedzenia Rady.

R. m. dr. Ulanowski oświadcza, że odpowiedź Prezydenta go nie zadowala. Mowca nie wnosi interpelacyi osobistej, ale chodzi mu o statut. Radca miejski nie ma prawa interpelowania prezesów Sekcyi i sam Prezydent byłby niezadowolony, gdyby na pełnej Radzie interpelowano nie jego, lecz Przewodniczących Sekcyi.

Prezydent dr. Leo odpowiada, że nie chce wszczynać polemiki, oświadcza się jednak przeciw odra-

czaniu obrad budżetowych, bo byłoby to dla miasta szkodliwem.

Nagłość wniosku r. m. dra Ulanowskiego odrzucono. —

Rozprawa ogólna nad budżetem.

Rada przystąpiła do generalnej dyskusyi nad budżetem na rok 1908. Budżet wykazuje w wydatkach 3,919.375 koron; dochody preliminowano w tej samej wysokości.

Mowa r. m. dra Ulanowskiego.

Mowca wskazuje, że grono radnych, które wystąpiło z większości, nie kierowało się nigdy względami politycznymi, lecz tylko względami rzeczowymi i ekonomicznymi. Najlepszym na to dowodem jest fakt, że wystąpienie grona radnych z większości nastąpiło wtedy, gdy Prezydent dr. Leo uważany był za ostoję konserwatyzmu. Z tego wychodząc zapatrywania, Mowca zamierza dotknąć w ogólnych liniach gospodarki miejskiej. Nie przeczy, że zakłady miejskie, jak gazownia, elektrownia, wodociągi, są dobrze administrowane, ale to nie jest zasługą Prezydenta, tylko inżynierów i urzędników. Dążeniem jednak Zarządu miejskiego powinno być, aby mieszkańców nie narażać na większe ciężary. Zapowiadana w sprawozdaniu budżetowem na rok 1908 konwersya długów miejskich nie może się udać z powodu finansowej depresyi; zapytać więc należy, na jakiej podstawie generalny referent zapowiada jej przeprowadzenie jeszcze w roku bieżącym? Dalej nie wiadomo, kiedy grunta pofortеczne będą mogły być parcelowane i sprzedawane, a tymczasem poniesione na nie wydatki będą rosły przez dopisywanie procentów Wobec takiej niepewności nie można wierzyć cyfrom i wywodom generalnego referenta budżetowego. Z gruntami fortecznymi łączy się sprawa „wielkiego Krakowa“; w skład miasta mają wejść gminy ubogie, zachodzi więc pytanie, czy gmina krakowska, będąca w trudnem położeniu finansowem, znajdzie środki potrzebne na rozszerzenie miasta. Tego rodzaju przedsięwzięcia trzeba podejmować kolejno, a nie kierować się polityką fantazyjną. W mieście trzeba prowadzić trzeźwą politykę. Są także inne mniejsze zaniedbania, np. pomimo urgensów władz odpowiednich nie postarano się o wprowadzenie w życie zapisu ś. p. Prószyńskiego dla niezamożnych literatów. Dotąd nic wiemy, w jaki sposób i czy załatwiono protest Rady, wniesiony przez członków obecnej większości przeciw mieszkaniu dla Prezydenta. Do budżetu nie wprowadza się obok płacy Prezydenta kosztów jego mieszkania, ani kosztów utrzymania powozu i koni. To są rzeczy mniej ważne, ale w każdym razie nazwać je można „niedokładnościami“ budżetowemi. Mowca domaga się wyjaśnień co do niektórych pozycyi budżetowych, a zwłaszcza co do kwoty 10.000 kor. w dziale XIV. Rada bowiem powinna znać wszystkie szczegóły gospodarki, aby się nie narazić na zarzuty.

Mowa r. m. Daszyńskiego.

Mowca zarzuca wszystkim stronnictwom Rady, że wyrządzają krzywdę społeczną, nie dając prawa głosu robotnikom, którzy płacą milion koron podatków konsumcyjnych. Już z tego względu nie będzie Mowca głosował za tym budżetem „klasowym“. Ale i z innych powodów także. Mowca roztacza następnie obraz drożyzny, panującej w Krakowie, która jest wprawdzie następstwem ogólnych stosunków światowych, która jednak w Krakowie nie wywołała żadnej właściwej akcyi ze strony Prezydyum miasta i Magistratu. Produkcya węgla potaniała o 30% na tonnie, a pomimo tego ceny węgla nie spadły. Dziś śmiało można powiedzieć, że rozpoczęła się istna orgia drożyźniana! Mowca sądzi, że są różne czynniki drożyzny, ale ponad tymi czynnikami górują straszne objawy lichwy, którą się u nas zwalcza niedostatecznie. N. p. drożyzna wędlin, która wywołuje okrzyk oburzenia z piersi całej ludności, jest wytworem organizacyi małej grupki, obdzierającej ludność bezkarnie. Czemże ludność ta ma się bronić przeciw temu niesłychanemu wyzyskowi? Gmina mogłaby dawać subwencye dla organizacyj samopomocy. Drożyzna ogarnęła dziś wszystko, co jest do życia niezbędne: mięso, mąkę, chleb, węgiel, mieszkania. Kwestya mieszkaniowa w Krakowie woła o pomstę do nieba. Co do wyśrubowania czynszów istnieje formalna orgia, a biedny robotnik nie ma wprost za co mieszkać. Przyrzeczono wprawdzie tanie domy robotnicze — ale dotąd nic nie zrobiono. Jeden człowiek, ś. p. Jordan, dokonał w tym kierunku więcej, niż wszyscy inni. Co do gruntów pofortyfikacyjnych — także nie wiadomo, kiedy będą zabudowane, i Prezydent miasta prędzej zostanie ministrem, niż rozpocznie się zabudowywanie gruntów pofortyfikacyjnych. A kwestya pieczywa? Chleb zaczyna być tak drogi, że wielu ludziom z głodu chyba umrzeć przyjdzie. Pół funta chleba kosztuje obecnie w Krakowie 12 halerzy. I tu więc trzeba także zwalczać lichwę drożyźnianą! Mowca rozpatruje jeszcze drożyznę węgla. Dalej wskazuje, że zakład czyszczenia miasta posługuje się „fortepianami“ do wywożenia śmieci, automobilami do wywożenia śniegu. Tymczasem błoto jest i zgarnia się je na kopce, przedstawiające niebezpieczeństwo dla przechodnia. Mowca sądzi, że należy zmienić ten system, usunąć tę gospodarkę — nie idzie bowiem o to, żeby Gmina miała mundury i kontrolorów, lecz tylko o to, żeby błota nie było. Dalej wspomniał Mowca, że grasuje w mieście influenca, szkarlatyna i tyfus. Jeden z ojców stracił 2 dzieci naraz na szkarlatynę. Miasto jest ściśnięte na przestrzeni 5 kilometrów; przynajmniej więc na tym punkcie powinna być ścisła kontrola. „Wielki Kraków“ — oto utopia obiecywana. Jak średniowieczne utopie nie spełniły się i dopiero późniejszym ruchom ludowym dały wzór do urzeczywistnienia żądań ludowych, tak ta utopia będzie urzeczywistniona dopiero przez inne, późniejsze pokolenie. To samo z reformą statutu miejskiego. Ujawnił się brak przychylności dla klasy pracującej. Demokraci nie chcą dać żadnego dowodu swojej demokracyi. Tak samo nic nie zrobiono z reformą Magistratu. Mianowano Dyrektora Magistratu, podwyższono mu pensyę — i na tem koniec. To nie jest reformą Magistratu. Każdy widzi, że trzeba mniej biurokratów, a więcej ludzi dzielnych, rozumiejących życie i potrzeby społeczne. Cokolwiek chcemy przedsiębrać, ręce nam opadają — z góry się mówi, że nic nie powiedzie się, bo biurokracya zeżre wszystko! Przypomnieć muszę, że reforma Magistratu wchodzi w program obecnego stronnictwa rządzącego.

Wkońcu Mowca, zastanawiając się nad stosunkami, panującymi wśród stronnictw w Radzie miejskiej, wskazuje na dziwną nieufność, która się utworzyła w szeregach radzieckich, być może dlatego, że opozycya jest obecnie jadowitszą. O jedno tu chodzi, aby większość

rządząca nie miała tej wady zjadliwości, co mniejszość opozycyjna. Mowca zarzuca obecnej większości, że zaczęła uprawiać politykę jątrzenia ludu, która doprowadziła do tego, że żywioły ludowe zwróciły się do konserwatystów, a nawet w miastach podnosi głowę ruch, któryby dawniej nie mógł mieć miejsca. Jeżeli głosi się hasła rozszerzenia ordynacyi wzborczej, to należy także dokonać tego skromnego *pensum* i zaprowadzić powszechne prawo głosowania do Gminy. Jeżeli demokracya pragnie poparcia szerokich mas w swoim pochodzie reformacyjnym, to one za nią nie pójdą, jeżeli nic nie dostaną. Jeżeli demokracya jest czemś więcej, niz frazesem lub „wymianą mózgów", to ma ona obowiązek zwrócić się do ludu. Trzeba to zrozumieć i zaprowadzić powszechne prawo głosowania do Gminy. To, co Mowca na wstępie powiedział o charakterze klasowym budżetu, jest dla niego powodem, że będzie głosował przeciw budżetowi.

Mowa Wiceprezydenta Szarskiego.

Mowca zaznacza, że mowę swą r. m. Daszyński powinien był raczej wypowiedzieć w Radzie państwa, której zadaniem jest regulowanie spraw agrarnych. Tam należy te sprawy poruszać, wpływać na kwestyę karteli i powodować ich zakaz. Miasto, Magistrat w sprawach tych nic uczynić nie mogą, mogą tylko przeprowadzić pewne zarządzenia, których efekt jednak nie daleko sięga. Mowca wykazuje, że Gmina od kilku lat zajmuje się kwestyą sprzedaży tańszego mięsa. Przed dwoma laty utworzono jatki miejskie, ale miasto tylko na tem straciło; publiczność ostatecznie żadnego z nich nie odniosła pożytku. Większą korzyść odniesiono z zarządzenia, że Piaszczanom, którzy dotąd sprzedawali mięso na placu św. Ducha tylko w niedziele, pozwolono to czynić codziennie i w trzech punktach miasta. Dziś już 30 osób sprzedaje to mięso. Celem większego spędu bydła na targowicę miejską, miasto nawiązało stosunki z biurem Towarzystwa rolniczego i obecnie Towarzystwo zaofiarowało utworzenie własnej agencyi na targowicy, na co się Zarząd miejski zgodził. Mowca polemizuje z wywodami r. m. Daszyńskiego, że Zarząd miejski w sprawie drożyzny nic nie zrobił. Zorganizowano nowy Wydział w Magistracie dla aprowizacyi miasta; Wydział ten, prawda, nie potrafi obniżyć cen, ale użytecznym się okaże przez ciągłe badanie spraw drożyźnianych. Prowadzone są i będą dalsze pertraktacye z rzeźnikami. Zwołano posiedzenie cechu rzeźniczego, czego następstwem jest dalsza obniżka cen. Mianowicie na 55 rzeźników obniżyło 42 cenę mięsa wołowego od 6—9 hal., wieprzowego od 12—17, a cielęciny od 13—17 hal.; dziewięciu ceny nie obniżyło a trzech podwyższyło. Co do drożyzny chleba, jest to rzecz zupełnie niezależna od miasta. Jest to następstwo podwyższenia cen zboża i zwiększenia ceł. Jednak i w tym kierunku Zarząd miejski rozpoczął pewną akcyę i obecnie prowadzi ankietę z piekarzami, a to celem przekonania się, czy wprowadzenie ulepszeń w maszynach i wyrobie samym nie spowodowałoby zmniejszenia kosztów produkcyi. Mowca zastanawia się następnie nad drożyzną mieszkań i podnosi, że byłoby rzeczą zbyt jednostronną twierdzić, że mieszkania podrożały z powodu zwiększenia się kosztów budowy. Stwierdzić jednak należy, że koszta robocizny istotnie się wzmogły, a fakt ten chyba na obniżenie czynszów wpłynąć nie może. W każdym razie zaznaczyć należy, że ruch budowlany w ubiegłym roku ogromnie się wzmógł.

Mowa r. m. dra Rafała Landaua.

Mowca omawia kwestyę przyjmowania rękodzielników żydowskich do cechów. Rada wyznaniowa rozpoczęła w tym kierunku akcyę i nie spocznie, dopóki sprawy nie przeprowadzi. Następnie Mowca podnosi kwestyę niedopuszczania nauczycieli żydowskich do szkół w śródmieściu; przez to wpaja się w społeczeństwo przekonanie, że żydzi nie mogą być dobrymi nauczycielami.

Dalej omawia Mowca piekącą kwestyę drożyzny, w pierwszym rzędzie mieszkań. Drożyźnie mieszkań winien jest w pierwszym rzędzie brak mieszkań — i to Zarząd miejski zrozumiał. Zakupiono grunta pofortyfikacyjne, a prace w tym kierunku tak dalece postąpiły, że Komisya zdołała powziąć uchwałę, iż kilka morgów na Zwierzyńcu może być sprzedanych. Kwestyę mieszkaniową na Kaźmierzu osobno rozwiązać należy, bo żydzi-starowiercy na gruntach pofortyfikacyjnych mieszkać nie mogą. W tym celu już się zawiązało Stowarzyszenie, które kupiło odpowiednie grunta i w tym roku zapewne przystąpi do budowy. Co do drożyzny mięsa: założyliśmy jatki mięsne, straciliśmy na tem 13.000 kor. i wkońcu musieliśmy jatki zamknąć, bo one też nie mogą doprowadzić do obniżenia cen mięsa. Jest inna na to rada i tę przeprowadzono na Kaźmierzu przy pomocy Zarządu miejskiego. Mianowicie jednemu z rzeźników dano pod dogodnymi warunkami lokal, tak, że on mięso taniej mógł sprzedawać, a konkurujący z nim rzeźnicy żydowscy musieli również obniżyć ceny. Polityka agrarna parlamentu, zamknięcie granic — oto przyczyny drożyzny mięsa. Parlament w sprawie drożyzny mięsa nie zrobił nic. Dowóz drobiu z Królestwa jest zakazany, dlatego że tam niegdyś była cholera. Drób ten wysyła się dziś z Kocmyrzowa do Mysłowic, tam się zmienia kartki na wagonach i odsyła ten sam drób do Krakowa. Niechaj partya socyalistyczna urządzi masową demonstracyę przed parlamentem, a może odniesie pewne zdobycze. (R. m. D a s z y ń s k i: Pójdziemy tam!) R. m. dr. L a n d a u omawia następnie działalność Komisyi węglowej, wykazując, że zdołała ona zniżyć ceny węgla, a następnie omawia kwestyę pieczywa, przyczem zauważa, że nie jest przeciwnikiem utworzenia piekarni gminnej, aczkolwiek i drożyźnie pieczywa winni są agraryusze, nie piekarze. Przeciw agraryuszom więc należy zwrócić akcyę, a nie przeciw Zarządowi miejskiemu.

Mowa r. m. Epsteina.

Mowca zauważa, że od dziesięciu lat nie było tak tanich wołów jak obecnie, a przecież ceny mięsa są bardzo wysokie i nie stoją w żadnym stosunku do cen z przed laty dziesięciu. W Bielsku istnieją jatki miejskie; tam sprzedają dobre i tańsze mięso aniżeli w Krakowie, mimo że dowóz do Bielska kosztuje drożej aniżeli do Krakowa. Należałoby zbadać, w jaki sposób jatki tam są prowadzone tak, że przynoszą nawet pewien dochód.

Na tem posiedzenie zakończono o godzinie 8. wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (70. w kad. XIV.) **z dnia 21. stycznia 1908 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Radców miejskich obecnych **51.**

Radcy miejscy: dr. Benis, Beringer, Boniecki, Dattner, dr. Domański, dr. Fierich, dr. Gross, dr. Guńkiewicz, ks. Krupiński, Maciołowski, Sołtysik, dr. Staniszewski, Sulikowski, Suski, hr. Wodzicki **(15)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 50 po południu

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Rozprawa ogólna nad budżetem. (Ciąg dalszy).

Mowa r. m. dra Jaworskiego.

Mowca uwagi swoje o budżecie rozpoczął od wyrażenia ubolewania, że statut miejski i uchwały Rady nie bywają wykonywane. Od kilku lat rozpoczyna się debatę od stwierdzenia, że wyraźne postanowienie statutu, iż budżet ma być uchwalony w listopadzie (§ 60. punkt 20.), jest martwą literą. Także i w tym roku uchwalenie budżetu doznało paromiesięcznej zwłoki. Nie zachowano statutu także i w drugim kierunku. Wedle postanowień statutu (§ 60. punkt 22.) budżet ma być wyłożony przez dwa tygodnie dla poinformowania członków Gminy. Wedle komunikatów, podanych przez dzienniki, komisya budżetowa dopiero 13. b. m. ukończyła swe prace, przyjmując dopiero tego dnia sprawozdanie referenta generalnego i budżet inwestycyjny. Gdy zaś od tego dnia minął dopiero tydzień, przeto powyższemu postanowieniu statutu nie stało się zadość. Po trzecie: Wedle postanowienia statutu zamknięcia rachunkowe za ubiegły rok mają być sprawdzone najpóźniej do 15. sierpnia (§ 60. punkt 22.). Dotychczas zamknięcie rachunkowe za rok 1906 nie było na porządku dziennym i w tym przeto kierunku nie wykonano postanowienia statutowego. Po czwarte: Wskutek śmierci trzech radców, a mianowicie bł. p. Wekslera, ś. p. Wyspiańskiego i ś. p. Kwiatkowskiego, trzy krzesła radzieckie są wolne. Rada nie jest w komplecie. Przy najważniejszym akcie, bo przy uchwalaniu budżetu, pozbawieni są głosu obywatele, na których wyborcy i ustawa wkładają obowiązek, aby wypowiadali tutaj swoją opinię. Fakt ten należy podkreślić z żywem ubolewaniem. Po piąte: Przed sześciu laty przedłużono prowizorycznie na 3 miesiące moc obowiązującą dawnego regulaminu obrad. Od tego czasu o regulaminie wieść zaginęła. Po szóste: Wedle § 57. statutu obraną ma być stała komisya dyscyplinarna. Komisya ta nie wybrana dotychczas. Po siódme: Wszystkie stronnictwa Rady zgodnie wyraziły i uznały potrzebę reformy ordynacyi wyborczej gminnej. Jako członek Komisyi statutowej stwierdza Mowca, że w sprawie tej odbyła Komisya tylko jedno posiedzenie przed dwoma laty. Od tego czasu sprawa nie posunęła się naprzód. Przykłady te wystarczają, aby udowodnić, że w gminie tej ustawy nie są respektowane. Przechodząc do strony finansowej gospodarki miejskiej, stwierdza Mowca, że jego pogląd, wypowiedziany zeszłego roku, doznał zupełnego potwierdzenia. Budżet zamyka się wedle sprawozdania Komisyi równowagą. W rzeczywistości kończy się on deficytem i to deficytem wprost uderzającym. Pozorną równowagę osiągnięto wskutek tego, że w dziale II. w dochodach nadzwyczajnych w ta. iono:

W pozycyi pierwszej subwencyę rządową jako odszkodowanie za kontumacyę 72.000 kor.

W pozycyi drugiej za częściowe zużycie budynku kontumacyi od Związku hodowców 10 000 kor.

W pozycyi piątej ze sprzedaży gruntów miejskich 50.000 kor.

W pozycyi szóstej za grunta w Dąbiu wywłaszczone 20 000 kor.

Wszystkie powyższe pozycye są czerpaniem z majątku Gminy, w normalnej przeto gospodarce oznaczają one, że Gmina nie jest w stanie pokryć swoich wydatków normalnymi dochodami, bo czerpie z kapitału. Jeżeli zważymy, że pozycya 72 000 jest ostatnią ratą subwencyi rządowej i że wskutek tego zniknie z budżetu roku 1909; że pozycya druga, raz zapłacona przez Związek hodowców, zniknie również z budżetu roku 1909; że wreszcie pozycye piąta i szósta są również przypadkowe, bo niema planu sprzedaży gruntów, to dojdzie się do przekonania, że już wskutek tych czterech pozycyj budżet na rok 1908, jeśli go oceniać będziemy wedle normalnych, wszędzie przyjętych zasad, wykazuje deficyt w kwocie 152.000 koron, a budżet na rok 1909 nie będzie miał nawet tej pozornej ucieczki dla obronienia się przed zarzutem deficytu. Pozorną równowagę osiągnięto dalej wskutek tego, że podatki konsumcyjne (dział IV. pozycya 2) podwyższono na r. 1908, porównawszy z uchwałą na rok 1907, o 110.480 kor. Gdy wedle sprawozdania referenta na stronie XI. podatki pośrednie w roku 1906 przyniosły 859.885 kor., w następnym zaś roku 1907 więcej o 55.580 kor., to podwyższenie tego źródła dochodu o dalsze 54.900 kor. należy uznać za niezasadnione co do wysokości. Dowolność tego preliminowania uderza tem bardziej w oczy, że w skład tej zwyżki wchodzi kwota 34.600 kor. z tytułu zaległości z lat poprzednich, zaległości, wedle moich wiadomości dotychczas przez odnośne władze nie obliczonych i nie przypisanych, a więc nie nadających się do wstawienia w budżet. W tej sprawie Mowca otrzymał z Dyrekcyi okręgu skarbowego wskazówki, stwierdzające, że te zaległości należą się Gminie od p. Goetza, właściciela browaru w Krakowie. Mianowicie w czasie od r. 1905 do końca r. 1907 miał p. Goetz rzekomo o tyle mniej Gminie zapłacić. Mowca zaznacza następnie, że wedle jego obliczeń p. Goetz może być z tego tytułu winien Gminie 25.000 kor., a więc o 9.000 kor. w preliminarzu dochód za dużo obliczono. Należytość tę może p. Goetz zapłacić lub też nie — Mowca w to nie wchodzi — ale jeżeli zapłaci, naturalną będzie jego tendencya, aby ten ciężar był złagodzony; przewidzieć więc można, że ta suma nie tak prędko znajdzie się w rękach Gminy. Tu Mowca odczytał list p. Szlachtowskiego, szefa dyrekcyi okręgu skarbowego, który pisze, że o słuszności i o wysokości pretensyi Gminy orzec nic nie może, ale nie wątpi, że p. Goetz dobrowolnie nie zapłaci Gminie owych należytości, lecz zapewne użyje wszystkich środków prawnych, aby uniknąć zapłaty. Przykłady te wystarczą, aby wykazać, że już dzisiaj budżet miejski wykazuje w rzeczywistości deficyt, bo wydatki w kwocie, dobiegającej do 200.000 koron, pokryć zamierza dochodami, czerpanymi z majątku Gminy, mającymi się uzyskać (jak ze sprzedaży gruntów) bez żadnego planu i zależnie od przypadku, wreszcie co do wysokości swej pretensyami zupełnie niepewnemi, jak przy zwrocie zaległości konsumcyjnych. Budżet na rok 1908 okazuje więc napięcie, doprowadzone do najwyższej granicy. W roku 1909 zabraknie już nawet tych pozorów, którymi w roku

bieżącym starano się zasłonić brak równowagi. Przyjść wówczas musi konieczność zwiększenia ciężarów, a w ślad za nią zwiększy się jeszcze bardziej drożyzna, gniotąca nas dzisiaj już tak dotkliwie. Nie jest przeto nieuzasadnionem nasze żądanie, które nie tylko my tutaj stawiamy, ale i coraz liczniejsze koła ludności miejskiej, żądanie, aby nam przedłożyć plan gospodarki finansowej miejskiej, obliczony na dalszą przyszłość.

Mowa r. m. dra Łepkowskiego.

Mowca robi zarzut, że Zarząd miejski kieruje się nie rzeczą samą, ale polityką; wszystko się zmieniło, powiększyły się tylko długi. Zmieniło się na gorsze prawo kontroli Rady co do gospodarki gminnej; za prezydentury Friedleina nie kryto nic, księgi były radcom dostępne. To się zmieniło, gdy nastały nowe rządy. Opinia publiczna zaniepokoiła się sprawą rzekomych wielkich kosztów na mieszkanie Prezydenta. Mowca chciał tę rzecz sprawdzić, więc udał się do Naczelnika Wydziału obrachunkowego Magistratu z prośbą o pokazanie książek. Niestety Prezydent nie zezwolił na wglądnięcie w książki; w ten sposób zabroniono radcy, uprawnionemu do kontroli, wykonania obowiązku, a zakaz wydał Prezydent, podlegający kontroli, ten prezydent, który za czasów prezydentury p. Friedleina uważał za potrzebne najszersze prawo kontroli dla Rady! Mowca nie wie, dlaczego zabroniono mu zbadać tę rzecz. W sprawie drożyzny usiłowali tu wczoraj wykazać wiceprezydent Szarski i r. m. dr. Rafał Landau, że drożyźnie winni są agraryusze Omal nie powiedziano, że drożyźnie mieszkań winni są także agraryusze. Tymczasem niewiele się Zarząd Gminy zajmuje drożyzną; sprostowania Magistratu nie ulżą konsumentom. Jeżeli idzie o drożyznę mieszkań, to zapytać trzeba, dlaczego Gmina o 85.000 kor. podniosła na ten rok dochód z czynszów? Nie właściciele realności uprawiają lichwę mieszkaniową, ale Gmina, jak poucza powyższy przykład. Zarząd Gminy nakazuje właścicielom realności zamykać studnie z dobrą wodą, a z drugiej strony plakatami zarządza oszczędzanie wody wodociągowej i zamyka ją na pewne godziny dnia. Takie „konsekwentne“ zarządzenia stawiają mieszkańców miasta w bardzo trudnem położeniu. — Mowca rozpatruje ciężary, jakie nowa taryfa kominiarska zwala na właścicieli realności, i zapowiada w tej mierze osobny wniosek w czasie dyskusyi szczegółowej, a następnie w dłuższym wywodzie broni właścicieli realności przed zarzutem „lichwy mieszkaniowej“ i na poparcie tej obrony przytacza różne cyfry co do wartości placów, kosztów roboty i materyałów, podatków i innych opłat. Mowca twierdzi, że przy domu, wolnym od podatku, może właściciel uzyskać najwyżej $5\frac{1}{4}\%$ od wyłożonego kapitału na budowę, nie licząc nic za swe trudy i kłopoty, połączone z administracyą. Krytyka nie może zaszkodzić gospodarce miejskiej; uprawiała ją tyle lat partya demokratyczna, a to złych skutków nie przyniosło. Dzisiaj umilkła krytyka demokratyczna, chociaż taka krytyka rzeczowa jest obowiązkiem każdego radcy. Głos krytyki potrzebny z każdej strony, bo np. na dobroczynność wydajemy 20%, na zakład czyszczenia miasta 25%, na Zarząd miasta 30%. Czy to nie przechodzi naszych sił finansowych i czy jest w odpowiednim do nich stosunku? Czy tych wydatków nie powinna Rada gruntownie zbadać i skontrolować? Statut miejski przepisuje Radzie kontrolę taką w zawiadowaniu majątkiem miejskim, a tem samem zapewnia ją każdemu radnemu. Prezydent powinien być reprezentantem całej Rady; wiceprezydent Szarski, składając przysięgę, zapowiedział, że będzie działał w duchu demokratycznym. Takie zapewnienie jest jednostronne, bo p. wiceprezydent dr. Szarski ma być reprezentantem Rady całej a nie jednej grupy tylko. Znamieniem kończącej się kadencyi Rady jest zarządzenie Prezydenta, zabraniające prawa kontroli członkom Rady.

Mowa r. m. dra Bandrowskiego.

Mowca podnosi, że radcy demokratyczni zawsze się domagali szybszego załatwiania budżetu, który też w roku bieżącym pojawia się w styczniu, tj. tak wcześnie, jak jeszcze nigdy. Jeżeli r. m. dr. Jaworski podniósł wczoraj, że zamknięcia rachunkowe i budżet mają być w pewnym czasie załatwione, to statutowo miał p. Jaworski słuszność, ale pamiętać należy, że statut jest statutem, a życie — życiem. Zawsze też domagali się demokraci reformy statutu, tak co do samej ordynacyi wyborczej, jak pod względem administracyjnym. Że to się dotąd nie stało, nad tem wszyscy ubolewamy; mimo to nad wnioskiem i to nagłym prof. Ulanowskiego, aby z powodu przekroczeń formalnych obrady nad budżetem odroczyć, głosować nie mogliśmy. Poprzedni mowcy żądali spokojnej krytyki rządów miasta; Mowca byłby ostatnim, którby zapoznawał wagę rzeczowej krytyki. Wszyscy jej pragniemy, bo krytyka wyświetla niejasności i prowadzi do porozumienia. Ale krytyka nie powinna być taką, aby to, w czem przez lat pięć się współdziałało w charakterze członków większości, przedstawiać tylko w ponurem świetle. — Mowca pragnie także dać obraz gospodarki miejskiej, ale radby, aby obraz ten był wierny, t. j. zawierał nie tylko cienie, ale i światła. Otóż skonstatować należy, że budżet na rok 1908 podniósł się znacznie; a jeżeli to co roku się dzieje, to wynika z tego, bez względu na zmieniające się stronnictwa rządzące, że gospodarka nie jest tak złą, jak to przedstawiali poprzedni mowcy. Podwyższenie budżetu dotyczy wszystkich działów, w pierwszym rzędzie zarządu głównego. Przyczyną podwyższone płace urzędników, za czem wotowaliśmy wszyscy, wychodząc z tego słusznego przekonania, że tylko dobrze płatny urzędnik może gorliwie wykonywać swe obowiązki. Mowca korzysta ze sposobności, aby zwrócić się do wszystkich urzędników Magistratu, aby swe obowiązki z całem umiłowaniem miasta wypełniali. Mowca zaznacza dalej, że zawsze bez względu na stronnictwa domagano się tu stale reformy administracyi miejskiej. Co do rzeczy tej, nadzwyczajnie ważnej, wzywa Mowca Prezydenta, aby jak najrychlej wystąpił z odpowiednimi wnioskami. Również domaga się Mowca jak najrychlejszego obsadzenia posady dyrektora Budownictwa miejskiego, który w obecnych czasach niezwykle ważne będzie miał do spełnienia zadanie. Omawiając sprawę Urzędu pośrednictwa w pracy, żąda Mowca, aby urząd ten umieścić w *centrum* miasta, bo obecnie, poza śródmieściem, nie może on tak gorliwie spełniać swego zadania. Reagując na wywody prof. Jaworskiego co do obniżenia wydatków na bruki, w którejto sprawie referent budżetu znajdzie prawdopodobnie odpowiedź, wskazuje Mowca, że przecież w tym kierunku oszczędności nie powinny być czynione. Bruki — to kwestya zdrowia publicznego i tu każdy wydatek powinien być usprawiedliwiony. Mowca wypowiada następnie pewne życzenia co do parku Jordana i podnosi konieczność

utworzenia parku ludowego. Kwestyi czyszczenia miasta poświęca Mowca dłuższe uwagi. — Z wielu stron dochodzą nas skargi z powodu sposobu czyszczenia miasta, który przecież wszyscy tu w Radzie bez względu na stronnictwa uchwaliliśmy. Skargi te są w pewnej mierze usprawiedliwione; widocznie niezupełnie spełniły się nadzieje, jakie przywiązywaliśmy do tej sprawy, wotując tak znaczne stosunkowo kwoty. Dotknąwszy spraw rzeźni i innych pomniejszych, omówił dr. Bandrowski sprawę dobroczynności publicznej, która przechodzi nasze siły finansowe i wywołuje kwestyę, czy system opieki nad ubogimi, stosowany w Krakowie, jest właściwy. Co do muzeów naszych i zabytków, które z całym zapałem popierać chcemy, bo czynimy to nie tylko dla Krakowa, ale dla całego narodu, to powinniśmy się starać o większe dla nich zasiłki od kraju i państwa. Przy tej sposobności podnosi Mowca konieczność przeprowadzenia takich zarządzeń, aby dla dzieci, dla szkół zwiedzanie muzeów było umożliwione bezpłatnie. Co do szkół, budżet przedstawia się postępowo. Widać, że Rada miejska jako taka rozumie swoją rolę w tym kierunku, ale Mowca podkreślić musi, że miasto za mało czyni dla szkolnictwa zawodowego. Wyrazić należy nadzieję, że w tym kierunku stosunki zmienią się na lepsze. Mowca reaguje na wywody p Daszyńskiego, że na dochody miasta w podatkach pośrednich składa się głównie grosz biedaków, a ci nawet prawa głosowania uzyskać nie mogą. Otóż Mowca wykazuje, że tak jednostronnie tej kwestyi traktować nie można, bo na dochody miasta składają się także podatki bezpośrednie, które w budżecie wielką grają rolę i gdyby ich brakło, nie moglibyśmy sprostać zadaniu. Dochody stara się Zarząd Gminy od lat szeregu zwiększyć przez politykę inwestycyjną. Otóż w tej sprawie w całej Radzie nigdy nie było dwóch zdań, że ta polityka jest jedynie rozumną i konieczną. Różnice były tylko co do przeprowadzenia programu i niektórych planów. Z przedstawionych cyfr budżetu inwestycyjnego wynika kierunek, w jakim gospodarka rozwijać się musi, i jeżeli obecna opozycya, która przy tym kierunku przez pięć lat stała razem z dawną mniejszością demokratyczną, chce ten kierunek opuścić, to najbliżsi przyjaciele Mowcy muszą przy nim pozostać. Mowca polemizuje z wywodami prof. Ulanowskiego co do konwersyi długów. Konwersya ta jest konieczna; cieszyliśmy się, że ona przyjdzie do skutku i że politykę inwestycyjną będzie można dalej prowadzić. Że to się dotąd nie udało, z tego prawdopodobnie i prof. Ulanowski się nie cieszy. Ogółem powinno się wyrobić przekonanie w nas wszystkich, że w Radzie bardzo dużo jest do zrobienia; niechaj tu wszyscy będą chętni do pracy i wszyscy wspólnie podejmą jej ciężar. Obecna większość — jeżeli tak można mówić — nie chce mniejszości pozbawiać odpowiedzialności w tej mierze i tak ją traktować, jak najbliżsi przyjaciele Mowcy przez dawniejszą większość byli traktowani. Co do reformy statutu miejskiego oświadcza Mowca, że jego przyjaciele polityczni przy każdej rozprawie budżetowej tego się domagali, na żądania swe nie znajdując należytej odpowiedzi. Jeżeli reforma dotąd nie nastąpiła i sprawa ulega zwłoce, to nad tem należy bardzo ubolewać. P. Daszyński zwątpił o wszystkich ideałach poza socyalno-demokratycznymi; jedynym dla niego medykamentem jest idea socyalistyczna. Nam, demokratom, odmówił wprost możności, a może chęci zrozumienia tych bolów, które gnębią robotników. A przecież czy w odpowiedzi na to skonstatować nie należy, że gdy tylko stronnictwo demokratyczne przystąpić chciało do pewnej akcyi, w tej chwili spostrzegać się dawał pewien chłód ze strony tych, którzy tej akcyi przedtem żądali, sytuacya, w której — zamiast się łączyć — stajemy naprzeciw siebie. Wkońcu reaguje Mowca na informacye i uwagi prof. Jaworskiego. Czy sposób czerpania tych informacyj z dyrekcyi skarbu był odpowiedni, pozostawia Mowca uznaniu Rady, która też z pewnością podzieli zdanie, że rzecz należało przedstawić w Komisyi a nie na pełnej Radzie. Branie dalej w obronę z tego tytułu przeciwnej strony i dyktowanie jej wprost rekursu nie było także... uznania godnem. W odpowiedzi p. Jaworskiemu należy stwierdzić, że ani p Goetz, ani Rada miejska wadzić się publicznie nie będą. Rzecz nadaje się do Komisyi, wprowadzenie jej do publicznej dyskusyi było rzeczą wysoce niewłaściwą. I w tym kierunku pewna reforma byłaby wskazaną.

Mowa r. m. Kosobuckiego.

Mowca polemizuje z wywodami prof. Ulanowskiego. Nie można twierdzić, że zakłady miejskie istnieją tylko dzięki dzielności inżynierów, wszak inicyatywa Rady miejskiej i działalność radców miejskich w komisyach główne mają znaczenie w prowadzeniu obracających milionami przedsiębiorstw miejskich. Nie miał także słuszności prof. Ulanowski w poglądach swoich na grunta pofortyfikacyjne; grunta te muszą być rychło zabudowane, przedewszystkiem musi tam koniecznie powstać jak najprędzej dzielnica przemysłowa, gdzieby rękodzielnicy znaleźli swoje warsztaty i siedzibę. Dziwne było zapatrywanie prof. Ulanowskiego, że koszta powozu Prezydenta miasta obciążają zbytnio budżet. Przecież kilku urzędników Gminy posiada dla celów administracyi pojazdy, więc słusznem jest, aby Prezydent, do którego należy dozór całego miasta i administracyi miejskiej, miał także swój pojazd. Omawiając kwestyę drożyzny, wskazuje Mowca na niesłychane wprost stanowisko prezydenta ministrów Becka, który w parlamencie stanął po stronie rolników, a ciężar drożyzny zepchnął na gminy. Przeciw temu stanowisku miasta powinny się bronić z całą energią.

Następnie polemizuje Mowca z wywodami prof. Jaworskiego i dra Łepkowskiego; zaznacza, że drowi Łepkowskiemu wcale nie broniono kontroli spraw miejskich. I owszem, należał w zaraniu swego radziectwa do Sekcyi ekonomicznej, gdzie schodzą się wszystkie nici gospodarki miejskiej, wyznaczono mu nawet kontrolę nad Ekonomatem miejskim, ale nic w tym kierunku nie robił i do Ekonomatu się nie pokazywał. Mowca w ostrych słowach piętnuje ironiczne uwagi, jakie padły z ust p. Łepkowskiego odnośnie do „Kotłowa", zbiorowiska mieszczan krakowskich. Następnie domaga się Mowca przyśpieszenia budowy Muzeum przemysłowego, tego uniwersytetu rękodzielniczego, i zasiłków na popieranie drobnego przemysłu. Wkońcu poruszył Mowca kwestyę reformy statutu miejskiego, domagał się zmiany ordynacyi, która jest niesprawiedliwą już choćby dlatego, że na 3.300 samoistnych rękodzielników przyznaje ich reprezentantom zaledwie 4 miejsca radzieckie.

Mowa r. m. Epsteina.

Mowca konstatuje, że budżet jest dobry, bo kończy się bez zaciągnięcia pożyczki. Nie trzeba budżetu czarno

przedstawiać, bo to mogłoby zaszkodzić przy zaciągnięciu pożyczki.

Wobec braku kompletu Prezydent posiedzenie o godzinie 9. minut 45 wieczór odroczył do następnego dnia. Zapisani do głosu: r. m. Ignacy Landau, r. m. Ulanowski i r. m. Jaworski oraz wiceprezydent Sare. —

Posiedzenie nadzwyczajne (71. w kad. XIV.) **z dnia 22 stycznia 1908 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent: dr Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.

Obecnych radców miejskich **55.**

Radcy miejscy: Bartoszewicz, dr. Benis, Fredro-Boniecki, Dattner, dr. Fierich, dr. Gross, Maciołowski, Mendelsburg, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Suski, dr. Tilles, hr. Wodzicki (**14**) nieobecność na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5-ej minut 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Przed porządkiem dziennym r. m. dr. Łepkowski imieniem mieszkańców ulic Arjańskiej, Topolowej i Lubomirskich interpeluje w sprawie wywożenia przez Magistrat **nieczystości kloacznych** na grunta przy zakładzie Lubomirskich. Mowca domaga się, aby Prezydyum rzecz zbadało i wydało odpowiednie zarządzenia.

Wiceprezydent dr. Szarski odpowiadał, że wydano jeszcze przed kilku dniami zakaz wywozu nieczystości pod Zakład Lubomirskich.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Rozprawa ogólna nad budżetem. (Ciąg dalszy).

Mowa r. m. dra Ignacego Landaua.

Mowca zaznacza, że zabiera głos w celu określenia stanowiska, jakie zajmuje jego stronnictwo („niezawisłych żydów“). Wobec zmian, które dokonały się w politycznych stosunkach na gruncie miejskim, zaznacza, że nigdy nie czynił opozycyi dla samej opozycyi, że jak z jednej strony nie należał do tych, którzy byli bezwzględnymi wielbicielami polityki obecnego Prezydyum, tak z drugiej strony nie należał do tych, którzy politykę tę dziś chwalą i wynoszą pod niebiosa, aby ją jutro ganić i deptać nogami. Po wyliczeniu tych akcyi Prezydyum, w których stronnictwo jego nie czyniło opozycyi ze względu na interesa ludności, którą w Radzie zastępuje, po zaznaczeniu, że uznaje, iż Zarząd miejski okazał niejednokrotnie chęć dostosowania miasta naszego do warunków nowoczesnego życia miejskiego, stwierdza Mowca, iż popełniono cały szereg wad, okazano brak energii w zwalczaniu drożyzny artykułów żywności i mieszkań. Mowca żąda utworzenia jatek miejskich. Zarzuca zaniedbanie sprawy budowy domów robotniczych, które musiało wywołać inicyatywę prywatną i powołać do życia prywatne stowarzyszenia, zmierzające szczupłymi środkami do rozwiązania tej kwestyi. Mowca żąda reformy podatku domowo-czynszowego na zasadzie progresyi, dalej budowy tanich domów dla usunięcia obecnych stosunków mieszkaniowych. Wreszcie dłuższy ustęp wywodów poświęca Mowca reformie statutu miejskiego i wzywa Prezydenta, aby przedstawił główne zarysy przyszłej reformy. Mowca spodziewa się, że reforma nastąpi w myśl zasad demokratycznych. Mowca zauważa, że nie należy zwalczać szerokich mas, lecz przez nadanie im praw zainteresować je sprawami miasta. Mowca szczegółowo omawia sprawę żydowską i ponawia wnioski o przyjmowanie żydów do cechów, o przyjmowanie nauczycieli do szkół ludowych w śródmieściu, o obsadzanie także żydami posad w urzędach i instytucyach miejskich, Kasie Oszczędności i t. p. Jeżeli Prezydent przed dwoma laty jako prezydent większości konserwatywnej oświadczył, że stoi na gruncie ustawy, to obecnie od Prezydenta demokratycznego żąda ludność żydowska czegoś więcej, bo wprowadzenia w życie tych ustaw i tego programu, który odnośnie do żydów głosi stronnictwo demokratyczne.

Mowa r. m. dra Ulanowskiego.

Mowca wskazuje zalety wczorajszego przemówienia r. m. Bandrowskiego, które było spokojne i rzeczowe, a następnie odpiera niektóre jego zarzuty. Co do inwestycyi, nikt z opozycyi, jak to twierdził r. m. Bandrowski, przeciwko rozumnym i praktycznym nie występuje. Nikt też z nas przeciw konwersyi długów miejskich nie występuje; zaznaczyliśmy jedynie, że obecna pora do konwersyi jest niestosowna; opozycya była tylko przeciwko krótkoterminowym kosztownym pożyczkom gminnym. Mowca wskazuje, że obecnie wszystkie atuty są w ręku unii demokratycznej, która i w Radzie miejskiej ma stanowczą większość; wobec tego nic też dziwnego, że stawiamy i stawiać będziemy coraz większe do tego stronnictwa wymagania ze względu na gospodarkę miejską i spełnianie słusznych postulatów. Mowca polemizuje z r. m. Kosobuckim i wskazuje, że opozycya nigdy nie zapomniała o współudziale Rady w pracy około zakładów gminnych, a pragnie szczerze, aby w Radzie miejskiej zasiadała większa reprezentacya rękodzielników. Mowca zaznacza, że nie mówił o ograniczaniu ogólnych planów gospodarki miejskiej do lat kilku; przeciwnie wskazał, że tylko budżet administracyjny powinien być układany mniej więcej na lat 6, jako na okres urzędowania prezydenta miasta. Mowca polemizuje jeszcze z r. m. Epsteinem w sprawie budżetu.

Mowa wiceprezydenta Sarego.

Mowca oświadcza, że dyskusya budżetowa zawiodła jego oczekiwania, albowiem żadnych nie przedstawiono wskazań, jak ulepszyć gospodarkę miejską. Wystąpiono tylko ze słusznymi zresztą żalami, ale pod fałszywym adresem wystosowanymi, bo w sprawie drożyzny mieszkań i środków żywności. Nie podniesiono natomiast rzeczy tak ważnej, jak zabezpieczenie miasta Krakowa przed powodzią, którato sprawa od lat pięciu, od czasu pamiętnej katastrofy, ani na krok naprzód nie postąpiła. Wyrzut taki odbiłby się poważnem echem tam, gdzie od szeregu lat nic nie zrobiono celem zabezpieczenia miasta przed zalewem. Na zarzuty ogólne i formalne nie chce Mowca odpowiadać, reaguje tylko na uwagi rzeczowe. Przedewszystkiem co do gruntów pofortyfikacyjnych zarzuty, że sprawa ta idzie wolnym krokiem, są zupełnie nieuzasadnione. Przecież już podczas rozpraw nad sprawą

zakupna tych gruntów dały się słyszeć głosy ostrzegawcze, aby być ostrożnym, bo zakupno tych gruntów zdeprecyonować może posiadłości obecnych właścicieli realności, i wypowiedziano zdanie, że należy grunta te należycie obrobić, zanim oddane będą do użytku budowlanego. W zeszłym roku dopiero we wrześniu odebrano $^1/_3$ nabytych gruntów. Zarząd miasta przedtem już wyjednał u władz wojskowych pozwolenie i już w sierpniu zaczął badania, aby grunta przygotować do parcelacyi. Parcelacya musi się odbywać powoli i rozumnie, żeby tych gruntów nie zmarnowano i nie spowodowano deprecyonowania sąsiednich realności. Zaprojektowanie kanalizacyi, gościńców i ulic na tych gruntach jest w związku z gruntami gmin sąsiednich, które mają być przyłączone do Krakowa. Te sprawy łączą się z zasypaniem młynówki. Biuro techniczne już przygotowuje plan parcelacyi, która może jeszcze w tym roku się rozpocznie. Mowca polemizuje następnie z zarzutami co do epidemii, wykazując, że stan zdrowotny miasta jest zupełnie dobry. Co do zarzutów, że w Krakowie jest błoto i tylko błoto, Mowca nie chce odpowiadać; odpowiedzieć chce na rzeczowy wywód dra Bandrowskiego, że na Zakładzie dla czyszczenia miasta może nieco zawiedliśmy się. W części przyznaje Mowca słuszność drowi Bandrowskiemu, z drugiej jednak strony stwierdza, że dopiero od roku zakład ten funkcyonuje, że jeszcze ciągle dokonywane są próby, co zresztą we wszystkich miastach musi mieć miejsce. Nie ulega jednak wątpliwości, że wkrótce zakład ten stanie na wysokości zadania (R. m. Daszyński woła: Ćwierć miliona koron wyrzuca się rocznie na nic! — Prezydent: Proszę nie przerywać! — R. m. Daszyński: Proszę o głos do faktycznego sprostowania), a już i teraz każdy nieuprzedzony przyzna, że Kraków jest lepiej czyszczony niż przed dwoma lub trzema laty. Mowca twierdzi jednak, że Zakład musi kosztować, bo płace robotników trzeba odpowiednio do stosunków drożyzny podnosić.

Odpowiadając na zarzuty r. m. dra Jaworskiego, wykazuje Mowca, ile zrobiono w latach ostatnich pod względem bruków i chodników. Obaw prof. Jaworskiego Mowca nie podziela. R. m. prof. dr. Jaworski twierdził, że budżet kończy się właściwie deficytem, bo 72 tysięcy koron, ostatnia rata od Rządu za zakład kontumacyjny, w przyszłym roku nie będzie już wypłacona. R. m. Jaworski jednak nie zauważył, że z tych 72 tysięcy idzie 53 tysięcy na spłatę ostatniej raty długu z r. 1894. Gdyby zresztą nawet było 20 lub 30 tysięcy deficytu, to przy 4-milionowym budżecie nie odgrywałoby to roli, zwłaszcza że budżet jest preliminarzem „spodziewanych“ dochodów i rozchodów.

Wkońcu polemizuje Mowca z wywodami r. m. dra Łepkowskiego w sprawie nowej taryfy kominiarskiej, co do której sprawy nie można czynić zarzutów Zarządowi miasta. R. m. dr. Łepkowski wywodził, że taryfa kominiarska obciąża kolosalnie właścicieli realności. Z dochodzeń wiceprezydenta dra Szarskiego wynika, że nowa taryfa spowoduje sprawiedliwszy rozkład ciężarów na obywateli. Mowca nie miałby nic przeciw temu, gdyby Namiestnictwo taryfę zmieniło. Nie można Zarządowi mieć za złe, że musiał dbać o to, aby robotnicy kominiarscy lepiej zarabiali i skutkiem tego lepiej pracowali i chronili miasto przed pożarami. To było obowiązkiem Zarządu miejskiego. Niektórzy właściciele kamienic będą przy nowej taryfie płacili znacznie mniej niż dotychczas.

Mowa r. m. dra Jaworskiego.

Mowca podnosi fakt, iż nie znalazło uznania u r. m. Bandrowskiego to, że Mowca w sprawie pozycyi „zwrot zaległości podatkowych K 34.600“ zasięgnął informacyi u władz skarbowych. Uwag jego nie może Mowca przyjąć, a źródło ich widzi w tem, że r. m. Bandrowski nie zna odnośnych stosunków faktycznych. Gdyby znał tę sprawę, byłby wiedział, że władza skarbowa działa w kwestyi tych opłat tylko w zastępstwie Gminy, jest zaś zupełnie wszystko jedno, czy wiadomości zasięga się u mocodawcy, czy u pełnomocnika. Mowca zgadza się z r. m. Bandrowskim, że Gmina nie przyjmie ani jałmużny, ani niesłusznej należytości; różnica natomiast w ich poglądach tkwi w tem, że wedle r. m. Bandrowskiego mogą być w budżecie pozycye, nie podlegające publicznej krytyce, a wedle zdania Mowcy takich pozycyi niema i nie powinno być. Nie tylko więc nie uważa Mowca za nieodpowiednie badania takich pozycyi, ale przeciwnie uważa to za obowiązek. Ten tylko obowiązek chciał spełnić, wykazując i udowadniając, że pozycya 34.600 K jest pretensyą jeszcze nie obliczoną, nie przypisaną i że wskutek tego nie powinna się znajdować w budżecie.

Następnie Mowca polemizuje z wiceprezydentem Sarem.

Sprostowania faktyczne.

Do faktycznego sprostowania zabrał jeszcze głos r. m. Kosobucki; dalej r. m. Daszyński, wskazując, że zapowiedziane od 17 b m zniżki cen mięsa nie nastąpiły. Dalej prostuje Mowca twierdzenia wiceprezydenta Sarego, jakoby grunta forteczne mogły być użyte tego roku pod budowę; twierdzenia te należy przyjąć sceptycznie. Dalej prostuje Mowca, jakoby Kraków był teraz czyściejszy, aniżeli przed dwoma laty. W zakładzie czyszczenia miasta podnosi się nie minimalne płace robotników, ale najlepiej dotowanych urzędników. Tego roku nie wstawiono kwoty 45 000 K na bruki i chodniki, co szkodliwie odbić się musi na porządku w mieście.

R m. dr. Łepkowski sprostował jeszcze osobiste zarzuty, poczynione wczoraj przez r. m. Kosobuckiego.

Mowa Prezydenta miasta.

Prezydent dr. Leo zaznacza przedewszystkiem, że niektórzy mowcy swoimi wywodami podkopują tak ważny czynnik, jakim jest władza publiczna, a tem bardziej autonomiczna, powołana do zarządu miasta zaufaniem obywateli. Do czego dojdziemy, jeżeli przez rekryminacye, pewne niedomówienia i pół-podejrzenia budzić będziemy nieufność do tych, co okazali, że służą miastu uczciwie! Twierdzenie, że Mowca jest wszechwładnym w Krakowie panem, jest śmieszne. Mowca tyle tylko może odpowiedzieć, że potrafił zrozumieć intencye większości, wypracowywał potem i przedstawiał projekty, które przeprowadzał, i spodziewa się, że tak zdoła czynić i nadal.

W polemice z prof. Ulanowskim zaznacza Prezydent, że ten radca w drugich swych wywodach nieco złagodził swoje poglądy, w pierwszej mowie wypowiedziane. Dotyczy to szczególnie sądu o zakładach miejskich, których cyfry w budżecie są świetne i wykazują, że takiego rozwoju instytucyi jeszcze nie było. Każdy

musi stwierdzić, że wspaniały rozwój gazowni, elektrowni, targowicy i t. d. dokonać się mógł z inicyatywy Prezydyum miasta, t j. Mowcy i obu Wiceprezydentów, którzy mogą żądać, aby ich nie brano za nawias, gdy rezultaty gospodarki są dobre, bo z pewnością pociągniętoby ich do odpowiedzialności, gdyby rezultaty były złe.

Co do konwersyi długów, to nie można było przewidzieć przy jej uchwalaniu trudności finansowych, które owładną całym ruchem światowym. Obecnie jest tendencya zniżkowa, zaczynamy zbliżać się do czasów normalnych i nie jest wykluczoną możliwość zaciągnięcia pożyczki konwersyjnej jeszcze w bieżącym roku.

Co do gruntów pofortyfikacyjnych: nabyto je, aby jak najprędzej przystąpić do parcelacyi i przyśpieszyć ruch budowlany, bo to jest jedynem, co zapobiegnie klęsce mieszkaniowej, lub ją złagodzi. Jest nadzieja, że w roku 1908 nastąpi częściowa realizacya tego projektu, ale śpieszyć się nie można, bo od należytego uregulowania tej sprawy zależeć będzie rozwój miasta na długie lata. Parcelacya musi być planowo przeprowadzona. Co do „Wielkiego Krakowa“ — nie można czynić zarzutu posłom krakowskim i tym czynnikom, którym sprawa ta leży na sercu, że sprawa ta, przygotowana przez Wydział krajowy, nie została załatwioną w bieżącej sesyi sejmowej. Wskutek tego dała się zauważyć chęć spekulacyjnego nawet sprzedawania gruntów gminnych w gminach, do Krakowa przyłączyć się mających; to wywołało osobny reskrypt Wydziału krajowego, zakazujący czynienia tego bez porozumienia się z Prezydentem miasta Krakowa i zastrzegający Wydziałowi krajowemu ostateczną w każdej takiej sprzedaży decyzyę.

Opinii prof. Ulanowskiego, że plany powinny być obmyślane tylko na krótką metę, na 6 do 12 lat najwięcej, żadną miarą podzielić nie można; samo przygotowanie niektórych projektów trwa tyle (grunta pofortyfikacyjne — lat 12; „Wielki Kraków“ — lat 5) Co do zarzutu, że rozprawy budżetowe rozpoczynają się za późno, wykazuje Prezydent, że w r. 1900 rozpoczęły się obrady nad budżetem 12. marca, w 1901 roku 21. maja, w 1902 roku 17 kwietnia, w 1903 roku 15. czerwca, w 1904 r. 14 czerwca, w 1905 r. 13 kwietnia, w 1906 r. 22. lutego, w 1907 r. 23. kwietnia — a obecnie 20. stycznia, to jest tak wcześnie, jak dotąd nigdy.

Prezydent wykazuje następnie odnośnie do zarzutów prof. Jaworskiego, że gospodarka Gminy jest zupełnie prawidłowa. Zamknięcie rachunkowe za rok 1906 wykazuje, że wydano o 198.000 koron mniej, niż było preliminowane w odnośnym projekcie budżetu. Prof Jaworski twierdzi, że budżet kończy się właściwie deficytem 200-tysięcznym, a p Epstein, którego zdanie jako finansisty nawet prof. Ulanowski uznał, wykazywał, że budżet kończy się nadwyżką 112.000 koron. Jeżeli dodamy, że amortyzujemy także długi, to chyba z tego wynika, że budżet nie optymistycznie lecz z pessymizmem był układany. Rzucanie słów — „dokąd nas ta gospodarka doprowadzi“? — jest zupełnie nieuzasadnione. Spodziewać się należy, że takie mowy nie zaszkodzą nam w naszych operacyach kredytowych i że bankierzy będą wydawali sąd o możności kredytowej Gminy na podstawie istotnego stanu rzeczy.

Obszernie omawia Prezydent sprawę drożyzny: mieszkań, pieczywa, nabiału i mięsa, i prostuje twierdzenie, jakoby drożyzna była specyalnością Krakowa. To zjawisko ogólno-państwowe i przyczyna jej leży w polityce ogólno państwowej, która jest tendencyjnie agrarną, nie dbającą o konsumentów, tylko o producentów, i tolerującą kartele przemysłowe. Zarząd miasta ma jeszcze najwięcej wpływu na stosunki mieszkaniowe i ułatwiać je może przez politykę komunikacyjną (gruntową). W Krakowie główną przyczyną drożyzny mieszkań stało się wprost brutalne podwyższenie podatków państwowych, bo ciężary właścicieli realności zwiększono o przeszło 600 000 koron w przeciągu dwu lat Nastąpiła formalna orgia podwyższania fasyi podatkowych, klęska stała się tak gwałtowna, że miasto tego znieść nie mogło. Ruch budowlaną został podcięty, immigracya ludności z Królestwa Polskiego zwiększyła ciężary mieszkaniowe. Ten olbrzymi przyrost podatku został przerzucony na lokatorów. Obecnie ruch budowlany znacznie się ożywił, ale to nie wystarcza na roczny przyrost ludności, który normalnie wynosi 2 000 głów.

Co do drożyzny mięsa, to Zarząd miasta, osiągnąwszy dwukrotnie pewną obniżkę cen, może tylko wykonywać kontrolę, a w danym razie, gdy przedstawione będą fakta nadużyć, karać je. Co do jatek, komunikuje Prezydent, że odbyły się pertraktacye z kilku rzeźnikami, którzy podjęli się prowadzenia jatek pod ścisłą kontrolą i zgodzili się na zatwierdzenie cen przez Magistrat W bieżącym tygodniu Komisya drożyźniana zwołaną zostanie dla tej sprawy.

Prezydent, wykazawszy następnie, że w Krakowie taniego mięsa sprzedaje się trzy razy tyle dziennie, co we Lwowie (w Krakowie 2 tysiące, we Lwowie 700 kg.), omówił sprawę budowy tanich mieszkań dla robotników i urzędników, wskazywał na wzrost kosztów robocizny i na fakt ważny, że Kraków przeniesiony został do niższej klasy podatkowej. Prezydent odpiera twierdzenie r. m. Łepkowskiego, że Gmina sama daje przykład lichwy mieszkaniowej, skoro podwyższyła czynsz o 85.000 kor. rocznie. W budżecie ta cyfra oznacza zupełnie co innego, a mianowicie wzrost dochodów Gminy z zarządu majątkiem miejskim. Mowca protestuje energicznie przeciw publicznie wypowiedzianemu i tak ciężkiemu zarzutowi, jakoby Gmina dawała przykład lichwy mieszkaniowej. Jest zupełnie przeciwnie. Mówią nawet, że wynajmujemy może za tanio, ale inaczej być nie może, bo chcemy ludność traktować po obywatelsku.

Następnie odpowiada Prezydent na postulaty ludności żydowskiej, podniesione przez r. m. dra Ignacego Landaua i dra Rafała Landaua. Nieprzyjmowanie rękodzielników żydowskich do cechów jest negacyą stanu prawnego i Mowca usilnych dołoży starań, aby — a w tym kierunku toczą się rokowania — znaleźć takie wyjście, ażeby ten trudny wobec tradycyi cechowych w Krakowie problemat został rozwiązany. Również osobiście jest Prezydent zwolennikiem tego słusznego postulatu, aby żydzi piastowali stanowiska nauczycieli w śródmieściu. Mowca reagował jeszcze na wywody r. m. Kosobuckiego co do utworzenia dzielnicy rękodzielniczej na gruntach pofortyfikacyjnych i przyrzekł postarać się w krajowej komisyi przemysłowej o znaczniejsze zasiłki dla samoistnych rękodzielników.

W końcu swych wywodów odpowiada w sprawie postulatów politycznych, t. j. reformy statutu miejskiego i zaznacza, że p. Daszyński sam się skazuje na pesymizm i negacyę, bo żąda od tych, którzy wystąpili z partyi konserwatywnej i przeszli do demokracyi, pewnego ugrun-

towania tego zwrotu i wkońcu oświadcza, że się niczego po tej ewolucyi nie spodziewa. Otóż Prezydent oświadcza, że on i jego najbliżsi przyjaciele polityczni stać będą przy realnym i stanowczym postulacie, zawartym w ogłoszonej odezwie Unii demokratycznej, bo od jego spełnienia zależy cała przyszłość polityczna kraju, łączność Sejmu z reprezentacyą w Wiedniu. Byłoby nieszczęściem, gdyby w Sejmie istnieć miała większość konserwatywna, a reprezentacya poselska w Wiedniu była radykalna, czy demokratyczna.

Co do reformy statutu miejskiego zaznacza Mowca, że uważałby tylko za czczą demonstracyę, gdyby radził nad zmianą jego dla małego Krakowa, jeżeli za rok będziemy już mieli „Większy Kraków“. Większe miasto nie pomieściłoby się w opracowanej na mniejszą skalę ordynacyi wyborczej, bo przecież i struktura socyalna „Wielkiego Krakowa“ będzie inna, jak dzisiaj. Nie chcemy nikogo krzywdzić i przy szczerem współdziałaniu musimy dojść do porozumienia. Prezydent kończy: Skorośmy przeszli do obozu demokratycznego, poczuwamy się do obowiązku spełnienia tych postulatów, które stawia demokracya w stosunkach, wytworzonych w państwie (żywe oklaski).

Na tem posiedzenie zakończono.

Posiedzenie nadzwyczajne (72. w kad. XIV.) **z dnia 23. stycznia 1908 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Rudolf Sikorski.
Radców miejskich obecnych **50**.
Radcy miejscy: Bartoszewicz, Beringer, Chyliński, Dattner, dr. Doboszyński, dr. Fierich, dr. Gross, Konopiński, Maciołowski, Mendelsburg, dr. Pareński, Sołtysik, Stachowski, Staniszewski, dr. Tilles, hr. Wodzicki **(16)** usprawiedliwili nieobecność.

Początek posiedzenia o godzinie 5. minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Zarzuty osobiste.

R. m. dr. Ulanowski zaznacza, ze Prezydent dotknął wczoraj sprawy, odnoszącej się do klubu radzieckiego, i zarzucił, że klub ten powstał wskutek osobistych interesów poszczególnych jego członków, których osobistej ambicyi i życzeń Prezydent nie zaspokoił. Mowca wzywa Prezydenta, a czyni to z upoważnienia członków Klubu radzieckiego, i domaga się, aby Prezydent dał w tej mierze wyjaśnienia i wskazał, którzy to członkowie Klubu radzieckiego stawiali wobec niego życzenia osobiste, nie dające się pogodzić z interesem miasta? Dalej zapytuje Mowca, jakie to on od siebie wobec Prezydenta stawiał życzenia? Aby Prezydentowi ułatwić odpowiedź, Mowca w imieniu Klubu radzieckiego zwalnia go od przestrzegania jakiejkolwiek poufności.

Prezydent zaznacza, że zwolniony przez r. m. dra Ulanowskiego od poufności, udzieli odpowiedzi. Mowca wskazuje, że trzech, o ile słychać, było inicyatorów Klubu radzieckiego. R. m. dr. Ulanowski nigdy się nie odnosił do Mowcy w sprawach osobistych; jeżeli się stosunki zmieniły, to może dlatego, że Mowca nie zawsze stosował się do rad, których mu r. m. dr. Ulanowski udzielał. R. m. dr. Jaworski i dr. Łepkowski udawali się do Prezydenta z życzeniami co do zaproponowania pewnych osób na pewne posady; tego Mowca nie mógł spełnić, wiedząc, że Rada nie zechce tych życzeń uwzględnić.

R. m. dr. Jaworski prosi o wyraźną odpowiedź, jakich kandydatów i na jakie posady proponował?

Prezydent wskazuje, że r. m. dr. Jaworski popierał kandydaturę r. m. dra Łepkowskiego na stanowisko syndyka miejskiego i syndyka Kasy oszczędności m. Krakowa, a r. m. Chylińskiego na stanowisko trzeciego dyrektora Kasy oszczędności.

R. m. dr. Jaworski prosi Prezydenta o stwierdzenie, czy kiedykolwiek sam ubiegał się dla siebie o jakie posady lub o poparcie swoich interesów?

Prezydent stwierdza, że r. m. dr. Jaworski nie przedstawiał nigdy swoich interesów osobistych.

R. m. dr. Jaworski: Czy p. Prezydent miał prawo twierdzić, że zwykłe, codzień niemal w życiu politycznem objawiające się popieranie kogoś na jakąś posadę — jeżeli nie odniosło skutku — mogło stać się dla mnie przyczyną, wywołującą jakiś krok polityczny z mej strony; czy więc miał prawo, na takich podstawach oparty, powiedzieć o mnie, że moją działalnością w Gminie kierował nie interes Gminy, ale nieuczynienie zadość mojej prośbie, wniesionej na korzyść innych osób, tego dochodzić jestem zmuszony w innej, zwyczajem wskazanej drodze.

R. m. dr. Ulanowski stwierdza, że r. m. dr. Łepkowski nigdy nie należał do twórców Klubu radzieckiego i że nigdy w Klubie o żadnych sprawach osobistych nie mówiono; tymczasem Prezydent zrobił wczoraj Klubowi zarzut, że kierował się względami osobistymi.

R. m. dr. Łepkowski ubolewa, że Prezydent uważał za właściwe uczynić w dyskusyi budżetowej zarzuty osobiste. Prezydent posądził 17 członków Klubu radzieckiego, ludzi poważnych, o to, że utworzyli odrębną organizacyę radziecką w celach osobistych. Każdy z nas w życiu publicznem ma prawo ubiegać się o stanowiska publiczne, ma prawo być popieranym i prosić o poparcie; nie wiedziałem o tem, że konkurencya w tym kierunku jest czynem niehonorowym lub nieszlachetnym, nie myślałem, że to ogranicza prawo radcy miejskiego do dyskusyi budżetowej i do krytyki Prezydenta a jest tylko przywilejem jednostek w tej Radzie. W interesie prawdy stwierdzam, iż Klubu radzieckiego nie zakładałem, że o projekcie podobnej organizacyi dowiedziałem się dopiero wówczas, gdy się stała faktem dokonanym. Mowca wskazuje, że zarzuty Prezydenta wkraczają w dziedzinę życia prywatnego; Mowca nie pozwoli naruszać swej czci w ten sposób i upomni się o to na odpowiedniej drodze.

Mowa Sprawozdawcy generalnego.

R. m. Federowicz, generalny sprawozdawca budżetu, stwierdza z zadowoleniem, iż za projektem budżetu głosować może znaczna większość Rady. Nie będzie za nim tylko secesya konserwatywna dawnej większości, która, rozbiwszy Koło radzieckie, wydała „manifest“, stwierdzający, że mimo wszystko popierać będzie kolegów z nowej większości w sprawach gospodarki miejskiej. Mowca zajmuje się następnie obszernie ową secesyą z łona dawnej większości i przesileniem w Prezy-

dyum, z którego wystąpił r. m. Chyliński, pierwszy wiceprezydent, gdy Prezydent miasta i jego drugi zastępca opuścili szeregi partyi konserwatywnej. Mowca wskazuje na walkę secesyonistów z obecnym zarządem miasta, prowadzoną w Radzie miejskiej, na zgromadzeniach w Radzie powiatowej i na szpaltach *Czasu* w sposób prawdziwie demagogiczny, sposób, który ci panowie, jako członkowie stronnictwa konserwatywnego, zawsze energicznie zwalczali. Sprawozdawca polemizuje następnie z wywodami r. m. dra Ulanowskiego, dra Jaworskiego i dra Łepkowskiego, zarzuty ich nazywa nieuzasadnionymi, natury formalnej, lub podyktowanymi animozyą osobistą, która powstała może z powodu tego, że kilku polityków krakowskich wyzwoliło się z pod jarzma grupy agrarnej, co jednak znaczna większość ludności powitała z nadzwyczajnem zadowoleniem. W szczególności przechodząc do zarzutów, podniesionych przeciw budżetowi, Mowca podnosi, że sam r. m. dr. Ulanowski nie nazwał budżetu lichym.

W sprawie zarzutu co do pożyczki konwersyjnej Sprawozdawca podnosi, że polepszenia się konjunktury finansowej nie należy opierać na Krakowie, gdyż pożyczki spieniężać się nie będzie w Krakowie. Dalej wyjaśnia Mowca sprawę pozycyi 10 000 kor. w Dziale XIV. budżetu, wskazując, że jest przeznaczoną na ochronę miasta przed powodzią, a więc na utrzymanie biura technicznego, wypracowanie planów i na wydatki, połączone z przyłączeniem gmin sąsiednich. W sprawie zarzutu, że się nic nie robi dla budowy domów robotniczych, Mowca podnosi, że Gmina już na ten cel ofiarowała kwotę kor. 400 000 i że budowa tych domów niebawem się rozpocznie. Wskazując następnie na sprzeczne opinie r. m. dra Jaworskiego i r. m. Epsteina, z których pierwszy twierdził, że budżet wykazuje deficyt, a drugi, że nadwyżkę w wysokości 112 000 kor, omawia Mowca dalej możliwe ujemne dla Gminy skutki wywiadywania się o interesach Gminy przez jednego z radców u Dyrektora okręgu skarbowego. Odpiera następnie jako niezgodny z prawdą zarzut r. m. dra Łepkowskiego, jakoby Gmina podwyższyła czynsze w swych realnościach o 85.000 kor. i uprawiała lichwę, gdyż podwyższenie to nie dotyczy czynszów z realności, lecz stanowi ogólne podwyższenie się dochodów Gminy w Dziale II. budżetu (szczegółowo wykazane w sprawozdaniu Komisyi budżetowej). Natomiast wykazuje Mowca, że sam Interpelant bez uzasadnionej przyczyny anormalnie podniósł czynsze w swoim domu. Apelując do bezstronności i szczerości członków Rady miejskiej, wnosi Mowca o przystąpienie do dyskusyi szczegółowej.

Przewodniczący zarządza dyskusyę szczegółową.

Rozprawa szczegółowa nad budżetem.

Dział I. Zarząd główny.

R. m. dr. Ponikło, sprawozdawca tego Działu, przedstawia bilans Działu I., a mianowicie:

Wydatki zwyczajne . .	835.053	kor.
„ nadzwyczajne .	2.600	„
Razem . .	837 653	kor.
Dochody zwyczajne . .	61.217	kor.
„ nadzwyczajne .	—	„
Razem . .	61.217	kor.

Niedobór wynosi 776.436 kor.

R. m. Matusiński podnosi, że uderzającą jest liczba pomocników biurowych, na których wstawioną jest kwota 80.000 kor. Mowca zaznacza, że kwota ta stale się zwiększa, a od roku przeszłego o 10 000 kor. Środkiem zaradczym na to jest przeprowadzenie nowej organizacyi Magistratu. Zdaniem Mowcy sprawa reorganizacyi Magistratu nie prędko jeszcze przyjdzie pod obrady Rady miejskiej, a dążyć do tego należy, aby referat jak najprędzej przedłożono, choćby nie ukończony. Dalej podnosi Mowca, że ze sprawą reorganizacyi Magistratu łączy się kwestya pragmatyki służbowej, której częścią jest statut dyscyplinarny. Na podstawie § 57. statutu gminnego miała być zaprowadzona Komisya dyscyplinarna, której dotąd nie zwołano, a potrzeba jej zachodzi, gdyż niedawno poduoszono przeciw jednemu funkcyonaryuszowi zarzuty, kwalifikujące się do Komisyi dyscyplinarnej

Ze względów powyższych Mowca czyni następujące wnioski:

1) „Uprasza się p. Prezydenta, aby projekt Magistratu o **reorganizacyi urzędów miejskich** przedłożył Radzie miejskiej jak najśpieszniej.“ (L. 12180/908/prez.).

2) „Uprasza się p. Prezydenta miasta, aby w celu wprowadzenia w życie §§ 57. i 79. statutu miasta Krakowa zarządził niezwłocznie, co należy, by w myśl tych paragrafów złożyć stałą **Komisyę dyscyplinarną** dla spraw urzędników Magistratu m. Krakowa“. (L 12181/908/prez.).

R. m. dr. Rosenblatt: Mowcy chodzi nie tyle o reorganizacyę zewnętrzną, ile o **reformę manipulacyi**. Obecny aparat urzędowy jest tak wielki, że trudno mu podołać i trudno mieć Prezydentowi ewidencyę wszystkich spraw. Za wzór wziąć należy załatwianie spraw szybkie i ustne, zastosowane w sądownictwie. Manipulacya ta doskonale funkcyonuje ku zadowoleniu urzędników i przełożonych. Mowca ma przekonanie, że przy nowej manipulacyi opinia urzędników Magistratu się podniesie i urzędnicy więcej będą cenieni. Zasadą winno być, aby mniej pisać a więcej robić. Mowca radzi posłać kilku urzędników do Sądu dla poznania manipulacyi sądowej.

Mowca uprasza Prezydenta miasta o gorliwe zajęcie się tą sprawą.

Prezydent miasta zaznacza w odpowiedzi, że sprawa poruszona jest już przygotowana, że instrukcya, obejmująca prawidła postępowania administracyjnego, jest już wydrukowana i że obecnie drukuje się wzory. Obecnie obraduje nad wydrukowaną instrukcyą specyalna Komisya, złożona z urzędników Magistratu, pod przewodnictwem Dyrektora. Sprawa pójdzie wkrótce na Sekcyę III., która już w tym względzie wygotowała wniosek na Radę. W sprawie wysokich **wydatków na dyetaryuszy** Prezydent zaznacza, iż w rzeczywistości są one jeszcze wyższe, a to przez to, iż z powodu szczupłego etatu urzędników wiele sił urzędniczych zastępują u nas dyetaryusze. Wkońcu zaznacza Prezydent, iż sprawa uregulowania liczby i stosunków dyetaryuszy jest w toku.

R. m. Bujwid podnosi złe umieszczenie **Urzędu pośrednictwa w pracy**, wykazując, że ono powinno być w Śródmieściu.

Prezydent miasta oświadcza, że jest to nie możliwe, gdyż koszta byłyby za wielkie, a obecnie mieści się Urząd pośrednictwa we własnym budynku Gminy.

Wiceprezydent Sare dodaje, że na ostatniem posiedzeniu Wydziału Urzędu pośrednictwa w pracy

uchwalono utworzyć 1 lub 2 filie dla dalszych części miasta, co zapewne już w tym roku będzie wykonane.

Następnie Rada miejska uchwaliła Dział I. budżetu oraz rezolucye r. m. Matusińskiego.

Dział II. budżetu. Zarząd majątku miejskiego.

Sprawozdawca: r. m. Beringer.

Wydatki zwyczajne	. .	118.745 kor.
„ nadzwyczajne	.	15.270 „
Razem	. .	134.015 kor.
Dochody zwyczajne	. .	789 990 kor.
„ nadzwyczajne	.	160.335 „
Razem	. .	950.325 kor.

Nadwyżka 816.310 kor.

R. m. Daszyński zapytuje, dlaczego w tym dziale nie wstawiono dochodu z Młynówki, której wykupno kosztowało stokilkadziesiąt tysięcy koron, i na co wstawiono do budżetu kwotę 1.500 kor. na **utrzymanie brzegów Młynówki.**

Wiceprezydent Sare powołuje się w tej sprawie na swoje wczorajsze przemówienie, wykazując, że sprawy tej nie dało się jeszcze przygotować, gdyż z nią łączy się zdjęcie i niwelacya gruntów pofortyfikacyjnych. Za kilka miesięcy będzie przedłożony projekt, jak tę rzecz uregulować. Obecnie należało wstawić do budżetu wydatki na utrzymanie brzegów Młynówki, gdyż brzegi te się psują i z tego względu nieraz Gminie przychodzi płacić odszkodowanie.

Rada miejska uchwaliła Dział II. budżetu. —

Dział III. Opodatkowanie i opłaty gminne.

Sprawozdawca: Rewident Wydziału obrachunkowego Krzyżanowski zamiast r. m. dra Grossa.

Wydatki zwyczajne	. . .	620 kor.
„ nadzwyczajne	. .	— „
Razem	. .	620 kor.
Dochody zwyczajne	.	2,101.612. kor.
„ nadzwyczajne		— „
Razem	. .	2,101.612 kor.

Nadwyżka 2,100.992 kor.

R. m. Epstein uzasadnia wniosek:

„Magistrat zarządzi, aby **wozy na przystankach tramwajowych** nie stawały obok siebie, gdyż to zagraża bezpieczeństwu publicznemu". (L. 12182/908/prez.).

R. m. dr. Rafał Landau podnosi, że według § 18. ustawy przemysłowej Gmina, nie rządząca się własnym statutem, może w dniach 14-tu wnieść rekurs, gdyby władza polityczna udzieliła konsensu wbrew opinii Gminy. W miastach o własnym statucie zachodzi konflikt w tym względzie między Magistratem a kompetencyą Rady miejskiej, co należy zasadniczo ustalić.

Mowca czyni wobec tego wniosek:

„Uprasza się Sekcyę prawniczą o wydanie opinii, czy Magistratowi przysługuje prawo wbrew opinii Rady miejskiej, względnie **Komisyi koncesyjnej,** udzielić koncesyi na wykonywanie przemysłów, w § 16. ustawy przemysłowej wyszczególnionych". (L. 12183/908/III. *a*).

Rada miejska uchwaliła Dział III. budżetu oraz rezolucye r. m. Epsteina i dra Rafała Landaua. —

Dział IV. Zarząd długu miejskiego.

Sprawozdawca: Rewident Wydziału obrachunkowego Krzyżanowski w zastępstwie r. m. dra Grossa.

Wydatki zwyczajne	. .	621.461 kor.
„ nadzwyczajne	.	— „
Razem	. .	621.461 kor.
Dochody zwyczajne	. .	56.657 kor.
„ nadzwyczajne	.	— „
Razem	. .	56.657 kor.

Niedobór 564.804 kor.

Rada miejska uchwaliła Dział IV. budżetu bez dyskusyi. —

Dział V. Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca: r. m. Markus.

Wydatki zwyczajne	. .	321.315 kor.
„ nadzwyczajne	.	18.918 „
Razem	. .	340.233 kor.
Dochody zwyczajne	. . .	5.450 kor.
„ nadzwyczajne	. .	200 „
Razem	. .	5.650 kor.

Niedobór 334.583 kor.

R. m. dr. Domański podnosi jako członek Sekcyi I., zajmującej się ustawicznie sprawami straży pożarnej, dobrą organizacyę tejże i postępowe urządzenia, zaznacza też Mowca, że zasługa w tej mierze należy się obecnemu naczelnikowi straży pożarnej p. Nowotnemu, który przed uzyskaniem posady obecnej uczył się teoretycznie i praktycznie pożarnictwa po wszystkich niemal celniejszych miastach państwa austryackiego i Niemiec. Wyrażając uznanie p. Nowotnemu za jego pracę około **organizacyi miejskiej straży pożarnej,** Mowca zapewnia, że sprosta ona każdemu niebezpieczeństwu pożaru i miasto w tym względzie nie powinno mieć żadnych obaw.

Rada miejska uchwaliła Dział V. budżetu.

Dział VI. Budowy i roboty publiczne.

Sprawozdawca: r. m. Markus.

Wydatki zwyczajne	. .	195.468 kor.
„ nadzwyczajne	.	250 „
Razem	. .	195.718 kor.
Dochody zwyczajne	. .	124.500 kor.
„ nadzwyczajne	.	— „
Razem	. .	124.500 kor.

Niedobór 71.218 kor.

R. m. Godzicki podnosi, że Budownictwo miejskie niewłaściwie postępuje wobec właścicieli realności tam, gdzie idzie o **naruszenie chodnika przy odnowieniu realności.** Budownictwo oblicza bardzo wysoko należytości za naprawę chodnika i zestawia koszta za znacznie większe przestrzenie chodnika, aniżeli te, które uległy

naprawie. Mowca wyraża życzenie, aby organa Magistratu odmierzały przestrzeń wobec właściciela realności.

R. m. Turski uznaje słuszność powyższego zarzutu i podaje do wiadomości, że już Komisya rekursowa uchwaliła przekazać Magistratowi wniosek, aby na przyszłość przy uszkodzeniu bruków właściciel do pierwszego pomiaru był wzywany.

Rada miejska uchwaliła Dział VI. budżetu.

Dział VII. Upiększenie miasta.

Sprawozdawca: r. m. Judkiewicz.

Wydatki zwyczajne . .	71.345	kor.
„ nadzwyczajne .	33.250	„
Razem . .	104.595	kor.
Dochody zwyczajne . .	11.047	kor.
„ nadzwyczajne .	—	„
Razem . .	11.047	kor.

Niedobór 93 548 kor.

R. m. dr. Muczkowski domaga się większej opieki nad parkiem dra Jordana. Jest on opuszczony, komitet do nadzoru parku dotąd nie jest utworzony, sport się nie rozwija, publiczności nie robi się żadnych udogodnień. Mowca prosi Prezydenta miasta, aby w tym roku zajęto się gorliwie parkiem dra Jordana.

Sprawozdawca odpowiada, że jeszcze za życia ś. p. dra Jordana zajmował się parkiem i dotąd zajmuje dr. Tokarski. Inwentarz spisał już sekretarz Groele, ogród objął w zarząd p. Malecki. Prezydent miasta zasiada w Komitecie, utworzonym dla parku, i sprawy odnośne poprze. Do budżetu na cele parku wstawiono 7.650 kor. W tym względzie więc uczyni się zadość życzeniu poprzedniego Mowcy.

Prezydent odpiera zarzut, jakoby park był w zaniedbaniu, i zaznacza, że z jego polecenia sekretarz Groele wygotował referat w sprawie zarządu parku i organizacyi ćwiczeń dla młodzieży, którytо referat następnie rozpatrzy Komisya plantacyjna względnie Sekcya szkolna.

R. m. Turski zaznacza, że w budżecie wstawiono za niskie kwoty na cele zabaw i naprawę przyrządów. Przyrządy są w $^9/_{10}$ częściach zniszczone. Najwyższy czas, aby zwołać ankietę, któraby przez specyalne komisye opracowała program zabaw.

Mowca zgłasza rezolucyę:

„Uprasza się p. Prezydenta, aby jak najrychlej sprosił ankietę, z kompetentnych czynników złożoną — celem ustalenia programu dalszego prowadzenia **ćwiczeń i zabaw w parku dra Jordana**, oraz ustanowienia ich kierownictwa i nadzoru“. (L. 12185/908/I.).

R. m. Stanisław Nowak wykazuje wadliwości w skrapianiu plantacyj.

Mowca czyni wniosek:

„Uprasza się p. Prezydenta o zarządzenie stanowcze, ażeby plantacye w porze letniej już do godziny 7. rano były skrapiane a przynajmniej główne chodniki“.

Sprawozdawca przyznaje słuszność zarzutom r. m. Nowaka o tyle, że **skrapianie plantacyj**, które się przed 5. godziną zaczyna, zapóźno się kończy i w tym kierunku należy dążyć do poprawy stosunków. (L. 12184/908/I.).

R. m. dr. Domański zgłasza rezolucyę:

„Magistrat dołoży starań, aby **ćwiczenia dla młodzieży rękodzielniczej**, wprowadzone przez ś. p. Henryka Jordana, które odbywały się w zimie **w sali klasztoru OO. Franciszkanów**, nadal w tym lokalu utrzymane zostały.“ (L. 12186/908/IV.).

Po wyjaśnieniach Sprawozdawcy przyjęto Dział VII. oraz rezolucye r. m.: Turskiego, Stanisława Nowaka i dra Domańskiego. —

Dział VIII. Zarząd targowy.

Sprawozdawca: r. m. Schwarz.

Wydatki zwyczajne . .	37.758	kor.
„ nadzwyczajne .	20.860	„
Razem . .	58.618	kor.
Dochody zwyczajne . .	97.390	kor.
„ nadzwyczajne .	20 000	„
Razem . .	117.390	kor.

Nadwyżka 58.772 kor.

R. m. Stanisław Nowak domaga się uporządkowania **straganów na Małym Rynku**, które wstrętny przedstawiają widok i obcego przybysza muszą razić.

Prezydent miasta zaznacza, że sprawy te przekazano nowo utworzonemu Biuru aprowizacyjnemu.

Rada miejska uchwaliła Dział VIII. budżetu.

Dział IX. Zdrowotność.

Sprawozdawca: r. m. dr. Domański w miejsce nieobecnego r. m. dra Pareńskiego.

Wydatki zwyczajne . .	395.154	kor.
„ nadzwyczajne .	4.250	„
Razem . .	399.404	kor.
Dochody zwyczajne . .	216.870	kor.
„ nadzwyczajne .	—	„
Razem . .	216.870	kor.

Niedobór 182.534 kor.

R. m. Godzicki podnosi potrzebę organizacyi służby zdrowia i potrzebę powiększenia liczby lekarzy gminnych oraz zrównania ich płac z płacami urzędników miejskich rang odpowiednich. Kwota 2.600 kor., wstawiona w budżet, nie wystarczy na reorganizacyę służby zdrowia i należałoby ją odpowiednio podnieść. Mowca zaznacza, że za prezydenta dra Dietla było trzech lekarzy miejskich, a obecnie przy 106.000 mieszkańców jest także tylko trzech; w razie epidemii braknie sił do jej zwalczenia. Mowca domaga się, aby ustał system **pobierania taks** przez lekarzy miejskich od stron, tudzież, aby dotacyę lekarzy miejskich odpowiednio zwiększono.

R. m. dr. Ponikło przyznaje słuszność poprzedniemu mowcy i udowadnia, że 7 lekarzy winno wedle przepisów być obecnie w Krakowie.

Mowca wnosi:

1) „Ryczałt, wstawiony do budżetu (Dz. IX. poz. 1. *n)* na reorganizacyę służby sanitarnej, z 2.600 kor. podnieść na 8.000 kor.

2) „Wzywa się Magistrat, aby bezzwłocznie w porozumieniu z Komisyą sanitarną miejską przedłożył konkretne wnioski co do **reorganizacyi służby zdrowia**, a przedewszystkiem powiększenia liczby lekarzy miej-

skich i ustanowienia odpowiedniego dozoru lekarskiego szkół miejskich". (L. 12187/908/V.).

M o w c a zapytuje w dalszym ciągu, w jakiem stadyum znajdują się roboty przedwstępne co do **budowy szpitala epidemicznego**

R. m. D a s z y ń s k i omawia sprawę czyszczenia miasta i twierdzi, że Zakład przez cały rok znajdował się w okresie dyletanckich prób ze szkodą pieniędzy gminnych. Do ociekających wilgocią, świeżo zbudowanych stajen wprowadzono konie: te konie zaczęły chorować i padać. Do pomocy fornalom dodawano 15-letnich chłopców. W tej instytucyi nikt nie ma pojęcia o czyszczeniu miasta; naczelnikiem jest były oficer piechotny; w zarządzie znajdują się ludzie różnych zawodów, między nimi jeden „żelazny medyk". Za kierownictwo otrzymuje p. Nowotny dodatek 2.400 kor. i ma razem z płacą naczelnika straży, powozem, pięknem mieszkaniem, blizko 10.000 kor. rocznie. P. Prezydent umie hojnie nagradzać! W zakładzie panuje zbytek; jest tam sala posiedzeń, pięknie urządzona; same wydatki kancelaryjne wynoszą 1.200 kor., a pomoc kancelaryjna 2 640 kor. Mowca podnosi, że zakład czyszczenia miasta jest zbyt biurokratycznie urządzony, i wnosi:

1) „Skreślić **dodatek 2.400 kor. dla p. Nowotnego**, który na to nie zasługuje, gdyż do tej czynności potrzeba fachowca, hydrotechnika, przedewszystkiem do zajęcia się sprawą czyszczenia kanałów".

2) „Skreślić kwotę 600 kor. za wymierzanie należytości za czyszczenie dołów kloacznych, co może robić cały sztab Zakładu".

3) „Zmniejszyć wydatki kancelaryjne z 1.200 na 600 kor.".

Następnie prosi Mowca o wytłómaczenie następującego zjawiska w budżecie: na paszę dla 28 par koni straży pożarnej wynosi wydatek 16.200 kor., a na 36 par koni zakładu czyszczenia miasta 48.600 kor. Jako dochód ze sprzedaży nawozu z 28 par koni wstawiono do budżetu 4.000 kor., t. j. 8·2%, za nawóz zaś z 36 par koni 400 kor., t. j. 2·47%. Skąd ta różnica?

Z kolei porusza Mowca sprawę, zdaniem jego dla przyszłości Krakowa decydującą. Do budżetu wstawiono wydatek 2.000 kor. jako pierwszą ratę z kwoty 100.000 kor., którą Gmina przyczynia się do budowy kollektora. Usiłowano zagłuszyć fachowy głos, a ta ambicya radcy Budownictwa miejskiego p. Kłeczka i dyrektora ekspozytury budowy dróg wodnych p. Czerwińskiego może Gminę drogo kosztować. Wskutek specyalnego stanowiska tych panów Gmina przyjęła wydatek na pompy, co nie należy do niej, gdyż pompy są integralną częścią kollektora; bez pomp ciągle będzie wisiała nad Krakowem groźba powodzi. W sprawie tej urzędnicy Gminy nie zajęli właściwego stanowiska. Tu rozchodzi się o większą kwotę, niż owe 100.000 kor. w ratach. Oświadczam publicznie, że o rozpoczęciu robót dla regulacyi Wisły na wiosnę niema mowy; plany nie są gotowe, ofert nie rozpisano, a nim to się stanie, upłynie najmniej 6 miesięcy. Tyle fachowców siedzi w Radzie, a żaden głosu nie podniósł. Odwołuję się do dalszego toku sprawy, której nie porzucę, odwołam się dalej, nie dam się wziąć na słowa urzędników, upierających się z ambicyi przy swych planach. Pompy powinny być zrobione na koszt rządu, nie można bez kontroli zostawić interesu Gminy! Jeszcze jedno zjawisko: przy proponowanych podwójnych bulwarach, mających ująć Wisłę w koryto, bulwar dolny, na którym mają być ułożone tory kolejowe i t. d., planowano za nizko, a więc co kilka lat Wisła go zaleje. Żądam dyskusyi nad tą sprawą w Radzie, żeby sprawę omówiono bez względu na to, czy pp. Kłeczek i Czerwiński na to się godzą. Mamy krótką chwilę, aby uratować interesy Gminy co do pomp i bulwarów, nie zaniedbajmy jej! W sprawie powyższej Mowca czyni wniosek:

„Magistrat przedłoży jeszcze raz Radzie **sprawę kollektora** celem zajęcia stanowiska co do projektu rządowego". (L. 12189/908/B.)

N a c z e l n i k s t r a ż y p o ż a r n e j Nowotny daje wyjaśnienia w sprawie zarzutów, czynionych Zakładowi czyszczenia miasta. Mowca wykazuje, że wszelkie próby odbywają się z polecenia Prezydyum miasta, Sekcyi I. i jej delegacyi. Próby te kosztowały do 10.000 kor. Co do wypadków z końmi, Mowca zaznacza, iż wprowadzono je do suchej stajni i że 3 konie padły skutkiem influency, a nie wilgoci. Piętnastoletnich chłopców w zakładzie nie było. Wozy i beczki Tallarda musi się trzymać zdala od zabudowań mieszkalnych, gdyż inaczej nie można obecnie. Obecne urządzenie zakładu jest prowizoryczne; przy uzupełnieniu organizacyi i technika funkcyonowania będzie lepsza. Dalej opisuje Mowca organizacyę Zakładu, wykazuje potrzebę istniejących sił i wydatków na potrzeby kancelaryjne, w czem mieszczą się i koszta utrzymania prasy litograficznej, która musi sporządzać mnóstwo formularzy, instrukcyj, regulaminów etc. Sala posiedzeń służy przedewszystkiem na posiedzenia delegacyi Sekcyi I., a nie personalowi Zakładu czyszczenia miasta.

P r e z y d e n t m i a s t a podnosi na zarzuty r. m. Daszyńskiego, że on nie wynagradza hojnie urzędników, bo przyznanie wynagrodzenia należy do Rady. Dalej Prezydent wyjaśnia stosunek płac i wydatków na Zakład czyszczenia miasta, wskazując, że próby z Zakładem muszą się dalej odbywać. Co do zarzutów, czynionych p. Nowotnemu, Mowca uważa je za niesłuszne. P. Nowotny nie jest dyletantem w sprawach czyszczenia miasta; zwiedził on z polecenia Prezydyum wiele znaczniejszych miast i na podstawie studyów fachowych opracował obszerny referat, którego wynikiem była obecna organizacya Zakładu czyszczenia miasta. Następnie wyjaśnia Prezydent, że podnoszone przez r. m. Daszyńskiego sprzeczności w budżecie co do dochodu z nawozu pochodzą jedynie z układu budżetu, mianowicie: cały dochód za nawóz mieści się w Dziale IX., a w Dziale V. figuruje jedynie 400 kor. jako pozycya rachunkowa, której odpowiada kwota wydatku 400 kor. w Dziale VII. poz. 2. *e)* za nawóz, dostarczany zarządowi plantacyj miejskich.

W dalszym ciągu zbijają obszernie zarzuty r. m. Daszyńskiego r. m.: M a r k u s, D r o z d o w s k i i B i a l i k, jako członkowie delegacyi Sekcyi I., wykonującej nadzór nad Zakładem czyszczenia miasta, i jako świadkowie pracy i zasług p. Nowotnego, którego wynagrodzenie odpowiada pracy, przez niego dokonywanej. Zakład czyszczenia miasta jest w stadyum rozwoju i na pełną jego działalność należy jeszcze cierpliwie czekać, wszędzie indziej bowiem trwały próby dłuższy czas jeszcze.

Po replice r. m. D a s z y ń s k i e g o r. m. dr. J u l i a n N o w a k omawia stosunki sanitarne w Krakowie i podnosi potrzebę **reformy sanitarnej** i to reformy dobrej, obliczonej na szereg lat. Z tą sprawą jest w związku zaopatrywanie miasta w zdrową żywność; niestety o dostarczaniu dobrego mleka niema mowy i w tej mierze

panują dzikie stosunki. „Należy więc zająć się sprawą **dostawy dobrego mleka**, tak ważnego dla zdrowia ludności, szczególnie dzieci". (L. 12190/908/III. *b*).

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że doszły go skargi ubogiej ludności na niektórych lekarzy miejskich z powodu odmawiania **bezpłatnej pomocy lekarskiej**. Mowca prosi o zbadanie, czy skargi są uzasadnione, i wydanie odpowiednich zarządzeń.

R. m. Bujwid czyni wniosek:

„Podwyższa się dotacyę na utrzymania **stacyi ratunkowej** do wysokości takiej, ażeby dyżury w niej mogli pełnić lekarze". (L. 12191/908/V.)

Wnioski r. m. Daszyńskiego o skreślenie pozycyj niektórych wydatków na Zakład czyszczenia miasta nie zyskały większości.

Uchwalono Dział IX. budżetu oraz drugi wniosek r. m. dra Ponikły, rezolucye r. m. Daszyńskiego, dra Nowaka i Bujwida.

Odroczono 1-szy wniosek r. m. dra Ponikły o podwyższenie dotacyi na reorganizacyę służby zdrowia, bo dotacya zależy od liczby nowych posad, jakie Rada uchwali. —

Dział X. Dobroczynność.

Sprawozdawca: r. m. Birnbaum.

Wydatki zwyczajne . .	200.908	kor.
„ nadzwyczajne .	6.400	„
Razem . .	207.308	kor.
Dochody zwyczajne . .	62.474	kor.
„ nadzwyczajne .	—	„
Razem . .	62.474	kor.

Niedobór 144.834 kor.

Na zarzuty, czynione przez dra Łepkowskiego, Sprawozdawca prostuje, że wydatki na dobroczynność wynoszą nie 20%, lecz tylko 5% ogólnych wydatków funduszu obrotowego.

Rada miejska uchwaliła Dział X. budżetu. —

Dział XI. Sztuka i zabytki historyczne.

Sprawozdawca: Radca Magistratu dr. Zaczek w zastępstwie r. m. dra Bąkowskiego.

Wydatki zwyczajne . .	139.176	kor
„ nadzwyczajne .	36516	„
Razem . .	175.692	kor.
Dochody zwyczajne . .	47.300	kor.
„ nadzwyczajne .	3.000	„
Razem . .	50.300	kor.

Niedobór 125.392 kor.

R. m. dr. Guńkiewicz ponawia wniosek swój z lat poprzednich i uzasadnia, że teatr miejski po skończonzm okresie dzierżawy przejąć należy we własną administracyę Gminy. Mowca udowadnia cyframi, że teatr żadnego dochodu Gminie nie przynosi. W r. 1902 bowiem wydatki na teatr wynosiły 58 000 kor., a dochód był 18 000 kor. W r. 1903 wydatki 32.000 kor. a dochód 31 000 kor. W r. 1904 wydatki 37.000 kor. a dochód 21.000 kor. W r. 1905 wydatki 111.931 kor. a dochód 48 000 kor. W r. 1906 wydatki 18.000 kor. a dochód 10.400 kor. W r. 1907 wydatki 18.739 kor. a dochód 10.400 kor. Na r. 1908 preliminowano wydatki 35.000 kor. a dochód 10.040 kor. W ciągu 7 lat więc po potrąceniu dochodów wydało miasto 172.802 kor. oprócz dostarczenia dzierżawcy budynku, inwentarza i personalu dozorczego. Gdy dodamy do tego $4^1/_2$% od kapitału, wyłożonego na budowę teatru w kwocie 2 milionów kor., co wynosi za 7 lat 630.000 kor., zapłaciło miasto w tym czasie ogółem za dawanie przedstawień 802.000 kor. czyli rocznie przeciętnie 115.000 kor. a dziennie 320 kor. Mowca wykazuje, że stawianie osobnego teatru ludowego jest zbyteczne, bo ten budynek i na ludowe przedstawienia wystarcza. Mowca przemawia dalej w sprawie wprowadzenia w życie statutu emerytalnego dla artystów teatru i przedkłada wniosek:

„Rada miejska uprasza Prezydenta:

1) Aby w celu powzięcia w swoim czasie uchwały co do prowadzenia **teatru we własnym zarządzie** miejskim zarządził zbieranie potrzebnych dat i prowadzenie studyów w ciągu całego czasu trwania obecnej dzierżawy".

2) „Ażeby poczynił odpowiednie kroki, by sprawę rewizyi, uzupełnienia i zatwierdzenia projektu **statutu emerytalnego artystów** teatru krakowskiego ostatecznie załatwiono i statut ten przed końcem roku 1908 mógł wejść w życie". (L. 12193/908/prez.).

R. m. dr. Muczkowski polemizuje z poprzednim mowcą, wykazuje, że teatr jest instytucyą kulturalną, a nie obliczoną na zysk. Instytucya taka nie może być prowadzoną biurokratycznie. Mowca podnosi obecne dobre kierownictwo teatru i wykazuje, że jedyną ujemną stroną jest wszędzie odczuwany brak lepszych artystów.

R. m. dr. Bandrowski prosi, aby r. m. dr. Muczkowski swoje zapatrywania przedstawił Komisyi teatralnej, tudzież aby Komisya ta przedkładała sprawozdania Radzie miejskiej, co się obecnie nie dzieje

Prezydent miasta wyjaśnia, że **sprawozdanie o stanie i działalności teatru** przedkłada Komisya teatralna Wydziałowi krajowemu 2 razy do roku, a Radzie miejskiej raz na rok. Za pół roku będzie sprawozdanie Radzie miejskiej przedłożone. Co do **funduszu emerytalnego** artystów Mowca zauważa, że doszły go wieści o zamiarze ofiarowania przez nieznaną osobę 100.000 kor. na ten fundusz, oraz że artyści chcą podnieść swe wkładki. Rzecz tę kazał Mowca zbadać, gdyż w razie, gdyby wieści te były prawdziwe, możnaby oprzeć statut na odmiennych podstawach. Mowca prosi o przekazanie wniosków r. m. dra Guńkiewicza Magistratowi.

R. m. Stanisław Nowak przedkłada wniosek:

„Uprasza się p. Prezydenta o zarządzenie, ażeby **Muzea miejskie** były dostępne **dla młodzieży szkolnej** bez opłat wstępu". (L. 12194/908/IV.)

Rada miejska uchwaliła Dział XI. budżetu oraz rezolucye r. m.: dra Guńkiewicza i Stanisława Nowaka.

Reszta budżetu.

Na wniosek r. m. Sulikowskiego Rada miejska uchwaliła *en bloc* Działy: XII. „Oświata", XIII. „Sprawy wojskowe" i XIV. „Różne" budżetu miejskiego, oraz budżety: Gazowni, Elektrowni, Wodociągu miejskiego i Inwestycyjny. —

Wszystkie rezolucye, powzięte podczas dyskusyi budżetowej, przekazała Rada Magistratowi. —

Oprócz tego uchwaliła Rada miejska następujące rezolucye Komisyi budżetowej:

I. 1) „Zatwierdza się przedłożony preliminarz wydatków i dochodów miejskich na rok 1908“.

2) „Opodatkowani w mieście Krakowie uiszczać będą na cele gminne w ciągu roku 1908:

a) **10% dodatek gminny** od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodowego.

b) **5% podatek gminny** od czynszów z mieszkań“. (L. 12179/908/II.).

II. „Wzywa się Magistrat do przedłożenia projektu utrzymania **porządku na cmentarzu**“. (L. 12188/908/I.).

III. „Rada miejska uchwala odnieść się do Wydziału krajowego, aby w wykonaniu ustawy państwowej (z dnia 24. maja 1885) przedłożył jak naśpieszniej Sejmowi wniosek w sprawie założenia w Gajicyi odpowiedniej ilości **domów pracy przymusowej**, a w szczególności założenia takiego domu w Krakowie lub w najbliższej tegoż okolicy i wydania w tym celu ustawy krajowej“. (L. 12192/908/VI. *a*).

IV. „Wzywa się Sekcyę szkolną, aby zastanowiła się nad zaprowadzeniem **języka angielskiego w szkole** wydziałowej żeńskiej“. (L. 12195/908/IV.).

V. „Wzywa się Dyrekcyę **Muzeum techniczno-przemysłowego** oraz **instytut dla popierania drobnego przemysłu**, aby przedkładały sprawozdania o działalności tych instytucyi“. (L 12196/908/IV.).

Na tem posiedzenie zakończono o godzinie 9. minut 30 wieczorem —

Nakładem Gminy miasta Krakowa — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.